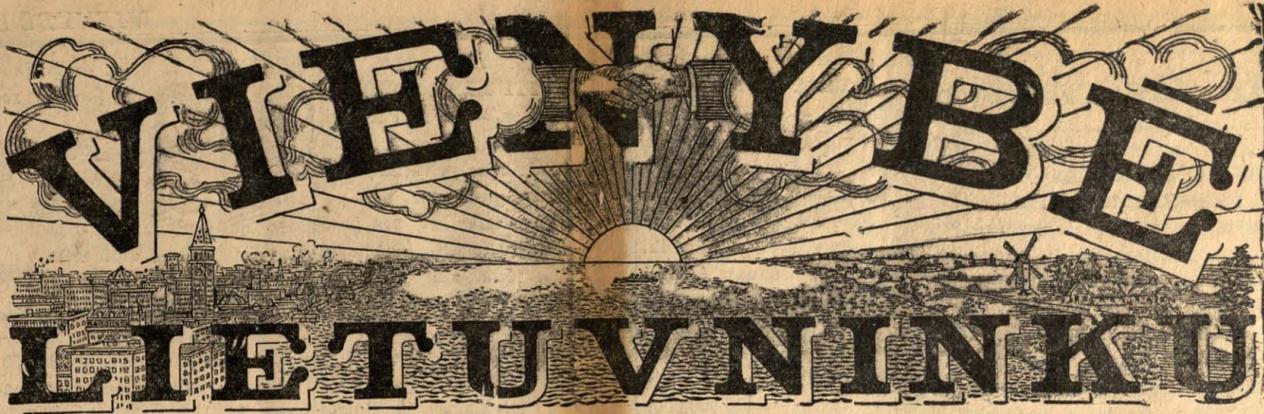

Prenumerata metams:
Suvienuose Valstijose \$2.00
Europoje ir kitur \$3.00
Kanadoje \$2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užrašymo, ne nuo Naujų Metų.

Apgarsinimų kainų klauskite laišku:

J.J. Paukštis & Co. (Inc.)
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Yearly subscription rate:
In the United States ... \$2.00
To Foreign Countries .. \$3.00
To Canada \$2.50

Advertising rates on application.
Address all communications
to the publishers:

J. J. Paukštis & Co. (Inc.)
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

No. 2.

BROOKLYN, N. Y. SAUSIO (January) 10 d., 1917 M.

METAI XXXI

(Telefonas 2427 Greenpoint)

Entered As Second Class Matter Oct. 23, 1907, At The Post Office At Brooklyn, N. Y. Under Act Of March 3rd 1879.

(Telephone 2427 Greenpoint.)

Vokiečiai išmuše rusus iš Dobrudžos.

Rusai atakuoja vokiečius prie Rygos. Vėl yra žinios, kad vokiečiai pareikalavus Nepriklausančios Lietuvos, susidedančios iš Kauno, Vilniaus, Suvalkų, Gardino ir Kuršo gubernijų. Rusai nieko Lietuviams nežada.

Vėliausios Žinios

Žinia, kad vokiečiai reikalauja Nepri gulmingos Lietuvos atėjo iš Sveicarijos per Paryžių.

Pranešama, kad lenkai sukilo prieš vokiečius.

ZINIOS IŠ LIETUVOS

Švedų-Lietuvių Komiteto sekretorius Dr. Sederbergas Gruodžio mėn. 3 d. gavo nuo Vilniaus Lietuvių Draugijos Komiteto laišką (iš Lapkričio 3 d.) šitokio turinio:

Gerbiamas Daktare!

Žinodami Jusų karštą atsinešimą ir likusius Lietuvoje ir kenčiančius visame kame didelę stoką vardan Komiteto kreipimosi į Tamistą tokiu meldimu. Lietuvių įstaigos Vilniuje Komiteto ligšiolei užlaikomos pateko į labai sunkų stovį. Visos lėšos jau išsekė ir neturima jokios vilties gauti iš kur nors pašalpa.

Reikalavimas didelis. Skaičius vienų vaikų Komiteto užlaikomų jo bendrabučiuose siekia 600. Be to dar turi Komitetas užlaikyti daug ligonių, senių ir negalinčių savęs išlaikyti. Kad išeiti iš to sunkaus stovio reikalinga mažiausiai 25,000 markių mėnesiui. Komitetas meldžia Tamistos, Gerbiamasai Daktare, pranešti apie mūsų sunkų dalykų stovį ir užsinešimą.

Su širdingais linkėjimais
Kom. pirmin. A. Smetona.

Prie šio laiško pranešu, kad švedų-Lietuvių Komitetas Spalio 22 d. 1916 m. pasiuntė vardan A. Smetonos paskutinius buvusius mūsų kasoje pinigus 20,000 markių.

Jonas Aukštuolis,
Stockholmas 8-12-16.

Centro Komiteto susivažiavimas atsisub 15 ir 16 dd. sausio ne kun. Petkaus sveitainėje, bet laikraščio „World“ name palei Brooklyn Bridge, New Yorke, Ruime No. 506, ant 5-tų lubų.

Iš karės lauko

RUSAI IR RUMUNAI NEISTEN GIA ATSLAIKYTYI PRIEŠ MACKENSENSO IR FALKENHAYNO ARMIJAS. DAUG TUKSTANČIŲ RUSŲ-RUMUNŲ PATENKA NELAISVĖN.
MAČIN IR DZIDZILA, O GALOP IR BRAILA, PATENKA VOKIEČIAMS.

Berlinas. — Gen. Falkenhayno ir feldmarš. Mackenseno kariumenės nesulaikomai veržiasi Moldavijon ir Besarabijon. Rusai ir likusieji rumunai stengiasi su laikyti vokiečius-turkus palei Sereth liniją, bet be pasekmės. Vokiečiai pasiekė jau Fokšani ir užėmė keletą svarbių pozicijų toje srityje. Bukovinos pakraštyje bei Karpatuose (Moldavijos srityje) rusai irgi sumušti. Moldavijoje vokiečiai-austrai užėmė miestus Barsesčė ir Topesčė.

Dobrudžoje feldmarš. Mackenseno kariumenė užėmė žymią drūt vietę Mačin (Brailos apsauga) ir miestą Jijilą. Čia paimta apie 1,000 rusų-rumunų nelaisvėn.

Nuo sausio 5 d. pranešama, kad vokiečiai-bulgarai užėmė miestą Brailą, svarbiausią Rumunijos prekybinį centrą (su 60,000 gyv.). Dobrudžia galutinai „paliausuta“ nuo priešų. Tą dieną (sausio 5 d.) paimta nelaisvėn apie 1,400 rusų-rum. Traukiama ant Galatz (apie 12 mylių nuo Brailos); galop paskelbta, kad vokiečiai randasi tik apie 5 mylias atstu Galatz. Šiose dienose, kaip spėjama, Gen. Falkenhayno ir feldmarš. Mackenseno kariumenės įžengs į Besarabiją ir išties patrauks ant Odesos. Svarbu dar tas, kad veikusi Dobrudžoje v. Mackenseno armija dabar liuosą.

RUSAI SKELBIA PASEKMES

Petrogradas. — Karpātų kalnuose bei Moldavijoje rusai-rumunai keliose vietose atmušė vokiečių, austrų atakas. Nuo sausio 4 d. pranešama, kad Karpatuose rusai paėmė 600 priešų nelaisvėn.

ATSINAUJINO SUSIRĖMIMAI DVINSKO SRITYJE IR VOLYNIOJE.

Petrogradas. — Rygos apielin

kėje atsibuvo keli maži susirėmimai. Palei Dvinską atnaujinta artilerijos dvikova. Rusai atmušė vieną vokiečių ataką. Pinski apielinkėje apsirubežiuojama artilerijos veikimu.

Kiek didesnis aktyviškumas pastebiamas Volynijoje — Stochod pakraštyje bei Kovelio srityje. Čia atsibuvo trys gan žiaurūs susirėmimai; rusai visur atsilaukė tvirtai. Taipgi pradėta aktyviau veikti Galicijoje. Karpatuose bei Bukovinos pakraštyje nuolat atsikartoja maži susirėmimai, bet be žymios permamos karės lauke.

VOKIEČIAI KELIOSE VIETOSE PASEKMINGAI UŽPUOLĖ RUSŲ POZICIJAS.

Berlinas. — Arti ežero Drisvinty vokiečiai atrėmė rusų užpuolimą. Oldenburgiečiai užėmė sają ant upės Dvinos, Dvinsko srityje, ir kartu paėmė 40 rusų nelaisvėn. Dviejose vietose Volynijoje vokiečiai pasekmingai užpuolė ant priešakinių rusų eilių. Į rytus nuo Zlochov, (Lembergo srityje) austrai-vokiečiai sumušė rusus, paimdami 127 kar. nelaisvėn.

MAKEDONIJOJE TIK MAŽI SUSIRĖMIMAI.

Londonas. — Makedonijoje bei Monastirio srityje nuolat atsikartoja maži susirėmimai. Artilerijos dvikova nesiliauna. Palei Presbą ežerą bulgarams pasisekė atstumi kiek serbus atgal. Į šiaurę nuo Monastir serbai ir francuzai atrėmė keletą priešų atakų. Vardan ir Strumos srityje anglai laikosi tvirtai.

FRANCUZIJOS KARĖS LAUKE RAMU.

Londonas. — Paskutinėmis dienomis, delei netikusio oro, vakariniame karės lauke nepastebima žymaus aktyviškumo. Garšmarkus artilerijos veikimas ir maži susirėmimai apsirėškė Belrijos pakraštyje. Somme srityje je trijuose punktuose vokiečiai nęgino atakuoti sąjungiečių pozicijas, bet be pasekmės. Kiek smarkiau veikiama Verduno srityje. Francuzai, kaip iš viso

matyti, rengiasi čia prie smarkaus užpuolimo. Tapo atnaujintas artilerijos veikimas Šampanijoje. Vokiečiai sparčiai traukia į Verduno ir Somme sritis kanuoles ir amuniciją ir tvarko kariumenę.

LENGVI SUSIRĖMIMAI ISONZO SRITYJE IR TRENTO DISTRIKTE.

Roma. — Siaučiant blogam orui bei pūsnims, palei Isonzo bei Trento srityje apsirubežiuojama tik artilerijos dvikova. Tik Carso srityje atsibuvo du susirėmimai. Trento srityje austrai mėgino atakuoti italų pozicijas, bet tapo atremti atgal.

ANGLAI PRADEDA VEIKTI PALEI TIGRIS BEI KUT-EL-AMARĄ.

Londonas. — Anglai pasekmingai atakavo turkų pozicijas palei Tigris bei arti Kut-el-Amarą. Suez kanalo srityje anglai irgi laikosi tvirtai. Užkaukazyje ir Persijoje rusai atmušė keletą turkų atakų.

Konstantinopolyje oficiališkai paskelbta, kad anglams nenusisekė ataka palei Kut-el-Amarą, — jų nuostoliai siekia 500-600 ka-reivių.

Iš Visur

VOKIEČIAI UŽ TAIKĄ IR UŽ KARĖS TĖSIMĄ.

Berlinas. — Aštrus sąjungiečių atsakymas ant vokiečių pasiūlymo pradėti taikos tarybas ir nurodymas, jog sąjungiečiai kariaus iki inkunijimo savo siekinių, taip sujūdinu visus Vokietijos gyventojus, kad dabar vienbalsiai išceiškiama mintis: „visa spēka ir energija bei visomis priemonėmis tęsime karę tolyn iki pilnos pergalės; visi stojame Hindenburgo užpakalyje.“ Taip kalba žmonės, taip rašo ir laikraščiai, neišimant ir soc. organo „Vorwaerts.“

ANGLIJA ATKIRTO ANGLIES IVEŽIMĄ NORVEGIJON.

Christianija. — Anglijos valdžia uždraudė išvežti anglį į Norvegiją, lygir atkeršijimui už neišpildymą tulų reikalavimų. Delei to vietos laikraščiai smarkiai užsipulė ant anglų ambasadorians.

SAVO RŪSIES PERSERGEJIMAS DELEI TAIKOS.

Londonas. — Daug kalbų sukėlė paskelbta „The Morning Post“ žinia buk Suv. Valst. esą pasiryžę prisidėti prie vienos ar kitos kariaujančios pusės, idant greičiau inkunyti taiką.

PER DVI DIENI SUBMARINAI PASKANDINO 13 LAIVŲ.

Amsterdam. — Nuo sausio 3 d. pranešama, kad per dvi dieni vokiečių submarinai paskandino 13 laivų, tarpe kurių randasi keli neutralių valst. laivai; paskandintų laivų inkrova siekia virš 20,000 tonų.

PASKANDINTA 196 SĄJUNGIEČIŲ KAR. LAIVAI.

Berlinas. — Priskaitant neseniai paskandintą didelį francuzų karišką laivą „Gaulois“, išviso nuo karės pradžios paskandinta 196 sąjungiečių kariški laivai su inkrova 759,430 tonų. Iš jų 125 laivai anglų su inkrova 565,200 tonų.

Šiose dienose arti Maltos submarinas torpedavo franc. karišką laivą „Verite“ 14,000 tonų inkrovos, su 742 jur. Laivas tapo dikičiai sugadintas ir nugabentas prieplaukon.

UŽMUSTAS VOKIETIJOS KUNIGAİKSTIS.

Amsterdam. — Rumunijos fronte tapo užmustus vokiečių kunigaikštis Friedrich zu Fuerstenberg; jis buvo gimęs Badene 1898 metuose.

TURKIJAI PASKELBĖ LYGLIAS TIESAS.

Konstantinopolis. — Turkijos valdžia paskelbė, kad ji nuo šio laiko atmata sutartis, sulg kurių ji buvo pavesta priežiurai bei apsaugai didžiųjų Europos valstijų. Šiuomi ji tapo pilnateisė ir nuo kitų nepri gulinti valstija.

RUSAI PRARADO 1,000,000 K. 1916 M.

Berlinas. — Rusų užpuolimai rytiniame fronte 1916 m. taipgi nepasekmingi, kaip anglų-francuzų vakar. fronte. Rusai savo užpuolimą pradėjo kovo 30 d. į šiaurę nuo Pripet balų, bet po dviejų savaičių tapo „nuraminti“ prarasdami apie 100,000 kar. Vėliau prasidėjo gen. Brusilovo „žygiai“. Gen. Brusilov nesigailė-

jo nei kareivių, nei amunicijos. Jam pasisekė atstumi vokiečių-austrų eiles apie 30 kilom. nuo tvirtovių trikampio Lutsk-Dubno-Rovno linkui Stochod. Pietuose rusai užėmė Bulkoviną ir centre jie perėjo Stripą ir pasiekė Zlota-Lipą ir Narajuvką. Rugsjučio pradžioje rusų užpuolimai tapo sulaikyti. Išviso tuose užpuolimuose rusai prarado virš 1,000,000 kar. ir ofic.

TURKAI VĖL ATSIĖMĖ SAVO KANUOLES.

Berlinas. — Turkai vėl atsiėmė savo kanuoles, kurias buvo praradę palei Plevną 1878 m. Kanuolės stovėjo prieš Skobelevo paminklą Buchareste; dabar jos tapo pargabentos į Konstantinopolį.

VOKIETIJA TURI PAKAKTINAI VALGIO.

Amsterdam. — Iš Berlino pranešama, kad vokiečiai turi pakaktinai valgio ir kad sąjungiečiams niekad nepasiseks įveikti vokiečių badu. Perviršis grūdų, sulyginant su 1915 m., siekia 1,500,000 tonų. Kiek mažiau gauta bulvių. Paskutiniu metu prisidėjo 400,000 galvijų ir apie 4,000,000 kiaulių. Priegtam dideliu valdzijos resursai užgriebta Rumunijoje.

SĄJUNGIEČIAI PRADEDA KALBĖTI APIE PASITRAUKIMĄ IŠ MAKEDONIJOS.

Londonas. — Vietos laikraščiuose, pritariant lordui Northcliffe, pradėta kalbėti už pasitraukimą sąjungiečių iš Makedonijos bei nuo Salonikų. Nurodoma, kad ta ekspedicija neturi reikšmės, ypač kad ji nesuspejo paduoti pagalbš Rumunijai.

VOKIEČIŲ SUBMARINAI MINAVO ANGLŲ PORTUS.

Amsterdam. — Iš Londono pranešama, kad vokiečių submarinai uždėjo minas palei daugelį anglų prieplaukų ir tuomi sutrukdė normalų laivų plaukiojimą. Stengiamasi minos sužvejoti.

KAS SAVAITĖ VOKIEČIAI PADARO TUKSTANČIUS KANUOLIŲ.

Berlinas. — Ant sąjungiečių atmetimo taikos propozicijos feldmarš. Hindenburg yra pasiryžęs atsakyti kanuolių bei maš. šau-

tuvų šuvis. Skelbiama, kad dabar kas savaitę padaromos Kruppo įstaigose ir kitur tukstančiai kanuolių. Vokietija rengiasi prie didelių užpuolimų rytiniame ir vaikiniam fronte.

860,000 AUSTRŲ ITALIJOS FRONTE.

Roma. — Italijos karės lauke randasi apie 600-860,000 austrų. Paskelbta, kad italai užėmė 1,200 kv. mylių ir paėmė nelaisvėn apie 85,000 austrų.

SAJUNGIEČIAI PAĖMĖ 1916 M. NELAISVĖN 533,000 PRIEŠŲ.

Paryžius. Bėgyje 1916 m. sąjungiečiai paėmė 583,000 vokiečių bei jų talkininkų. Vakariniame fronte paimta 119,300 vokiečių. Bulgarij ir turkų Makedonijoje paimta 11,173 kar.

RUSŲ LAIVAS SU AMUNICIJA PATEKO VOKIEČIAMS.

Wilhelmshaven. — Vokiečių submarinas sulaikė Baltijoje jūrėje, arti Rusijos prieklauskos, rusų transp. garlaivį „Suchan“ su amunicija ir „pargabeno“ j vokiečių prieklauską. Amunicija apskaičiuota ant \$5,000,000; „Suchan“ (7,000 tonų inkr.) plaukė iš New Yorko.

SMARKŲ SUSIRĖMIMAI ŠIAUR. MEKSIKOJE.

Meksiko (sost.) — Įvairiuose punktuose Chihuahuos ir Coahuilos prov. pereitą savaitę atsibuvo gan smarkūs susirėmimai. Vilos kareiviai laikosi tvirtai. Laukiamas užpuolimas ant Jiminez Kalbama, buk prieš gen. Carranza greit atsikreipsią Villa, Zapata ir Fel. Diaz. Nuo sausio 5 d. pranešama, kad mušyje arti Jiminez Villos nuostoliai siekia 1,800 kar.

Iš Amerikos

KEBLUS PADEJIMAS DELEI MEKSIKOS KLAUSIMO.

Washington. — Gen. Carranza griežtai reikalauja greito atšaukimo iš Meksikos Pershingo ekspedicijos. Suvalst. valdžia su prez. Wilsonu priešakyje yra pasiryžusi išpildyti tą reikalavimą. Tarybos tarp Meksikos ir Suvalst. atstovų dar nepertrauktos. — Tamsus dalykų stovis Meksikoje bei pasekmingas Villos veikimas paskutiniu laiku labai užrupino Washingtono valdininkus. Galop atėjo žinia, kad gen. Carranzos agentai veda tarybas Japonijoje kaslink dastatymo Meksikon ginklų bei amunicijos. New Yorke tapo suareštuotas gen. Carranzos generalis konsulis Juan T. Burns už slaptą suokalbį kaslink gabenimo Meksikon ginklų ir amunicijos, kuomi peržengiama prezidento Wilsono uždraudimas išvežti Meksikon ginklus ir amuniciją (spalio 19 d. 1915 m.) J. T. Burns paliuosotas — uždejus \$10,000.

2,000,000 ANGLŲ KAREIVIŲ FRANCUZIJOJE.

New York. — Iš Londono pranešta, kad gen. Douglas Haig paskelbė, jog Francuzijoje sausio 1 d. buvo apie 2,000,000 Anglijos kareivių.

PASKANDINTAS DIDELIS ANGLŲ GARLAIVIS. — ŽUVO 153 ŽMON.

New York. — Cunard linijos biuran pranešta, kad sausio 1 d. Viduržeminėje jūrėje vokiečių submarinas paskandino garlaivį „Ivernia“ žuvo 153 kar. bei jureiviai. Šitą garlaivį — 14,275 tonų inkr. 582 pėdų ilgio — valdžia buvo padarinti transportiniu (kareivių, ginklų ir amun.) Tą pačią dieną paskandinti trys kiti garlaiviai.

KARIAUJANČIŲ VALSTIJŲ SKOLA SIEKIA \$49,000,000,000.

Washington. — Nacijonalė skola Anglijos, Francuzijos, Rusijos, Vokietijos ir Austro-Vengrijos, sulgyz apskaitliavimo Federalės Rezervo Tarybos, siekia \$49,000,000,000 — nuo karės pradžios iki galo 1916 m., išimant Austro-Vengriją, kurios skaitlinės davestos tik iki gegužio 1916 m. Trijų sąjungiečių valstijų skola siekia \$29,000,000,000, dviejų centralių valstijų — \$20,000,000,000.

SPĖJAMOS SAJUNGIEČIŲ TAIKOS IŠLYGOS.

Washington. — Iš Londono pranešta, kad spėjama, jog sąjungiečiai paduos sekančias taikos išlygas: I. Paliuosavimas Belgijos; atlyginimas nuostolių. II. Paliuosavimas užimtos Francuzijos ir atlyginimas nuostolių. III. Suteikimas laisvės Lenkijai, Serbijai ir Juodkalnijai. IV. Paliuosavimas Armenijos nuo Turkijos priespaudos. V. Pavedimas Armenijos Rusijos ar valstijų lygų protektoratui. VI. Prašadinimas turkų viešpatavimo iš Europos ir atidavimas Rusijai Konstantinopolio.

GAISRAS UŽKLUPO OLGA PETROVA.

New York. — Kuomet garsi rusų lošikė Olga Petrova ir kiti lošėjai-lošikės Popular Plays and Players Co. rengėsi prie lošimo del filmų, umai filmų kambaryje ištiko eksplozija, kuri buvo priežastimi gaisro. Visi metėsi ant gatvės, — kartu ir Olga Petrova, kuri buvo labai lengvai apsirengusi. O. Petrova pranešė, kad ji drabužių ir brangių daiktų prarado už \$25,000; filmų kompanijos nuostoliai siekia \$250,000.

SENATE DAUG KALBAMA APIE TAIKĄ.

Washington. — Senate daug kalbama ir ginčijamasi taikos klausime. Vieni atvirai palaiko sąjungiečių pusę, kiti laikosi neutrališkai. Vienas-kitas senatorius aštriai kritikuoja prez. Wilsoną už notą, delei taikos.

POPIEŽIUS PLANUOJA SUVIENYTI KRIKŠČIONIS.

Washington. — Dr. A. Palmieri, rašytojas apie tikybos dalykus, gavo iš Vatikano privatišką laišką, kuriame pranešama, buk popiežius Benediktas XV yra pasiryžęs paskirti komisiją iš keturių kardinolų, idant atnaujinti pradėtą Leono XIII darbą, kurį sustabdė pop. Pius X, kaslink sąjungimo draugiškų ryšių su Anglijos bažnyčia. Laukiamas iš Romos viešas pranešimas apie tą dalyką. — Dr. A. Palmieri pastebėjo, kad popiežius nukreipsią dėmą ant suderinimo Rusijos bažnyčios su popiežiaus valdžia ir susiartinimo su anglų arba episkopalų bažnyčia.

VOKIEČIŲ LAIVAI-UŽPUOLI KAI ATLANTO VAND.

New York. — Iš Londono pranešta, buk Atlanto vandenyne randasi du vokiečių garlaiviu-užpuoliku — vienas apie 7,000 tonų inkr., o antras apie 4-5,000 tonų inkr.

GAISRAS UŽKLUPO OLGA PETROVA.

New York. — Kuomet garsi rusų lošikė Olga Petrova ir kiti lošėjai-lošikės Popular Plays and Players Co. rengėsi prie lošimo del filmų, umai filmų kambaryje ištiko eksplozija, kuri buvo priežastimi gaisro. Visi metėsi ant gatvės, — kartu ir Olga Petrova, kuri buvo labai lengvai apsirengusi. O. Petrova pranešė, kad ji drabužių ir brangių daiktų prarado už \$25,000; filmų kompanijos nuostoliai siekia \$250,000.

DARBININKŲ REIKALAI

STOKUOJA DARBININKŲ.

1916 metas — tai augščiausios pramonės ir turto metas Suvienytose Valstijose. Sunku net įsivaizdinti tas skaitlines, kokias pasiekė Suvalst. pramonė bei prekyba pereito meto bėgyje. S. Valst. kapitalas ypač 1916 m. nustebino visą pasaulį savo kolosališku mastu. Juk ir pirmiau galima buvo pasakyti, jog Suvalst. — tai abelma viso pasaulio dirbtuvė, kur atlieka darbą suplanke iš viso pasaulio darbininkai. Prie to dar galima pridėti, kad...

45,000 MOTERŲ-RUBSIUVIŲ REIKALAUJA 8 VAL. DARBO DIENOS.

New York. — Apie 45,000 moterų-rubsiuvių (moterišku drabužių) padavė darbdaviams reikalavimą kaslink įvedimo 8 val. darbo dienos (48 v. į savaitę) ir pakėlimo mokesties. Tarybas veda I. L. G. W. U. Jei darbdaviai atmes reikalavimą, tuoj bus paskelbtas streikas.

RUBSIUVIAI LAIMEJO STREIKĄ.

New York. — Šį kartą D. New Yorko rubsiuviai streiką laimėjo. Darbdaviai pasižadėjo išpildyti visus unijos reikalavimus (48 v. sav. darbo ir algos pakėlimą) nuo sausio 22 d. Kaip pranešama nuo sausio 4 d., tarybos tarp Amalg. Cl. W. of A. ir Cl. Man. tęsiasi tolyn. Dabar rubsiuviai uždirbs nuo \$15 iki \$30 savaitėje — streikas tęsiasi apie 3 sav.

PINIGAI

Geriausiais, greičiausiais ir pigiausiais Persiuočia Pinigus į Lietuvą Rusiją ir visas dalis sviesto ir parduoda šifkortes. „VIEN LIET.“ OFISE 120 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

durti, kad Suvalst. — tai prekybos bei piniginio (aukso) rezervų centras.

Tečiaus vaizdžiai tą kapitalistišką kają Suvalst. pusę perstatys oficialiai paduotos skaitlinės už 1916 m. (sulygimui paduodamos skaitlinės už 1915 m.)

Abelnas nacionalis krašto turtas 1916 m. pasiekė \$230,000,000,000 (\$218,000,000,000 — 1915), — ant vieno asmens išpuola \$2,255.

Aukso pinigų suma krašte pasiekė \$2,741,669,491 (\$2,260,687,547 — 1915). Svarbu tas, kad nuo europ. karės pradžios, kraštą tan įvežta vien tik aukso sumoje \$800,000,000, o laike 1916 m. apie \$500,000,000.

Bankinių operacijų sumos pasiekė \$261,000,000,000 (\$187,759,076,986 — 1915).

Naminė prekyba pasiekė \$45,800,000,000 (\$32,700,000,000 — 1915).

Užrubežinė prekyba — \$7,825,000,000 (\$5,326,077,067 — 1915); — įvežta už \$2,364,000,000 (\$1,778,596,695), o išvežta už \$5,825,000,000 (\$5,326,077,067). Kredito balansas pasiekė \$3,097,000,000.

Geležkelių uždardis pasiekė \$3,623,000,000 (\$3,075,038,881); grynas pelnas — \$1,260,000,000 (\$1,014,551,209).

Augščiau paduotos skaitlinės parodo, kokias milžiniškas pinigų sumas žarsto Suvalst. kapitalistai ir įvairios rūšies kompanijos bei trustai. Be abejonės, daugiausiai uždirba tie kapitalistai, bei tos kompanijos, kurių dirbtuvėse gaminama ginklai, amunicija ir kareiki reikalingi daiktai. Vienok ir valgio produktų kompanijos gerokai uždarbina, kadangi viskas gabenama Europon, nežiurint ant to, kad čionai valgių kainos pastebėtinai kyla ir tuomi slogina darbininkų padėjimą.

Kadangi išvežimas daiktų Europon smarkiai kyla, tai Suvalst. dirbtuvės turi užtektinai darbo. Kompanijos vis plečia savo išdirbystes. Reičkia, reikalaujamas darbininkų vis didėja. Įvažiavimas atėvių į šitą kraštą laike karės labai sumažėjo. Prieš karę kasmet čion įvažiudavo apie 1,000,000 tvirtų darbininkų. Priegtam, pradžioje karės daugelis apleido Suvalst., kad prisidėti prie savo gimtinio krašto kariumenės.

Kapitalas jiesko darbininkų, kurie, juk, ir sutveria tą kapitalą. Darbininkai turi net per daug darbo — jie gali dirbti 365 dienas į metus. — Galop šiaurinė industrija turėjo kreipties į pietus, idant atgabtenti čionai „nigerius“. Tukstančiai juoduju tapo pastatyta prie geležkelių ir prie įvairios rūšies darbų, — priegtam, sulyginant žemoms kai nomis. Bet ir pietuose apsiereičkia darbininkų stoka, — pasistengta net apribuoti išgabėnimą darbininkų.

Taip dalykams stovint, darbininkai pradėjo reikalauti geresnių darbo išlygų. Paprastas darbininkas pradeda uždirbti po \$3.00-\$3.50 (vieton \$1.75). Daugelis kompanijų be jokio spaudimo pasiryžta pakelti darbininkams algas. Pavyzdin, plieno korporacija, pakeldama algas, padidina išmokėjimą ant \$33,000,000 laike dviejų metų darbin. mokeskis pakilo ant 23.1 nuoš. arba ant \$2.85 į savaitę; ypač tas pakilimas apsiereičkia antroje pusėje 1916 m.

Žiurint gi iš kitos pusės, valgio kainos, sulyg „The Annalist“ indėsko pakilo ant 40 nuoš., tokiu budu piniginis darbininkų stovis puolė ant 17 nuoš. Vienok čia pakilimas tas pateisinimas, kad

dabar visi darbininkai turi darbą ir dirba visą laiką.

Plačiau žiurint į dalykų stovį, reikia pripažinti, kad darbininkų padėjimas paskutiniaisiais metais mažai kę pasigerino. Bet kas svarbiausia — Suvalst. darbininkai visad privalėtu atsiminti, kad jie, išdirbdami kareiki medžiagą, palaiko europinę karę ir tuomi, taip sakant, prisideda prie tos baisiausios skerdynės, kur užmušinėjami ir kankinami jų pačių vietaučiai bei artimi giminaičiai, draugai ir pažįstami. Suvalst. darbininkai turėtu apsaukti generalį streiką prieš tą visavietinę skerdynę, atsakydami gaminti karės ginklus bei amuniciją, o ne stengties dasimušti kokių tai fiktiviškų algos pakėlimų. Tuomet darbininkai atliktų didžiausią darbą, kurio vaisiais gerėtusi visa žmonija, visos tautos, — dabar ir ateityje. J. G.

SUAREŠTAVO 250 I. W. W. STREIKIERIŲ.

Bemidij, Min. — Iškilus smarkiai kovai tarpe industriečių (I. W. W.) ir Falls Lumber Co. ir įsikibus pavieto „tvarkdariam“, tapo suareštuota 250 streikierių bei IWW. agitatorių.

SUSIVAŽIAVIMAS ANTI-DARBININKIŠKOS SAJUNGOS.

New York. — Sausio 22 d. čia atsibus taip vadinamos „industriališkos taikos“ sąjungos susivažiavimas. Ta sąjunga yra susitvėrusi tuom tikslu, kad pašalinti kovą tarpe darbo ir kapitalo. Bet ištikrųjų — tai yra sąjunga, kuri su kapitalistais kovoja prieš darbininkus.

GELŽKELIŲ DARBININKŲ KLAUSIME.

Washington. — Apie 400,000 geležkelių darbininkų su nekantru mu laukia išrjšimo klausimo kaslink 8 val. Adamson biliaus. Prez. Wilson yra tvirtai pasiryžęs idant tas klausimas būtų užbaigtas be streiko. Dabar senato komisija svarsto geležk. darbininkų įstatų projektą.

FELJETONAS

OŽYS KEIKIAMAS TUNKA.

Jau nuo senai aš dumoju, delko-gi socializmas tarpe lietuvų nevyksta. Žiurėk, gausime jau kokią naują narį, prikimšime jam Markso teoriją, Maiko ir Džian Bambos pamokslų, žodžiu sakant, duosime jam kuonuosiariausią mokslą ir prirengsime kovoti prieš socializmo priešus. O jis, nedėkingasis, pabus, pabus ir šmakšt, nudupšioja pas tautiečius. Kodel

Kartą man taip bedumojant (aš niekadoms nebėgsiu niekur), kaip dilgtelėjo man galvon senoviška lietuvų patarlė: ožys keikiamas tunka. Su ta patarle, man lyg dangus atsivėrė. Dabar tai jau žinau, kodel taip nuo socialistų dergiamiems tautiečiams ir katalikams sekasi. Kuodaugiau mes juos dergiam ir keikiam, tuo jie daugiau tunka. No rite priparodymų?

Mes mėtėm žaibus ir perkunus ant Yčo, o šis vis toks linksmas, nutukęs, net visokius karalius, popiežius matęs ir ant mūsų visų kersčiavimų nei mikt. Arba, kaipgi mes stengėmės apšmeižt Basanavičių, Tumą ir kitus iš Lietuvos veikėjus; ko mes nedarėme, net kiti iš kailio kuo tik neišsivėrė... nieko. Visi dailiai pasiva-

žinėjo ir, sveiki Lietuvon parvažiavę, krėtė juokus iš mus. Tokių faktų tukstančius galima priversti. Ir kodel man pirmiau neatėjo ta patarlė mintysna? Tada nebutų buvę Sandaros, nebutų kalbų apie popiežiaus pantaplus ir caro medalius. Butume mes, mes tik vieni socialistai, tas garbes apturėję. O dabar! Dabar turim žiurėti, kaip tautiečiai auga ir kaip visi ima mus skriaust. Yčas butų numiręs, tai mes užėmė butum jo vietą. O dabar jis nei nemano mirti, nes dar ir apsidėdė. Ir kur buvo mūsų protas, ir tą patarpalaikę niekas neatšiminė? Teisybė, nors mes mažai Lietuva interesuojamės, bet visgi ne iš negrų gimę.

O Lietuvos Dienoje kiek garbės butume prisisiurbę. Jeigu butume nekirsinę tuos tautiečius ir klerikalus, butų jie nei galvos nepakėlė delei tos dienos. Butume mes, socialistai, tą dieną su manę ir įvykdę. Kokia butų buvusi garbė! Kaip juodai ir didžiai butų „Naujiemose“ išspaus-ta eilutės: „Socialistai Lietuvą išgelbėjo.“ Musų vardas skambėtų drauge su Didžiųjų kunigaikščių. O dabar mums beklojiant tautiečiai su klerikalais (kad

juos plynės) taip bekeikiami intuko, jog su mumis nė nebesiskaito.

Sako, bėdos niekadoms pavieniai neateina. Mes ne tik nutukimom tuos buržujus, bet dar ir patį dikėiai suliesėjom. Nebeatvažiuoja iš Lietuvos jaunimas, kurį mes galėtume verstį į socializmą, o senieji vis bėga ir bėga pas tuos tautiečius. Ir nyksta, mes nyksta.

Bet vilties kibirkštėlė dar tvyksom manyje. Drangai! nenustokime vilties! Yra dar išėjimas. Remkim kuodaugiansia tuos buržujus, lauzykim juos, paturėkim tuos laikraščius ir žmones, kurie mus dergia... ir mes gyvi ir gyvuosime.

Žiurėkite, kaip tautiečiai su klerikalais pasiryžę šmeižia Bulotą, o jis važinėja sau, gyvena dailiai po hotelius, pinigų del to surenka užtektinai.

Tai, draugučiai, remkim „Draugą“, remkim musų šmeižikus ir žinote „ožys keikiamas tunka.“ V. Š.—as.

MOKSLINČIUS IR VALTININKAS.

Vieną kartą labai garsus pasaulyje mokslinčius, nuvargęs prie savo mokslišku darbų, kad kiek pasilsėti, nutarė nueiti į pajurį nusisamdyti valtininką, kad tas nukeltų jį toliau į jures, kur jis tikėjosi ramiai tarp vandenių pasilsėti ir pakvėpuoti tyru jurių oru.

Vertė R.

Iš Lietuvos

(Žemiau sekančios žinios gautos tiesiog iš Lietuvos -- Red.)

Sėlpinimas kareivių moterų Vilniuje. — Rugsėjo mėnesyje miesto beturčių globa 3656 kareivių moterims išmokėjo 29,730 markių pašalpos. Beto joms išdalino dar 4944 duonženklų vertybės 31000 markių. — Dabar kareivių moterims mokės po tris markes mėnesiui, gi kiekvienam šiaip šeimos asmeniui po markę. Duos taipgi ir duonženklų dovanai.

Priverčiamas skiepijimas Vilniuje. — Valdžia paliepė, kad kiekvienas duotųsi skiepyties nuo rauplių.

Važinėjimas viešais keliais. — Paliepinų laiškas atkreipia dėmesį į paliepiną, sulgę kurio prie šiaip žmonių vežimų turi būti pritaikytos lentelės su savininkų vardais-pavardėmis. Lentelėse turi būti lotyniškais raidėmis aiškiai įrašytas pirmoje eilutėje vežimo savininko vardas pavardė, antroje — gyvenamoji vieta, trečioje kurio apskričio. Lentelė reikia prisegti kairėje vežimo pusėje, gerai matomoje vietoje. Nepildančius šitų įsakymų baus pinigų bausme ligi 100 markių arba lengvu kalėjimu ligi dviejų savaičių.

Paskelbimas. — Rugsėjo m. 14 dieną buvo paskelbta, jog Vilniaus miesto gyventojai privalo suskolinėti miestui milijoną rublių. Už paskolintus miestui pinigus bus mokama nuosimčiai ir paskolą gražins. Dabar prirašymą prie tos paskolos atideda iki lapkričio 15 dienos. Bet daugiau jau neatsiėlios. Vilnius, lapkr. m. 1 d. 1916 m. Vokiečių miesto viršininkas Pohl.

Darbininkų batalijonai (Vilnius). — Vilniaus miesto viršininkas įsakė, kad visi Vilniaus miesto gyvenantieji vyrai nuo 17 iki 60 metų amžiaus nuo 10 iki 14 dienų lapkričio privalo nueiti prie gydytojaus ir duotiesi peržiūrėti, kur nuspręš, kuris gali dirbti, kuris negali. Darbui tinkamieji bus nuštatyti į darbininkų batalijonus, kuriuos tevertos tik-tai darbui, o ne frontui.

Darbininkų batalijonuose taiti stengsis aprūpinti gerais butais, maistu ir gydytojų pagalba. Tie gal nuo darbo atsipirkti, mokėdami po 600 markių už šešis mėnesius. Jeigu paimtasis darban nenorės dirbti, arba atsisakys nuo pradėto darbo, gali būti pabaustas 3 metais kalėjimo, arba užmokėti 10 tukstančių markių pinigais. Tą paliepiną vykinti yra ingaliota vokiečių kariumenės vyresnybė ir kariumenės teismai.

Naikinimas utelių. — „Dabartis“ nuo lapkričio 15 d. praneša, kad vokiečių kariumenės vyresnybė labai stengiasi išnaikinti utėles. Užimtoje vyriausiojo ryto vado srityje vargu rasime kokį didesnį miestą, kame

nėra išutinėjamosios įstai-gos. Pastaruoju laiku vėl atvėrė išutinėjamų įstai-gų visuomenei Suvalkuose, Vyžainyje, Filipove, Bukalaževė ir Sidoryje. Suvalkuose naująja įstaiga naudojasi visi liaudies mokyklų mokiniai.

Jonas Augštuolis.
Stockholmas 8-15-16.

Vokiečiai Lietuvoje. — Užimtus Lietuvos miestus vokiečiai ėmė savotiškai tvarkyti. Kaune intaisė elektros tramvajį, garinę pirtį, atidarė ir paleido darban miesto teatrą, taipgi pastatyta dideli tiltai per Nemuną į Aleksotą ir per Nerį į Vilijampolio priemiestį. Miestas padalintas į 4 nuovadus, kuriems viršininkai paskirti iš vietos gyventojų. Įsteigta komisija miesto valymo, kuri rūpinasi gatvių grindimu, jų švariu užlaikymu, vandens nuleidimu, šiukšlių valymu. Taipgi yra ugnegesių draugija. Vilniuje stropiai vedama kanalizacija sutroms nuleisti ir tyram vandeniui atvesti iš šaltinių.

Valgomųjų daiktų Suvalkijoje kainos (tur but ir Kaune) sekančios: jautienos 120 fenigų, avienu — 1 markė (100 fen.), kiaulienos 130 fen., lašiniai 2 marki, vištyčio svaras 80 fen., vištos, — 1 mar., ančių, žasų svaras 1 markė. Bulbių rokuojama 175 fen.

Laiškų Lietuvos vokiečiai pastaruoju laiku vėl neleidžia rašinėti. Nebeleidžiama net imtiniam susirašinėti su namiškiais.

Miškus valdiškus yra paėmus savo globon vokiečių valdžia, bet darų ir pašalinių savininkų palieka jų nuosavybėje ir nuožiu-roj. Medžių kainos, anot vokiečių laikraščių einančių Vilniuje ir Kaune pranešimo, šitokios: Vilniuje be atvežimo 9 mar. 50 fen., o su atvežimu 12 m. 50 fen. kub. metras (2 ir pusė aršino).

Lietuvos ateitis. — „Visi tie prirodymai ir motyvai, kuriais Partija kitados pamatavo reikalą Lietuvai laisvo, demokratinio ir savarankaus politikinio surėdymo, šiandien ne tik nenustojo savo turinio ir svarbos, bet dar ingijo ypatingo gyvumo ir prasmės — viena, dėl grėsiamojo pavojaus mūsų laisvei iš vokiečių pusės, antra, delto, kad karės bėgis, ypač jeigu jis dar ilgiau patvertų, duoda vilties susilaukti tokio susikovusių susilpimo ir tokios konjunkturos visoj Europoj, kurie Lietuvos demokratijai leistų gali ir pilnai realizuoti politikinis mūsų siekinius.

Kaip ten nebutų, dabartinis istorinis momentas yra gal vienintėlis ilgam laikui, kuomet galima tikėtis ir reikia siekti kuogiliausių permainų politikiniam ir visuomeniniam mūsų krašto surėdyme. Reikia siekti, nes sumažėjęs pavojus iš rusų pusės padidino pavojų iš vokiečių rusės: niekieno neabejojama, kad laimėję vokiečiai be atodairios mėgintų prijungti Lietuvą ir išnaudoti ją saviems reikalams.

Be kultūrinio pavergimo, reikėtų tuomet laukti Lietuvos kolonizacijos, pasiryžimo paveikti konkurencijoj Lietuvos valstiečius, tuo keliu ekspropriuoti juos, varžyti vietinę pramonę vokiečių naudai, varyti — žodžiu, ekonominio užkariavimo politiką, kuri rišis su kultūrine kova, ir sudarys tokias sąlygas politikiniam, visuomenės ir ekonominiam Lietuvos gyvenimui, kurios vers Lietuvos darbininkus ir ukininkus įsitraukti sunkiausion kovon, ku-

rioe gaistų demokratijos įjegos, o padėjimas menkai tegerėtų. Tuo tarpu, pasiekus savarankų politikinį buvimą, tuo pačiu būtų išgautos tinkamos sąlygos normaliai plėtoties ekonominiam, visuomenės ir kultūriniam mūsų krašto gyvenimui, prie kurio Lietuva, kaip mums rodos, yra jau pribrendus ir net prisirengus.

Sunku trumpai pamatuoti politiniai Partijos obalsiai, kuriuos ji šiandien aikštėn iškėlė, bet maž-daug del tų motyvų tapo nutarta viršiausiu Partijos siekimu pastatyti nepriklausoma demokratinė Lietuva.

Santikių klausimas su kitomis šalimis, kaip latviai ir lenkai, tebestovi atviras, nors siekiama to, kad susipratus su jų demokratijų bendrai kovai laisvei ingyti ir ingytąją laisvę atėityje sau gvarantuoti.

Nepriklausomos Lietuvos obalsis visų pirma tapo priimtas L. S. D. Partijos, o po jos netrukus prie to obalsio prisidėjo visos kitos Lietuvos visuomenės grupės. Kitokios susitvarkiusios orijentacijos Lietuvoje nėra. Tik demokratų grupė kokią laiką laikėsi neiškliai suformuluoto obalsio — savaranki Lietuva, rišanti bet-gi savo likimą su vidurinės Europos likimu, — bet ir ta grupė šiandien pasisakė esanti nepriklausomos Lietuvos šalininkė, nepriklausomos nei nuo rusų, nei nuo vokiečių, linkusi ton pusėn, kuri panorės tuos mūsų siekinius pripažinti ir juos paremti.”

Nors ir sunku, bet dirba. — Atsimenate išspausdintus „N. L.“ laiškus, rašytus P. Grigaičini ju draugo, pasilikusio Lietuvoje. Štai ką jis rašo apie savo srovės veikimą:

„Kadangi neturime legalės spaudos, o jeigu ir būtų, tai būtų suspausta aštriansios vokiečių cenzūros, mes pradėjome veikti nelegaliai. Jau išleista keturi atšišaukimai — trys lietuvių kalba, vienas lenkų — apie politikinis mūsų obalsius, pirmajai gegužės ir pakvietimas imties švietimo darbo ir ginties lig paskutinei, jei vokiečiai mėgintų mus germanizuoti.

Pradėjo, be to, eiti nelegaliai laikraštis „Garsas“, skiriamas agitacijai-propogandai ir dienos klausimams. Be to, leidžiama vienoj-kitoj vietoj mažų vietinių laikraščių taip pat nelegaliai.

Bendrai reikia pasakyti, kad spausdinto žodžio reikalas labai didelis. Šiandien tai vienintėlis beveik budas susisiekti su platesne demokratine Lietuvos visuomene ir sudoroti ją busimai kovai už demokratinę Lietuvos laisvę.”

// SKAITYKITE

Mūsų išleistą knygą

JAUNIEJI SKRAUJA”

— Senovės medžioklių apysaka.

Korespondencijos.

BROOKLYN, N. Y.

Kun. Mockaus prakalba. — Sausio 2 d. 1917 m. New Plaza didėji salė prisikimšo pilnutėlė, nors įžanga buvo 10c.

Tėma kalbos buvo: „Kas yra Vyčiai“ ir koks jų tikslas ir tt. Kalbėtojas trumpai paaiškino kokios lietuvių organizacijos seniaus buvo Lietuvoje. „Visos tos organizacijos buvo šventųjų varda-

is vadinamos. Suorganizuotos

Dievo ambasadorių, kunigų su tikslu, kad palaikius tą juodą kruviną Romos biznį, tikėjimą.” O svarbiausiomis draugystėmis buvė tai įvairios brostvos ir tt. Svarbiausiomis apeigomis tų draugysčių tai buvė brostvinės mišios. Girdi „nueisi ant tų mišių, visos apdulktė žvakės pleška-ruksta, o vargonų visos dudos kvarkia, kad net sienos dreba.”

„Bet” — sako — „nusibodo lietuviams tas kunigų jungas nešti ir jie pradėjo keliauti į šią laisvės šalį.” „Ir Romos agentai pamatė, kad čia bus galima padaryti biznį, susidėję savo dievus ir velnius į maišą, kaip Lietuvoje maušius su pipirais eina į kaimą, ir jie čion atkeliavo.”

Paskui kalbėtojas perbėgo Am. Liet. istoriją, kaip susiorganizavo SLIA. ir jis skilo. Kaip Dr. Šliupas suėjęs lietuvių burį Shenandoah'vyje paklausė jų, iš kur jie esą. Tie atsakė iš poščiaus. Tada Šliupas pradėjo į juos kalbėti lenkiškai, o lietuviai, girdi, dairo-si viens į kitą ir sako ką čia tas senis kalba, kad mes nesuprantame. Nuo to laiko Šliupas pradėjo darbuotis, kad atskirt lietuvius nuo lenkų, kurie buvo lenkinami per 500 metų per tuos „Romos prastikustgalvius.”

„Tie juodojo biznio vadai pamatė, kad jų buriufės (avelės) mažinasi ir jų šventas draugijas ir brostvas mažai jau paiso, jie sumanė sutvert ką tokio, kuris ne išrodytų šventu. Kunigai žino, kad lietuviai myli savo tautą, todėl jie ir sutvėrė vyčių armiją. Vytis yra gražus tautiškas vardas.” Čion kalbėtojas paaiškino, iš ko žodis vytis paeina ir jo prasmę. Mockus atsinešė su savim vyčių konstituciją. Skaitė tos konstitucijos svarbiausius punktus ir kritikavo juos, bei aiškino jų prasmę. Čia tai ir buvo puikiausias „vodevile”. Juokėsi žmonės tiek, kad net pilvai paskaudė.

Pirmiausia perskaitė konstitucijos antgalvį, kuris skambėjo panašiai: Lietuvių Rymo Katalikų organizacija po globa šv. Kazimiero, kuri vadinsis Vyčiai.

„Kas yra tas šv. Kazimieras, o-gi lenkas. Štai, broliai lietuviai ir vyčiai, jeigu jus mylite savo tautą, lyskit visi po lenko skvernu. Ką reiškia buti po svetimtaučio skvernu? O tai kaip vištukas po vištos sparnu, jeigu tu lietuvi nors biskį čiptelėsi lietuviškai, tai šventasai tuojaus suriks: „eiko psiekrew!” Tai koki velnią tie mūsų kunigai veikė per 500 m., kad nepadarė nei vieno mūsų tautos šventojo?”

Negaliu pamyt kiekvieno punkto kritikos, tik suminėsiu trumpai kiek suspėjau pažymėt jam kalbant. Konstitucijoj suminėta, kad skelbt apie Lietuvos grožybę tampe vyčių ir tt.

„Jūs lietuviai ir lietuvaits, kurie mažai arba visai nebuvo Lietuvoje, nežinot kaip ten gražu yra, kaip puikiai gyvena žmonės. Vyžoms ir medinėms klumpėms dėvi, su vienoms baltoms kelinėm ir vienais marškiniams, kurie yra užleisti ant letenų, apie kaklą suraukta šniureliu, per pilvą suriša kokia virve, tai kad puika, tai puiku! Palijo kiek, visur šlapia, purvynas. Pamatė žmogus ištolo važiuojant ką tai juodai apsirengusį, mano, kad kunigas su Dievu važiuoja pas ligonį. Žmogelis puola į pumvyną ir tranko savo plaučius taip, kad net žaksėt pradeda. O tankiai pasitaiko, kad ne kunigas važiavo, bet maušius su pipirais.

„Žmogus, pamatęs kunigą, bėga bučiot ranką, nes už tai 5 at-laidai. O jeigu užmuši rupukę tai 7 at-laidai. Tai Lietuvoj vaikai

ir nedirba nieko, vaikščioja po pudymus ir jieško rupukėlių.”

„O mokslas Lietuvoje taip pat angštai stovi. Einį gult poteriau-k, keliesi poteriau-k, kelinėm anaiiesi poteriau-k, o jau kaip tuos ilgus autus ant kojų pradėdi vėniot — tai sukalti kokį 15 sveika Marija. Važiuoji keliu — tai kryžių, kaip baidyklų pristatyta, net arkkliai baidosi. Tai vėl kur į gluosnį Panelė švenčiausia i-kerėblyta. Pavaziuosi toliau, kur palei balą — tai šv. Jonas kaip versis patubdytas ant stulpo. Stubos gi kaip puikiai išrodo. Keli maži langučiai užkalti vinimis ir moliu užlipyta, taip, kad kol ta stuba stovės, jų nebut galima atidaryt. Žiemai atėjus, į tą pačią stubą atvaro kiaulė, aveles, vištas, šunį ir katę, o kaip puikiai tas viskas išrodo, kad negali atsigėrėt. Žmonės valgo, o čia kva pas eina kaip dvasia šventa, o toliau gėdys su vištom vėl jomarką kelia, puiku — ar ne?”

Toliaus konstitucijoje vėl suminėta meilė tėvynės, pasilinksminimai ir blaivybė.

„Puikiai tie kunigai myli tėvynę, kad net tėvas su motina turi savo vaikui bučiuot ranką, mat jis iš preskučio (plotkelio) moka padaryt Dievą. Jie kalba apie pasilinksminimus ir blaivybę. Puikiai jie linksinasi su gspadinėmis, kada užsidaro langus ir apsirengia Adomo ir Jievos rubais.”

„Ką tas girtuoklis išmokins jus blaivybės, kuris net prie bičių

avilio (altoriaus) neina neišgėres kaušo vyno.”

Toliaus aiškino apie vyčių kultūrą. Girdi, jaunas kaip bijunas vaikiną eina pasipasakot kunigui griekų. Kiša galvą kaip po asilo uodega ir spaviedojasi. Paskui eina nuleidęs galvą, kaip asilas prie paklodės ir laukia išsiziojės kol kunigas inkiš Dievą į burną.”

„Jie skelbs patriotizmą. Kokį patriotizmą? Nugi but patrijotais to seno staližono, kuris tupi Ryme, kaip višta ant kiaušinių.”

Vyčių vėliava, palei jų konstituciją busianti tokia: Lietuvos vytis ant žirgo, o viršui vyčio kryžius. Čia kalbėtojas paaiškino kryžiaus reikšmę. „Kryžius, esąs — tai žiauriausia baidyklė, kokią galima turėt. Kryžius nėra niekas kitas kaip kartuvės, ant kurių senovėje kardavo kaltus ir nekaltus žmones. Tokią baidyklę ir deda ant vėliavos net augščiaus tautiškojo vyčio. Vytis dėdamas vien del pritraukimo lietuvių.”

„Tai va, kokią armiją rengia Romos agentai, žmogžudžių armiją! Ir dar po lenkų šv. priedanga!”

„Kuomet kariaujančios tautos jau kalba apie nusiginklavimą — tai mūsų atbulkalnierių rengia kryžievių armiją po tautos vardu Vytis!”

Povilas Vaitekunas

ROCHESTER, N. Y.

Čionai tulą lietuvi patiko nelai-mė; gruodžio 21 d. likosi trukio

MOTERIS.

JOS GYVENIMAS, SRYTIS IR JOS PASLAPTIS

Šią knygą parašė Doktoras E. Žozanas, o lietuvių kalbon išvertė P. N.

Šioje knygoje parodyta, kaip reikia auklėti dukteris, kad jos taptų geromis motinomis, kad gimdytų sveikus vaikus, ir ką reikia daryti, kad jos būtų gražios.

Šioje knygoje parodyta: kada merginos turi ištekti ir ką reiškia jų gyvenime lytiškas klausimas.

Kas yra mėnesinės ir ką jos reiškia moteris gyvenime.

Neštumas.

Gimdymas ir nekurius ligos.

Neštumo ligos.

Lytiškosios ligos ir tt.

Šią knygą turi perskaityti kiekvienas suaugęs žmogus. Nežinant pačių svarbiausių reikalų, negali žmogus laimingai gyventi.

Ši knyga, tai tos rūšies pirmutinė lietuvių kalboje.

Prekė: apdaryta 75c., be apdary 50c.

Kuris užsirašys „Vienybę Lietuvninkų“ ir užsimokės \$2.00, gaus šią knygą DOVANŲ
120 GRAND STR., BROOKLYN, N. Y.

užmuštas jaunas vaikas — Pranas Labeika; jįsai gyveno Rochesterėje, o dirbo East Rochesteryje, taigi turėjo apie valandą laiko važiuoti iš darbo namon. Karui suvėlinus, reikia ilgai laukti. Taigi jis, norėdamas paskubinti ir nežūrėdamas kelio ejo per gelžinkelį tiesiai. Tuom sykiu užpuolė traukinis ir užmušė jį ant vietos. Velionių palaidavo ant tau tiškų kapinių. Sykiu užmušė du drauge su juomėjusiu lenku.

Pr. Labeika turėjo 23 metų amžiaus, paėjo iš Andronišio par., Kauno gub.

Per Kalėdų šventes pas p. J. Juozapaitį buvo pasilinksmimas. Svečiams besilinksminant p. S. Mataitis trumpai priminė apie vargingą mūsų brolių padėtimą Europoje ir paragino šiek tiek sumesti aukų. Surinkta \$4.00, kuriuos nutarė pasiųsti T. Fondui. Aukavo L. Žilinskas — \$1.00, P. Pabijanskas ir K. Gužokas po 50c. O. Zdanavičiūtė, S. Malinauskiūtė, W. Janeckas ir A. Krikščiūnas po 25c., O. Juozapaitienė 20c., S. Mataitis ir B. Grigoravičiūtė po 15c. J. Juozapaitis, S. Zalkaruskas, J. Pabijanskas, E. Juozapaitiūtė ir M. Stasevičius — po 10c. S. M.

LAWRENCE, MASS.

Gruodžio 27 d. pas mus Čibo salėje Lietuvių Darbininkų Literatūros kuopa surengė prakalbą. Plakatuose buvo skelbta, kad kalbėsias F. Bagočius. Bet Bagočius visai neatvažiuo ir savon vieton atsiuntė J. B. Smelstorių. Pirm Smelstoriaus prakalbų keleta žodžių pratarė prakalbų vedėjas, o paskui keletą minčių kalbėjo K. Česnulevičius, moksleivis, katalikų kalbėtojas, kuris dabar Lawrence padeda „naikinti“ kun. Miekaus parapiją; jo prakalba apie literatūros vertę buvo neblogiausia. — Toliau kalbėjo p. Smelstorius. Jis beveik nuo pradžios iki galui kalbėjo apie Tėvynės Mylėtojų Draugiją, kad ji jau atgavė savo laikus, ir jau dabar užteka nauja žvaigždė, t. y. L. D. L. D. ir lietuviams pripaūso tokių knygų, kokių kiekvienas L. D. L. D. narys reikalaus, nes toji draugija „tvarkosi“ demokratiškai, t. y. turi referendumą. Daug peikė (syki, po prakalbų vienas iš publikos Smelstorių pavadino melagium arba nieko nežinančiu apie TMD, tai paskui kelis kartus net ir pagyrė T. M. D.) T. M. D. išleistus raštus, ypač „Sirdį“, „Stražo Raštus“, „Jonijos“ etc. Bet žmonės mažai ant tokių prakalbų atidos atkreipė ir namo vis išėdinėjo, taip kad iš susirinkusiųjų 300 ant galo paliko tik apie 50. Prie L. D. L. D. kuopos neprisirašė nei vienas.

Ką tokios prakalbos atneša, te pagalvoja skaitytojai!

Dabar, kada pas mus yra dvi parapijios, tai abi parapijonis tašo ir velka pas save. Bet iki šiol laik dar lietuvių stipriai laikosi prie kun. Miekaus. Kartais tarp vienu ir kitų buna šioki toki susikirtimai, bet didelių blogumų dar neatsitiko. Naujojo parapijoje, k. Miekevičiaus, per Kalėdas ir Naujus Metus buvo parengta didelės iškilmės. Naujųjų Metų iškilmė kun. Miekevičius per didžiulius Lawrence dienraščius išgarsino; taipgi kartu paskelbė, kas yra Lietuva, kur ji randasi ir tt. Taipgi per tasias šventes buta įvairių pamarginimų ir senojojų bažnyčių.

Be susirinkimų neapsiejo ir sandariečiai. Jie įžengdami į naujuosius metus pasirengė vakariene pas p. Zablocką ant Knox g. vės. Tarp įvairių užkandžių nežinršo sušelpiti ir Lietuvos rei-

kalus. Į Lietuvos Laisvės-Autonomijos Fondą sumetė po 1 dol.: J. Indėlas, A. Dubosas, J. Sekevičius ir V. Šlėgas. Po 50c.: Pr. Degutis, J. Kerdiejus, J. Žukauskas, D. Čiras, Z. Jankauskas, V. Krivas, P. Zablockiūtė, J. Viničkas ir J. Semšis. Po 75c.: J. Pašakarnis. Po 25c.: J. Večkys. Viso pasidarė \$9.50.

Gruodžio 30 d. Pranui Racevičiui (sulenkjusiam lietuviui) einant namo iš darbo apie 1 valandą nakties, užpuolė ant jo lietuvis Jonas Degutis ir sako norėjęs Racevičių įmesti į Merrimack upę ir nusikandinti, tiklatai riksmas jį išgelbėjęs. Antrą dieną sausio buvo Degučio teismas, bet kadangi aiškių prirodymų nebuvo, tai teismas Degutį nubaudė tik užsimokėti 10 dolarių bausmės.

Tai tokios iš mūsų vietos pastaros žinios. Kitą syk parašysiu daugiau. J. Kazabuckis.

NORWOOD, MASS.

Viet. Liet. Dienos komitetas, kuris susideda iš 3 srovių, butent iš katalikų, tautininkų ir socialistų, gruodžio 24 d. turėjo posėdį Tautiškame Name, kuriame apart kit-ko buvo svarstoma, ar yra reikalinga Amerikos visoms trims srovėms sueiti į vienybę Lietuvos šelpimo reikale. Po apsvaistymui nubalsuota, kad reikia linga visoms srovėms sueiti į vienybę del šelpimo badaujančių lietuvių; taipgi nutarė viešai per laikraščius paskelbti, kad N. L. D. komitetas pageidauja, idant visos trys srovės sueitų į vienybę šelpimo reikale. J. Peža.

ATHOL, MASS.

Lietuvių Diena. — Tokiame mažame mieste, kaip Athol, kur gyventojų yra tik apie 10,000, mes rengdamiesi prie Liet. Dienos manėme, kad jeigu bus galima surinkti aukų iki \$500, tai bus labai gerai. Bet kuomet po tui dienai suskaitė pinigų atradome, jog surinkta \$1,008.85, tai džiaugsmui nebuvo galo. Tuli tuoj pradėjo drąsiai kalbėti, kad atholiečiai pralenkė visas Amerikos lietuvių kolonijas. Ir ištikrųjų iš ikišiolie pasirodžiusių žinių, sulyginant koloniją ir skaitlių rinkikų, niekas dar atholiečių nepralenkė. Vietos komitetui, tu rint ne daugiau kaip 80 rinkikų, iš kurių dar nevisi aktyviškai dalyvavo aukų rinkime, surinkti suvirš tūkstantį dolarių tokioje vietoje, kur ant gatvių paprastoje dienoje visai mažas judėjimas, tai aišku, kad nemažas turėjo buti kolektoorių pasišventimas.

Prisirengimas. — Nuo pat susitvėrimo Lietuvių Dienos komiteto, jo susirinkimai buvo laikomi syki savaitėje. Tuose susirinkimuose buvo paskirstomi nariams vis nauji darbai atlikti, kuriuos jie ir atlikinėjo. Prieš pat galą jau iš komiteto pusės viskas buvo prirušta, ir gautas leidimas rengti „tag day“ ir kolektouoti po krautuves, po namus ir tt. Beje, dar komitetas buvo per tą laiką suaukęs du viešu vietos lietuvių susirinkimu, kur buvo pasakyta keletas prakalbų, paraginių, prie darbavimosi mūsų dienoje, kad kuopasekmingiausiai išnaudojus tą vienintelę progą, ir ten pat ant vietos buvo registruojami kolektooriai, kurių išsyk užsirašė daugiau, paskui sumažėjo. Taipgi per tą laiką geri žmonės sumetė komitetui apie \$12.00 delei padengimo komiteto išlaidų.

Išgarsinimas. — Besirengiant prie tos mūsų šventės, komitetui labiausiai rūpėjo tinkamai išgarsinti mūsų reikalą svetimtaučiams. Šito dalyko palengvinimui Centralinis komitetas at-

siuntė mums keliolika spausdintų straipsnių paduoti į anglų laikraščius. Bet kada komiteto pirmininkas p. J. Vasiliauskas (Waslon) nuėjo su tais straipsniais pas vietos laikraščiu redaktorių, tie tu straipsnių neapsiėmė talpinti, bet užtai prizadėjo nuo savės šitą apie tai parašyti; savo toki prizadą jie išdalies išpildė.

Šitai dalykams virtus, mes griežtėmės kitokio budo, tuoj nusprendėme kreipties prie kinematografo savininkų, kad pagarsintų Lietuvių Dieną rodant krutantiems paveikslus. Kinematografistai mūsų prašymą priėmė ir reikalą pagarsino. Be to dar komitetas atsispausdino daug iškalbų ir prikalbinėjo jas prie stulpų ir išstatinėjo krautuvių languosna. Ir šitam pasidėkavojant svetimtaučiai apie mūsų tikslą žinojo.

Centrinio komiteto ydos. — A. L. C. Komitetas prizadėjo mums viską prisųsti prieš 25 d. spalio. Mes gi jų vyriškam žodžiui pasitikėjome ir laukėme reikalingų dalykų prisųnčiant iki paskutinei dienai. Bet kaip apsirikome! Paskutinei dienai prištartinus, mes neturėjome nei laiškių ir biznierių, nei raikščių, nei ženklių. Kas gi buvo daryti? Apšieiti be ženklių butų didelė gėda komitetui, kuris iškalno pagarsino, kad bus lietuvių „tag day“, be to dar butų didelis keblumas rinkti aukas ant gatvių. Nutarėme anksti iš ryto Lietuvių Dienoje pradėti spausdinti ženklus ir dirbties raikščius.

Visi kolektooriai ant rytojaus suėję pasigamino sau šiokius-tokius raikščius, o spaustuvė nuo tamso pradėjo spausdinti ženklus ir dirbo iki 4 val. po pietų; mes gi tuoj nuo mašinos ženklus ėmėme ir nešiojome kolektooriams ant gatvių.

Svetimtaučiu duosnumas. — Abelnai svetimtaučiai atjautė lietuviams. Ant gatvių rečiau katrą matei vaikščiojant be ženklo, o buvo ir tokių, kurie aukavo po du ir tris dolarius; po 1 dolari aukavusių buvo daug.

Sulyg kolektoorių pasakojimų, tai daugiausiai aukauja darbininkai ir šiaip biedni žmonės; turėai aukavo visai mažai, o kiti ir visai neaukavo.

Davė pusę pelno lietuviams. — Kuomet p. J. Vasiliauskas nuėjo pas Athol Opera House kinematografiistus su prašymu — pagarsinti mūsų dieną ir priminė jiems apie paskyrimą pusę pelno lietuviams nuo vieno vakaro, tai jie išsyki pradėjo krantyti lupas, bet tuoj susigriebė gudrios „temos“, — jie tuoj sugalvojo, kad ir vilkas liktų sotus ir ožka ėdela. Gerai, — sako jie, — mes duosime jums pusę pelno, bet jūs paraginkite savo žmones atsilankyti ant mūsų vakaro. Jie tuoj pagarsino specialį vakarą del lietuvių naudos, kur progrome dalyvavo ir lietuvių choras. Ant to vakaro lietuvių atsilankė gana daug, buvo taipgi ir svetimtaučiu daug, tai atmetus dideles išlaidas ir pelną skiriant pusiau, lietuviams teko apie \$25.00. A. K. Losius.

BALTIMORE, MD.

Gruodžio 30 d. A. L. T. S. 5 kuopa ir Teatro Myletoju draugija surengė vakarą su geroku programu — buvo paskaita, teatras ir deklamacijos. Pirmiausia p. A. Brijunas, „Darbininkų Bals“ redaktorius, paskaitė p. J. Laukio parašytą paskaitą „Sveikata ir maistas“. Po paskaitai buvo sulošta gana juokingas dviejų veiksmų farsas „Ekspropriatorių“, veikalas publikai labai patiko. Tik nevisi aktoriai gerai mokėjo savo roles. Vienok sufle-

ris viską pataisė. Šiaip lošimas nusisekė pusėtinai. — P-lė O. Smolenskiūtė padeklamavo porą gražių deklamacijų apie karę. — Negaliu praleisti nepastebėjęs ir tą, kaip mūsų publika dar nesupranta svarbumo paskaitų; nors augščiau minėta paskaita yra indomi ir gana pamokinantai, bet susirinkusioji publika mažai jaja indomavusi, nes laike paskaitos didž. publikos ne tik kad garšiai tarp savės kalbėjosi, bet dar ir juokus darė ir kojoms trepsėjo, kas trukdė kaip prelegentui, taip ir ramiai klausantiems.

Taipgi atsirado pora tokių vyruku, kurie negalėjo išskėsti neat-siliepę į tulus lošikus laike jų kalbos. Tai vis papeiktini apsi-reiškimai. P. J.—as.

BALTIMORE, MD.

Iš draugijų gyvavimo. — Paskutiniais keliais metais Baltimorėj tiek pridėjo draugijų, kad jau ir suskaičyti jų negalima. Pažiūrėjus gi į tas draugijas, mes matome, kad jos visos nekaip gyvuoja, o tulos iš jų ir visai silpnai stovi. Kitos, ypač iš senesniųjų, gyvuoja gana gerai — kaip narių skaičiumi, taip ir finansiskai. Bet ir toms ateityje grėsia pavojus. Idant tų pavojų išvengti, kilo sumanymas suvienyti draugijas kruvon. Tam sumanymui pritarė jau 6 didžiausios ir turtingiausios draugijos, kurios jau turėjo tame klausime komiteto susirinkimą, kuriame visi išsireiškė už suvienijimą. Kitas toks susirinkimas bus sausio 28 d., 7:30 val. vakare Lietuviškoje svetainėje, ant Barre gt. Toks dr. suvienijimo klausimas buvo sumanytas jau prieš porą metų. Bet tuom sykiu delei tulu priežasčių nebuvo galima susivienyti. Nors tos pačios priežastys stovi ant kelio ir dabar, vienok yra viltis, kad jas pasiseks pašalinti. Svarbi priežastis yra ta, kad penkios draugijos moka pusę posmertinės (\$50.00) mirusio draugystės nario moterei, o viena draugystė nemoka nieko, nes toje draugijoje priklauso kaip vyras, taip ir moteris bei merginos. Ta posmertinė stovėjo ir dabar stovi ant kelio. Bet dabar yra viltis, kad bus galima kaip nors tą priežastį pašalinti ir prieiti prie susivienijimo.

Jeigu tas puikus sumanymas pasisektų įvykdyti gyveniman, tai baltimoriečiai dar vieną didelį žingsnį padarytų pirmyn, nes susivienijus toms 6 draugystėms kruvon, jų narių skaitlius siektų virš 1,200, o turtas (gryno kapitalo) siektų \$20,000. Apart tos draugijos turi paėmusios pajų (šėrų) dabar naujai budavojamos svetainės bendrovėje — keturios jų turi paėmusios už \$1,500 kiekviena ir dar po \$1,000 turi paskolinusios, viena turi paėmusios pajų už \$2,000 ir viena už \$1,500. Šėrų bei paskolų, jos turėtų už \$13,000; išviso turto suvienytos draugystės turėtų — \$33,500.

Ar tai negraži suma? Ar tai negali užtikrinti tokia suma draugystės gyvavimo? Kartu gi dr-tės turtas vis dar augtų didyn, nes susivienijus visoms šešioms į vieną pasidarytų išlaidos kur kas mažesnės, nes į vietą 6 komitetų, butų tik vienas; — jau čia liktų draugystės izde kelios dešimtys dolarių su vienais metais, o kur dar kitokios išlaidos, kurios taip pat susimąžintų. O kiek tokia draugija galėtų prisidėti prie visuomeniškų reikalų.

Aš čia kalbėjau apie draugijos turta tik paviršutiniai, kiek tas man buvo žinoma, bet jeigu tos draugystės prieis prie susivienijimo, tai mes gal pamatysime kur kas didesnes skaitlines, negu jos

dabar nustatytos. Jūs, baltimoriečiai, kurie skaitysite šiuos mano kelius žodžius ir kuriems rupi draugijų gerovė, pasistengkite pasidarbuoti, idant įvyktų susivienijimas šių draugijų: Šv. Jono Nepamaceno, Nik. Koperniko, D. L. K. Keistučio, Dr. V. Kudirkos, Lietuvos Raštininko Simano Daukanto ir L. D. K. Mindaugio, — o pamatysite, kad iš to turėsite didelę naudą. P. J.—as.

WILKES BARRE, PA.

Luzernės pav. nepasiliko be „progreso“, nes rekordai štai ką parodo: 1916 m. persiskyrimą gavo per pav. teismą 115 porų, o apsiavedimo leidimą gavo 3,259 poros; taigi parodo, kad persiskyrė viena pora iš 28 apsiavedusių. Ar čia ne progresas? Tik tame skaitliuje nėra lietuvių.

Antras „progresas“ — tai žmogžudystės; per 1916 m. atliktos 22 žmogžudystės, o tik viena buvo pirmo laipsnio (elektros ke-dė). Bet lietuvių taipgi tame skaitliuje nėra.

Trečias „rekordas“ Penn. vals. parodo, kad nuo pirmos Sausio 1916 m. iki 1 sausio 1917 m. išmokėjo \$4,224,875 atlyginimo darbininkams. Užmuštų iš viso buvo 1,241, o sužeistų 53,259.

Tai yra labai didelė pinigų suma, bet čia mainierių unijos vadovai padavė pataisymą į legislaturą, kad butų mokama: 1) po 3 dienų (vieton po 14 dienų) nuo sužeidimo; 2) kad mokėtų 66 nuoš. uždarbio (vieton 50 nuoš.) Taipgi daugelis kitų pagerinimų yra įnešta į legislaturą ant pirmos sesijos šių metų.

O kas rupinasi tuomi? — Tai mainierių unija. Bet kas ta unija? — gal paklauskite. Nemanykite, kad jau sudaro susipratę socialistai. Ne, tai ne socialistai ir niekuomet jais nebuvo, bet yra tikri demokratai-pirmeiviai; jie geriau gali perleisti evoliucijos keliu gerus įstatymus darbininkams, negu visos Amerikos socialistai kad trimituoja iš raudonų trimtų, o nieko nenuveikia del darbininkų. Mainierių.

E. ST. LOUIS, ILL.

Gruodžio 25 d. (1916 m.), t. y. Kalėdų dieną vietinė „Laisvės Myletoju dr-tė“ buvo surengusi teatrą ir balijų; — sulošė trijų veiksmų dramą — „Svetimas Dievas.“ Viršminėtos dr-jos nariai mėgėjai, taip sakant, darė tik repeticiją, o ne lošė veikala. Jei tą vadinti lošimu, tai reikia pasakyti, kad drama sulošta visai blogai. Vienok įžanga ant šitos „repeticijos“ kainavo 25c. Lošėjai kaip matyti, mažai suprato patį kaip reikia tinkamai atvaizdinti tą veikala. Geriausiai tai vakarėly atliko tulas vaikas su monologu apie girtuoklį, pareimantį iš baliaus. Paskiau sekė šokiai su svaigimančiais gėrimais. Žmonių buvo apie 100 yp. Vakaras atsi-buvo lenkų svetainėje.

Tą pačią dieną buvo ir kitas balius — vietos parapijos naudai. Šis balius buvo surengtas, kaip pasirodo, kad užkenkus L. M. Dr-jos baliu. Balijuje buvo gal apie 20 porų. Be abejonės, nestokavo ir įvairių svaiginančių gėrimų. Nelabai gražu, kad taip pasielgiama parapijos naudai. Tautietis.

GRAND RAPIDS, MICH.

Nuo gruodžio 14 d. iki 18 d. atsi-buvo prakalbos šv. Jurgio Dr. svetainėje; — kalbėjo p. A. M. Martus apie Lietuvą, jos gyven-tojus ir jų vargus bei reikalingumą jiems pašalpos; taipgi kalbėjo apie spaudą ir atbudavojimą Lietuvos. Tapo sutverta dvi atskiros kuopos — 1, del atbudavoj-

mo Lietuvos (prisirašė 7 ypatos; pasizadėjo mokėti pagal išgalės) ir 2, dailydžių k-pa (prisirašė 14 ypatų; išspradžios moka po \$5 ir po \$1); tuli pasizadėjo pirkti šėrus net už \$1,000 (p. Keidis); p. A. Orantās už \$700. — Abelnai imant, lietuviai tvirtai stovi už savo tėvynės gelbėjimą. Tiesa, randasi ir tokių, kuriems nerupi tėvynės bei vientaučių reikalai, vienok jų mažai.

A. J. Bernotas.

RACINE, WIS.

Lietuvių čia priskaitoma apie 2,000 yp.; jų skaičius kiek padidėjo nuo praėito pavasario, kada pagerėjo darbai. Draugijų yra išviso 9; dar manoma suorganizuoti A. L. T. S. 1915 m. lietuviai gyveno sutikime, bet 1916 m. atsirado pas mus taip vadinamų „susipratėlių“, kurie ir atsižymėjo keldami visokias suirutes tarp draugijų. Tas aiškiai pasirodė, Liet. Dienoje. Aukų čia surinkta nemažai, bus jau virš \$1,000. Bet dar pilnai nesuskaityta, nes aukos vis dar plaukia, o priegtam raštininkas neišduoda reikalingų atskaitų. Aukų rinkime nedalyvavo nė vienas, kuris vadinasi „susipratėsiu“ dar bininku arba socialistu. Rimtesnieji veikėjai žiuri su panieka į tokius vienybės ardytojus. Manoma ir toliau palaikyti Racine Liet. Dienos Komitetą; jau turime ir įstatus išdirbę.

Iš draugijų labiausiai darbūtime atsižymėjo TMD. 121 kp. ir SLA. 100 kp. TMD. kuopa rengia teatrą, ant sausio 7 d. Loš „Paskutinė banga“ ir vaizd. „Tik niekam nesakyk“.

Paskutiniu laiku TMD. 121 kp. pradėjo sparčiai augti. Lapkričio 26 d. buvo parengtos prakalbos — kalbėjo gerb. Dr. Zimontas (TMD. prez.) Prakalba pilnai nusisekė, ir visi ja buvo užganėdinti; prisirašė 8 nariai. Laikytame susirinkime gruodžio 21 d. tapo išrinkta nauja valdyba 1917 m. — pirm. J. Bankus, rašt. — M. Kasparaitis, ižd. — J. Vaitėkus, iždo glob. J. Ragauskas ir J. Ugenskis. Svarbiausis nutarimas — remti Lietuvių Dienos komitetą rinkimais aukų nuk. nuo karės lietuviams; atsisakyta dalyvauti L. S. F. rinkime aukų. Taigi, visi išvien veikime susispietę prie TMD. 121 kp., nepaisydami savo priešų.

Martinas Kasparaitis.

BUENOS AIRES, ARGENTINA.

Tikiu, kad „V. L.“ skaitytojai dar prisimena, kad aš — J. Gružas — buvau patalpines „V. L.“ N. 27 savo rūšies pajieškojimą tikrų socialistų. N 39 atsišaukė p. J. Racunas, buk jįsai žinas, kur randasi tikri socialistai, ir nurodė kreipties pas jį laišku. Aš tuoj pasiūnčiau laiška, kad man praneštų, arba patį socialistai atsilankytų. Bet praslinko tulas laikas, o vis nieko nesulaukiau. Tada aš nuvažiauvau jų pajieškoti sulyg paduoto antrašo. Paklausiau to namo savininko, ar gyvena čia p. J. Racunas, bet jis atsakė, jog tolkie pavardė žmogaus nežino. Gėlop pati šeimyninkė nurodė, kad šeši mėnesiai tam atgal čia gyveno vienas žmogus, „panašus į socialistą, bet kuomet šešiai „pradėjo pjanti“ vištas, tai ir jis lyg jų pabuges, pradingo.

Tai dabar aš ištikrųjų susekiau, jog Argentinoje nesiranda jokio socialisto, nes mano tyrinėjimai ir „pajieškojimai“ neatnešė pageidaujamų vaisių. Podel visiems pranešu, kad Argentinoje nėra nė vieno socialisto.

Su pagarba,

J. Gružas.

Išėina kas sėreda iš Brooklyn, New York.

Prenumerata Metams:

Suvienyose Valstijose	\$2.00
Europoje ir kitur	\$3.00
Kanadoje	\$2.50

Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užrašymo, ne nuo Naujų Metų.

J. J. PAJKŠTIS & CO. (Inc).

120-124 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Telephone 247 Greenpoint.

RUSAI NENORI KALBĖTI APIE LIETUVIUS

Vokiečiai, pasiūlydami savo priešams — tai yra sąjungiečiams taikintis, prašeko ir apie lietuvius, nors tai ir neoficiališku keliu. Visgi vokiečiai ar daugiau ar mažiau nuo savęs žadėjo. Tiesa, jie lietuviams mažiau žadėjo, negu lenkams, nors lietuviai turi lygiai tokią pat teisę, tokias pat aplinkybes kaip ir lenkai.

Ką sąjungiečiai ir tai atsakė? Ką jų spauda apie lietuvius rašė? Kaip nei kaip, bent rusai pagaliaus prašeko apie lenkus, girdi, reikia pergalėti vokiečius iš visų trijų Lenkijos dalių, esančių po Austrija, Vokietija ir Rusija, sutverti neprigulmingą valstiją. Tai gi lenkai turi pilną įsitikinimą, kad po karės jų tėvynė bus liuosa.

Taip bekalbėdami rusai apie lenkus, neužsimena nei vienu žodžiu apie Lietuvą. Išrodo kaip ir Lietuvos nebūtų, tik rusų laikraščių pranešimai apie įvairius atsitikimus rašo, kad tas ir tas įvyko Lietuvoje. Tai viskas, kas rašoma, o apie Lietuvos politiškus reikalus tyli yt žemė. Tiesa, sąjungiečiai apskritai vis kalba, kad mažosios tautos turi ingyti teisę plėtoties, bet toks kalbėjimas juk nieką neintikins, kad sąjungiečiai imtų ir pravesty tokias reformas. Ne! Jiems ne apie reformas dabar einasi, bet apie tai, kaip daugiau tautų pavergus. Jei jiems ištikro reformos apėitų, tai senai jau jie būtų išskaitę tas mažasias tautas, kurios jau pribrendę prieš savistovybės, kurioms liuosybės klausimas — tai jų gyvenimo klausimas. Gal jie nuduoda, kad neinformuoti apie tai, bet gerai žinome, kad jie turi puikiausias informacijas apie šimtą kartų menkesnius dalykus.

Dar daugiau. Kaip jau Amerikos lietuviškai visuomenei žinoma, mūsų laikraščiuose buvo išspausdintas autonomiškosios Lietuvos konstitucijos projektas. Tās projektas buvo induotas rusų gana didelei liberališkai partijai, tai yra kadetų partijai. Ir kas gi iš to. Net tokie atsižymėjusieji liberališki vadovai kaip Miliukovas neranda reikalingu apie tai kalbėti, tai drąsiai galima sakyti, kad rusai Lietuvai nieko nežada. Tai aišku, kad rusai nori Lietuvą atsimiti atgal iš vokiečių ir vėl joje būti šeimyninkais, kaip kad jie šeimyninkavo pirmiau.

Jei rusai ir apskritai sąjungiečiai taip labai savo politiškas kaziras slepia, tai

turbūt jų menkos kaziros, kurias jiems gėda parodyti. Jie viską stengiasi nustumti toliau.

Jei ištikro sąjungiečiai, o ypač rusai, lietuviams nieko nežada, kad jie ir po karės nori su lietuviais elgties su lyg savo nuožiuros, tai reikia mums lietuviams mobilizuotis prieš rusus. Rusai nėra mums geradariai, jie smaugė lietuvius, taip lygiai kaip smaugė vokiečiai prūsų Lietuvoje. Vokiečiai šiame momente bent tuom geresni, kad jie nors kalba apie lietuvius, nors šitą žada.

Politikoje nėra brolių nei seserų ir tik tai vienas grynas išskaitliavimas. Politikoje nėra santimentaliskumų, bet tik tai šaltas apsvaistymas. Lietuvių gi kaip ir kiekvieno išskaitliavimas bus toje pusėje, kuri daugiau duos. Ir šiame momente taip yra: rusai nieko nežada, už tai lietuvius simpatijos gana žymiai krypta vokiečių pusėn.

KARDAS INVYKINS TAIKĄ EUROPOJE.

Šiandien jau pasaulis turi mažai vilties, kad dabar Europoje įvyks taika, kad bus suaukta taikos konferencija, nors Washingtono valdžia dar vis tikisi, dar vis ko tai laukia. Kame gi didžiausias nesuitaikymas? Jei spėti iš oficialių ir neoficialių pranešimų, tai sąjungiečiai labiausiai nenori kalbėt apie taiką todėl, kad 1) vokiečiai dar nesijaučia save pergalėtais, 2) kam be draugiškas, aštrus vokiečių tonas, kur vokiečiai sako, kad jei karės tęsiamas, tai už tą karės tęsimą visa atsakomybė puls ant sąjungiečių ir 3) sąjungiečiai dar neatsiekė savo „augštus“ idealus, tai yra jie neišliuosavo iš po priešpaudos nažasias tautas.

Tos visos nesitaikymo priežastis, juk visiems aišku, kad tai tik politišų ginčų kaziros, tik „jieskojimas lazdos norint mušti šunį“. Vienu žodžiu, sąjungiečių valdžios nori kariuoti, nors jų pavaldiniai ir labai norėtų taikos.

Vokiečių presa dabar svarsto tuos sąjungiečių žingsnius ir visi vienu žodžiu pripažįsta, kad vokiečių tauta, žmonės, nori taikos, bet jei sąjungiečiai kėsinsis ant gyvavimo vokiečių tautos, tai jiems nieki daugias nelieka kaip tik tai tęsti karę. Tokios pa nuomonės prisilaiko ir Vokietijos social-demokratijos vyriausias organas „Vorwaerts“ su garsiuoju Kaut-

skiu priešakyje, kuris taipgi sako, kad reikia vokiečiams kariuoti. Garsusis gi Vokietijos armijų karvedis Hindenburgas, dabartinis Vokietijos diktatorius, aiškiai išsireiškė, kad tik tai „kardu įvykinsime taiką Europoje.“ Suprantama, kad jei nebus susitaikyta, tai tik kardas privės prie ko nors.

Taigi šiais 1917 metais reikia tikėtis Europoje didžiau šių mušių. Iš vienos pusės vokiečiai organizuoja naują keturių milijonų armiją, drutina savo pozicijas, smarkiai rengiasi. Yra pranešimai, kad vokiečiai šiaurinėje Francuzijoje turi pravedę net dvylika naujų tranšėjų linijų; jie taip pat drutina si ir prie Verduno. Vokiečiai tvirtina, kad jei anglai su francuzais ir išstatytų keletą milijonų šviežių karių, visvien jiems nepasiseks persilaužti per vokiečių linijas. Taipgi yra pranešimai, kad Kruppo dirbtuvės Essene kas savaitę išleidžia po keletą tukstančių naujų kanolių.

Kita pusė irgi ruošiasi prie didelio užpuolimo, ji taip pat rengiasi kaip ir vokiečiai, ypač anglai ruošiasi. Jie taikos pasiulyme mato tik tai, kad vokiečiai esą nusilpnėję, nes kam gi kitaip esant reikėtų taiką pasiulyti.

Apie Rusiją mažai kalbama. Bet jau patį rusai prisipažįsta, kad jiems stokuoja amunicijos. Ką jie turėjo, tą Brusilovas Galicijoje prakišo.

Taigi toks dabar stovis. Rusija dabar kebliausiam padėjime. Jau Maskva uždaryta dėl pabėgėlių, nes žmonės iš Besarabijos, iš Juodųjų jurių pajurio bėga, nes ten laukiama kasdien vokiečių užėjimo. Ta pabėgėlių banga nukreipiama į Siberiją, nes Rusijoje ypač šiaurinė Rusijos miestuose didelė valgių stoka, o kur nekūr jau ir badas. Dabartiniame momente Rusijos padėjimas nepergeriausias.

Bet nenorėdami būti spėjikais, nekalbėsime apie tai. Šiais metais reikia laukti didelių mušių, kurie be abejonės išriš karės persvaros klausimą.

Vienas aiškus dalykas, kad nėra ko tikėti į humanistikumą ir Europos kultūriškumą. — tik kardas įvykins taiką.

Peržvalga

// Kas pagimdo neprigulmingas parapijas.

„Darbininkas“ savo peržvalgoje kritikuoja „Ateityje“ tilpui straipsnelį, kur kalbama, kad tautiečiai-demokratai niekur neprisiėdėjo prie steigimo neprigulmingų parapijų. „Darbininkas“ nurodo, kad Dr. J. Šliupas padėjo Serantone organizuoti neprigulmingą parapiją, advokatas Bradchulis steigė neprigulmingas parapijas Chicagoje, o Balutis antų kapinių šakė prakalbas. Tuos vadus pasekė antraeiliai veikėjai: Cambridge, Bortkevičius ir Galinauskas remia neprigulmingą parapiją, etc.

Mes nesikišime į tuos gimčius — tiedu laikraščiai juos pradėjo, tai jie ir užbaigs. Mus apėina

tiktai vienas užmetimas, — kur „Darbininkas“ užklausia:

„Pagaliaus prie ko veda liberalų (taip „Darbininkas“ prvardžiuoja tautiečius-demokratus. — Red.) nuolatinė agitacija prieš Romą, nuolatiniai priekaištai katalikams, kad jie tarnauja ne savo tautos reikalams, bet Romos, etc.“

Pirmiausiai faktas yra faktas, kad katalikai pirmą pirmiausiai tarnauja savo tikybai, katalikybėi, o tik jau paskui savo tautai, taip lygiai kaip p. Kapsukas pirmiausiai stengiasi tarnauti tik tai darbininkų klasei ir menku daiktu skaito tarnavimą savo tautai. Ar gerai tas, tai jau kiekvienas savaip atsako, bet kad katalikai pirmiau stovi už katalikybę, o paskui už tautą, tai „Ateitis“ pilna tiesą turi užmesti.

Toliau „Darbin.“ tą kišimasi į nekuriuos Romos-katalikų bažnyčios reikalus jau laiko kaipo rėmimą neprigulmingų parapijų Gaila, kad tame straipsnyje ne daug pasakytą, ar tyčia nenorėta pasakyti. Juk jei reikėtų pasakyti tiesą, tai pasirodytų, kad daugiausiai neprigulmingų parapijų sutvėrė patįs kunigai. Dr. J. Šliupas nepridarė tiek laisvamanių, kiek jų pridarė kunigai.

Atvirai sakome, kad neprigulmingos parapijos lietuvius išbujojo pasidėkavojant tik tai nekurių kunigų darbu.

„Darbininkas“ mums nepridodys, kad tose vietose, tose parapijose, kur klebonauja gerbtinas, padoras kunigas, mylintis teisybę ir artimą, kad ten atsirado neprigulmingos parapijos. Bet ten, kur kunigas alkoholikas, paleistuvis, kuris doroje puolęs žemiam gyvuliui, ten atsirado neprigulmingos parapijos, ten atsirado daug taip vadinamų bedievių. Taip yra Amerikoje.

Lietuvoje gi kitaip. Ten klebonijos buvo ištautėjimo sandėliu, ten buvo lenkinimo šaltiniai. Ten pirmiausiai buvo išplėsiama lietuvio siela. Ir tas Lietuvoje sudarė opoziciją. Irgi turi „Darbininkas“ žinoti, kad neseniai praėjo tie laikai, kuomet priešas kunigo — buvo laikomas netikėliu, bedieviu, nors jis ir kasdien kaip tikėtų ir Dieva mylėtų. Tik šian dien jau pradėdama atskirti, kad vienas dalykas yra katalikų Bažnyčia (ne bažnyčia), o kitas dalykas yra kunigas.

Neturime vietos plačiai išvadžioti. Mūsų giliu įsitikinimu yra, kad neprigulmingos parapijos susiorganizavo tik tai pasidėkavojant katalikiškų kunigų nežmoniškumui. O, kame priežastis. Tikri ateistai, tikri materialistai netiki į nieką, netiki į bažnyčias, ir jie neprieštaraudami sau netvers jokios bažnyčios, ar ji būtų prigulminga ar neprigulminga.

Iš kitos pusės taip vadinami kunigų negerų darbų priešai toli gražu neišlaikė lygsvaros. Jie, eidami prieš kunigų asmeninius darbus, pradėjo eiti ir prieš patį Kristaus mokslą, bet ir tas yra pasekmė kunigų negero elgimosi. „Darbininko“ peržvalgų rašytojui patartume daugiau domos kreipti į priežastis, o ne į pasekmes, jei jis tiki į priežastingumą.

// Brangumas Rusijoje.

Ši karė turbūt labiausiai suparalizavo Rusijos naminių gyvenimą už visas kitas Europos šalis. Kaip tenai dabar viskas brangu, mes amerikiečiai neturime nuovokos. Mūsų redakcijon tapo priduos tas laiškas, rašytas spalio 20 d. iš Simferopoliaus (Krime). Tenai tarp kito ko sakoma: prasčiausi batai prekioja 45-50 rub., pa prasčiausias kostiumas prekioja

150-180 rub., o geresnis 300 rub. Koliuų pora kaštuoja 8 rub. Paprastai daug laiškų gaudavome, kur budavo kalbama apie tuos dalykus, tai vis budavo cenzorių sutepama, kad negalima būtų įskaityti, bet dabar turbūt cenzoriai neapsižiūrėjo. Tame laiške prašoma kaip galint prisijusti drabužių. Butų gerai, kad amerikiečiai savo giminėms pabėgėliams nuo karės siųstų, jei ne ką kitą, tai bent aprėdalus.

// Neužganėdinta „žvaigždė.“

Retai kada prisieina minėti „žvaigždė“ — joje mažai ko gerio galima rasti, ir ji mažytę rolę telošia visuomenėje. Bet reikia pastebėti, kad ji indėjo gana gražų p. Guštino straipsniuką po antgalviu „Nepriugulmybę Lietuvai!“ Tenai kalbama apskritai, kad Lietuvai reikalinga ir butina neprigulmybė ir lietuviams patariama arba žuti už Lietuvą, arba likti laisvais, bet nevergauti. Tenai truputį polemizuojama su „Tėvyne“. Iš tos polemikos pasirodo, kad „žvaigždė“ nelaiko nei rusų nei vokiečių pusę, bet tik tai lietuvų pusę.

Na tai gadynės stebuklai. „žvaigždė“ — laikraštis laikomas labiausiai konservatyvišku, o vienkoks jis Lietuvos reikaluose pralenkia net pačius „radikališkiausius“ socialistus.

Maž-daug tokios pat pakraipos prisilaiko ir „Drangas.“

// Kas bus po karės.

„Lietuva“ išspausdino gana gražų p. Keistučio Pruso straipsnį po virš išrašytu antgalviu. Tenai privadžiojama kas budavo pirmiau po didesniųjų karių. Toliau nurodoma, kad visokias naujas reformas labiausiai stengiasi pravesti jaunimas, o senumenė visuomet yra konservatyviškesnė. Jaunimas dabar gana žymiai karės išretintas, pasilieka tik tai priaugantįs vaikai, kurie pergyvena didžiausius jaunystės įspūdžius.

Taigi po karės pasilikis svarbiausiu, valdančiuoju sluogsniu konservatyviška senumenė ir todėl po karės greitai nėra ką laukti žymių reformų. Tikros reformos bus daromos tik tai tuomet, kuomet dabartiniai vaikai pataps suaugusiais vyrais. Taigi gilių reformų tegalima laukti tik tai apie už kokios 15 metų, tai yra po 1930 metų.

Tas reformas galėtų sulaukyti tik tai naujai iškilusi karė.

Gaila tik tai, kad p. K. Prusas visai neatkreipia ant žmonių proto revoliucijos, kurią šiandien pergyvena kiekvienas kareivis. Jei jį tai but atkreipta doma, jis priėtų prie kitokių išvedimų.

// Matematika be logikos.

Tarpe „Keleivio“ ir „Darbininko“ kilo gimčas, kiek kuri srovė tegali atstovauti. Sulyg „Darbininko“ išskaitliavimų išėina, kad katalikai atstovauja apie 87,000 lietuvų, socialistai atstovauja 2,500, o tautiečiai apie 1,000. Jei taip būtų — tai kas gi atstovauja likusius 510,000 lietuvų, juk jų Amerikoje skaitoma mažiausiai 600,000. Vadinasi srovės neatstovauja nei penktos dalies visu lietuvų. O tai dar turėtų būti ketvirta nieko neveikianti srovė, 5 kartus didesnė už šias visas sroves! Kur gi logiškumas?

Arba vėl, girdi, tautiečiai atstovauja apie 1,000 (kurgi padėda TMD. su 4,000 be biskio narių, kur SLA. su 12,000). Na, bet jei jau imamos omenin tik politiškos organizacijos, tai katalikai neatstovautų nieko, nes vargu Juozupinių darbininkų organizaciją galima pavadinti politiška organizacija, nes ji neturi tikros

politiškos platformos. Tai ir čionai matematika be logikos.

// Kaip reikia siųsti laiškus belaisviams Vokietijoje.

Kaip jau visiems yra žinoma, visi laišškai siunčiami Vokietijon yra anglų cenzuruojami. Šiomis dienomis gavome pranešimą nuo vyriausio krasos cenzoriaus iš Londono. Tas pranešimas skamba:

Dabar yra daromi speciališki planai, kaip persiųsti iš sujungtų karalysčių (Anglijos — Red.) laiškus kariškiems belaisviams Vokietijoje.

Jeigu jūs norėtumete pasinaudoti šiais naujais planais, indėkite laišką nelaisviui užadresuotam konvertan, bet neužlipdykite. Tą viską indėkite į kitą didesnį konvertą ir užsilipinę pasiųskite sekamėiu antrašu:

The Chief Postal Censor
(Prisoners of War Branch)
Portugal St.
London, W. C.

Žinoma, norėdami, kad laišškai nueitų, niekas nelieka daugiau daryti, kaip prisilaikyti tos taisyklės. Nereikia ant vidurinio konvento užlipdyti štampos.

Taipgi mes manome, kad ir šiojį žmonėms laišškai eis į Vokietiją tais pačiais keliais tik juos cenzuruos kitas cenzorių skyrius.

// Organizuojasi didelė dailės draugija.

P-as A. Vitkauskas ir kiti veikėjai iš įvairių srovių organizuoja didelę dramatiškosios dailės draugiją, kurių tikslu yra pakelti mūsų Teatrą ir palinosuoti jį nuo partvyškių varžytinių. Jau buvo pora susirinkimų. Manoma, tos draugijos narius-korespondentus turėti įvairiose kolonijose. Tos draugijos dvevizas: **Dailė tik tai dailei; teatras tik tai teatru.**

Ta besiorganizuojanti draugija greitai laiku mano pastatyti didelį veikalą, išverstą iš žydų kalbos „Setonas.“ Tokiai besiorganizuojančiai dailės draugijai tegalima tik tai palinkėti pasisekimo. Sėnsi jau laikas tai padaryti, juk taip ilgai skursti mus teatras ne begali. Kad tik neišnyktų tie geri norai.

// Socialistai prieš Lietuvos neprigulmybę.

Dr. J. Bielskis varde Am. Liet. Tarybos interė prez. Wilsonui peticija, kurioje reikalaujama neprigulmybė Lietuvai. Apie tai reiki veik visi didesni anglų laikraščiai ir suprantama tokį žingsnį visi lietuviai tegali tik remti.

Rusų socialistų dienraštis einantis New Yorke pastebėjo tą žinią ir pridurė sekamėiai:

„Lietuviai social-demokratai suprantama, nestovi ant tokio matimtąško ir jie nepalaiko peticijų prezidentams.“

Rusai socialistai juk turi žinoti, kas dedasi pas jų „draugus“ lietuvius socialistus. Čia tai ir prisimena vienos merginos socialistės sakyti žodžiai viename viešame susirinkime, kad socialistams 20-tame metašimtyje gėda reikalauti kam nors neprigulmybės, kuomet kovojama už visa žmoniją.

Reikia pažymėti tą, jog didžiųjų valstijų ambasadoriai (Washingtono) pasižadėjo tą lietuvius peticiją perduoti savo valdžioms, **apart Rusijos ambasadoriaus.**

SUSIRINKIMAS!
Bus metinis susirinkimas Draugystės Sv. Antano, Tariffville, Conn., sausio 14 d. 1917. Draugų turi 90. Kviečiame visi nariai atsilankyti ant šio susirinkimo, nes yra labai daug svarbių reikalų dėl apsvaistymo.

Karė Lietuvoje

(Tęsa.)

Paskui buvo paroda: susirinko visi Subačiūnų esantys kareiviai (apie 500) ir oficeriai. Generolas pasakė trumpą prakalbą ir užsakė kaizerini tris „hoch“, apdovanojo keletą kareivių geležiniais kryžiais, o paskui vakare buvo vakarienė ir alus kareiviams; dar dalino cigaretes ir kitas dovanas nuo kaizerio. Taigi šventė praėjo gana iškilmingai.

Nuo pirmo vasario tapo uždėtos mokesčiai ant miestelio; nuo kiekvieno kamino po 10 pf., nuo krautuvių nuo 4 mk. lig 30 mk. ant mėnesio. Kamino pinigai ėjo del kaminakrėčių, bet nuo krautuvininkų pelnas ėjo valdžiai. Žadėjo dar uždėti pagalvines ant vyrų ir paskui pagal žemės didumą. Taigi taisės teutonai visai tenai apsigyventi. Jie ir daug naudos padarė miestuko pažinimui. Visur pavasaryje atėjus tvoras sutaisė, kokias tris pumpas del vandens iškasė, pirtį -vagoną oficeriams atvežė (del tos pirties vandėnį pumpavo ruso nelaisvini ir prasikaltėliai prieš įsakymus), ištaisė (su musų pagalba) gražius takelius, vaikščioti kelius ir tt.

Žodžių sakant, teutonų nebaidė kannuolių baubimas, ir jie taisėsi pasilikti čia but visados. Valdžia buvo kariškose rankose. Žemė buvo padalinta į keletą apskrėčių — juo arčiau į frontą, tuo smulkesniai padalinta. Be tam tikro daleidimo niekas negalėjo kitiem apskrėtim peržengti. Visi gyventojai už Nemuno, į Prusijos pusę, turėjo turėti daleidimą pereiti į šitą pusę.

Abeliuose, Subačiūne ir Rokiškyje atidarė mokyklas ir liepė tėvams priverstinai vaikus lig 12-15 m. vesti mokintis, kad be darbo neslankinėtų. Mokino vokiškai — tuoj vokiškos raidės uždavė rašyt, skaityt; net kunigo nekviatė tikėjimo išguldinėti lietuviai, bet vokiečių dvasiškas tėvelis ėmė mokinti žegnoties vokiškais žodžiais. Ir kitur taip buvo daroma pagal „Dabarties“. Kur jau nemokėjo nieks vokiškai, tai pirmuosius metus mokino gimtoje kalboje, o paskesniuose kursuose priverstinai reikėjo mokintis vokiškai. Augštesnėse mokyklose irgi išguldoma buvo vokiškai. Teutonai daug ir mokyklų atidėto, bet jie neturi mokytojų, kaip va Abeliuose mokėna toks žydelis pabaigęs pradine mokyklą, man pažįstamas, bet jis mokytoju tapo todėl, kad vokiškai mokėjo. Subačiūne mokytoju buvo tušlas baronas Evertas, — pirmą kartą tą darbą varas, bet vokiečiai, vokiškai mokino, bet geras.

Seniuną ir kitus valščiaus urėdus teutonai stengėsi tuos pačius prikaltinti, net varu versdavo, nes, bijodami rusų, keršto niekas nenorėjo atsizymėti prie vokiečių iš lietuvų. Tie valdininkai tik turėdavo kartu važinėti su vokiečių perdėtiniais ir padėt jiems surašinti žmones bei jų turta. Užtai žmonės nelabai mylėjo tuos seniunus ir sakydavo, jog jie išrodinėja vokiečiams visus turtus ir tt., ir net kėsindavosi užmušti.

Vyt. Širvydas.
(Toliaus bus).

NUO KARĖS PABĖGĖLIAI JIESKO AMERIKIEČIŲ.

Kunigas Juozas Sruoginis, Iglaukos klebonas, Antanina ir Marė Sruoginaitės iš Naumiesčio par. kaimo Suodžių, taipgi ir Ona Arbačiauskaitė iš Iglaukos gyvena po šiuomi antrašū: Go-

rod Kursk, Verchne-Gostinnaja N 29, kvar. Nastojatelja. Russia.

Kazimieras Urbonas — belaisvis Vokietijoje, įeško savo dėdės Konstantino Meškono (buvo jo antrašas: 103 Grand Str., Brooklyn, N. Y.). Atsišaukite į „V. L.“ redakciją delei dviejų atviručių.

Polemika

DELEI C. K. ŠAUKIAMO SUSIVAŽIAVIMO.

Brooklyn, N. Y.
Gruodžio 26, 1916
J. M. Kun. Pr. Augustaitiui,
Centralinio A. L. Komiteto Sekretoriui, Mahanoy City, Pa. Gerbiamasai: —

Pas mumis Didžiamame New Yorke dabartiniame laike viešpabuoja dvi nuomonės, priešingos viena kitai: viena nuomonė, buk Centralis A. Lietuvių Dienos Komitetas, į kurį inėjo visos srovės, šaukšias ant 15 ir 16 d. sausio mėnes. 1917 m. didelį visų srovių susivažiavimą, o antrą nuomonė, — buk tai esanti neteisybė, t. y. buk Centralis A. L. K-tas tokio susivažiavimo dar nešaukia, o tas susivažiavimas esąs šaukiamas taip sau tiktai nekurių politikėrių, visuomenės neingaliotų. Meldžiu man tą dalyką paaiškinti, nes aš ypatingai esmi tuomi užinteresuotas, kadangi aš tam susivažiavimui esmu prašytas pavelyti savo svetainę ir todėl aš norėčiau žinoti, kokios rūšies žada buti tas susivažiavimas, ar visuomeniškas, t. y. visų srovių, ar tiktai vienos kokios srovės?

Su tikra pagarba
Kun. N. J. Petkus.
J. M.

Gerb. Kun. N. Petkui,
Brooklyn, N. Y.
Gerbiamasai: —

Tamstos paklausimai sulyg C. A. Lietuvių Komiteto šaukiamo susivažiavimo — turi garbę Tamistai pranešti, jog C. A. L. K-tas jolo susirinkimo sausio 15 d. 1916 srovių vienybės klausime negali šaukti, neturėdamas pakol nuo A. L. Tautos Tarybos atsakymo pagal rezolucijos 30-11-16 padirbtos, kur štai yra kokias: Centralis Kom. pripažįsta butinai reikalingu daiktu sudaryti bendrą visoms Am. Ijetuvių srovėms centro organizaciją ir paveda C. K. So. Bostone tuo reikalu su sižinoti su Am. Liet. Taryba, Am. L. T. Sandara ir Liet. Soc. Sąjunga, kad atlikus visą prisirengimo darbą ir sušaukus prisuotinąjį susivažiavimą ne vėliau sausio 15 d. 1917 m.

Su tikra pagarba
Kun. Pranas.

Redakcijos prierasas. — Labai nesmagu ir negera, kad mūs gerbiami kunigai tikrą dalyką stovį vnyoja neva į talkto ar netakto popierių ir tuom tik lyg tyčia supina aiškų dalyką supratimą. Sulyg musų, — jei vienybė yra pagaidaujama ir galima, tai prie jos reikėtų ir eiti. Jeigu gi nenorima vienybės, jeigu gi ji sulyg kunigų principų nepagaidaujama, jeigu ji išskaito, kad tas neštų katalikybei blėdį, tai taip reikėtų ir pasakyti. Dabar gi iš visko matyti, kad katalikai nenorį vienybės, o vienok apie ją kalba. Negerai yra vienaip manyti, o kitaip elgties. Sulyg savęs visi teisingi, bet tegul tik taip elgiasi, kaip jų principai diktuoja. Jeigu gi ištikro butų sulyg principų elgiamasi, tai butų išvengta daug nesupratimų.

KAS DEDASI „ŠVENTOJOJE“ RUSIJOJE.

Liaudis reikalauja greitos taikos. „Sventoje“ Rusijoje pradeda apsiireikšti visai nešventi dalykai. Nežiurint ant to, kad caras ir Duma su pasididžiavimu atmetė Vokietijos pasiulymą pradėti taikos tarybas ir dar tvirtesniu „tonu“ pastebėjo, jog Rusija taip yra tvirta, kad ji gali ir turi tęsti karę, iki visai prašalins priešą iš „savo žemių“ ir atsieks savo pasiryžimus, — vienok iš įvairių šaltinių gaunamos žinios parodo, kad Rusija labai yra „pavargusi“, kad jos gyventojai reikalauja užbaigimo karės, kad didmiesčiuose apsiireiškia neapsakomas valgio ir visų daiktų brangumas, net ir pilnas nedateklus, kad Maskvon daugiau jau neįleidžiama pabėgėliai iš Odėsos, jos apieilinkių ir Besarabijos, kad rusai visai nustojo vilties ant karės laimėjimo, bet priešingai mano, jog tęsiant karę bus dar blogiau, kad vėl pastebiamas stoka ginklų ir amunicijos, delei ko negalima buvo „išgelbėti“ rumunų nuo teutonų užpuolimo ir tt. ir tt. Rusijos gyventojai reikalauja taikos kokiomis nebut išlygomis, — jiems nerupi, kad ant buvusios šv. Sofijos katedros vieton psumėnaulio vėl butų uždėtas stačiatikių kryžius, arba — ar Konstantinopolis vadintųsi Cargradu ar Stambulu, — jiems rupi dabartinis jų likimas, jiems rupi, kad tęsiant karę jie susilauks daug baisesnių dalykų, — todėl jie yra pasiryžę užbaigti tą nelaimingą karę.

Vienuolio Grigo Rasputino nuždymas.

Galop iš Londono tapo pranešta, kad naktį iš gruodžio 29 d. į 30 d. Petrograde tapo užmuštas garsus Rusijos vienuolis (paprastai valstietis iš Siberijos, kuris pa buvoje daugelyje vienuolynų) bei caro ir carienės numylėtinis Grigas Rasputin, kuris laike paskutinių 10 metų buvo viena iš galingiausių ypatų Rusijoje ir nuokurio priklausydavo ministerių, gubernatorių ir kitų augštų valdininkų likimas. Dar didesnę rolę lošė jis prasidėjus karėi. Iliodor'as visad pabrėžia, kad Gr. Rasputin stovėjo už vokiečius ir stengėsi, idant Rusija užvertų atskirą taiką.

Londono „The Daily Chr.“, pasirendama ant Petrogrado korespondento žodžių, praneša, kad Gr. Rasputino užmušime dalyvavo visa eilė artimų prie caro rumų ir augštų ypatų.

Štai turinys to pranešimo: Naktį į subatą gruodžio 30 d. prie namo, kuriame gyveno Rasputin, privažiavo automobilis, kuriame sėdėjo du jaunu vyrų. Jiedu inėjo į vidų ir po kiek laiko sugrižo kartu su Rasputinu. Visi tris tuoj sėdo į automobilį ir nuvažiavo lmkui gatvės Moikos; galop sustoję patėi namą kun. Jusupovo. Tame name ar arti esančiame sodne ir tapo užmuštas Gr. Rasputin. Arti stovėjęs policistas girdėjo keletą šuvių kun. Jusupovo sodne anksti subatos ryte. Pašaukus tardytojas, sodne susekta kraujo ženklai. Tapo paaiškinta, kad užmušė pasitusių šinį. Tuomi valdžios atstovai ir pasiganėdino.

Greit nuo kun. Jusupovo namo nuvažiavo automobilis, kuriame vėl sėdėjo du jaunu vyrų. Manoma, kad tame automobilyje nuvežė Rasputino kuną ant upės Ne vos ir įmetė jį į tam tyčia padarytą aketį. Kraujo ženklai palei aketį greit atkreipė policijos domą. Galop tapo surastas kunas — pasirodė, kad tai Gr. Rasputin.

Užmušikai dar nesuimti. Vienok Petrograde atvirai kalbama, kad suokalbyje nužudyti Rasputiną dalyvavo ypatos, kurios lošia caro rumuose didelę rolę; — jų tarpe pažymimas vienas kunigaikštis ir vienas buvęs Dumos atstovas.

Galima pastebėti, kad kun. Jusupov, kurio name tapo užmuštas Gr. Rasputin, yra vedęs kunig. Iriną, dukterį didkun. Aleksandro Michailovičo ir didkun. Ksenijos Aleksandraitės (Nikalojaus sesers). Rusijos laikraščiai irgi pranešė apie Gr. Rasputino nuždymą, duodami įvairius rūšies komentarus ir išreikšdami pilną pasitenkinimą.

Rusija arti pilnos anarchijos.

Vokiškuose ir anglų laikraščiuose paduotas sekantis pranešimas:

Iš Stockholm pranešama, kad Rusijoje pradeda apsiireikšti pilna betvarkė, kuri greit prives kraštą prie tikros anarchijos. Politiski užmušimai ir kruvinai sukilimai — tai paprasti dienos apsiireiškimai. Žuvus vienuoliui Gr. Rasputinui, dingo taipgi intekmingas Dumos atstovas Jollos. Spėjama, kad šis atstovas irgi tapo nužudytas. Senatorius Dobrovolskis užėmė vietą tiesų ministerio Makarovo, kuris tapo priverstas apleisti savo vietą sąryšyje su paskutinių dienų prietikiiais.

Gruodžio 28 d. Maskvoje apsiireikšė tikras sukilimas — ant gatvių atsibuvo formaliski mušiai. Kadangi policija neįstengė nuraminti intuzusios minios, buvo pakviesta kariumenė. Virš 100 žmonių tapo užmušta ir keli šimtai suareštuota. Tarpe suareštuotųjų randasi taipgi miesto galva Čelnokov ir žemiečių sąjungos pirmasėdis grafas Lvov.

Sausio 1 d. Duma pareikalavo, kad valdžia išduotų pilną pranešimą apie šukilimą Maskvoje, vienok atstovams pranešta, kad pirmiau apie tai bus apkalbėta slaptame posėdyje.

Iliodor'as apie Gr. Rasputiną.

Vienuolis Iliodor (Sergei Michailovič Trufanov), kuris dabar randasi New Yorke (apie Gr. Rasputiną ir Iliodorą buvo aprašyta pereiname — Nl. — „V. L.“), pilnai tiki pranešimui, kad Gr. Rasputin ištikrųjų tapo užmuštas. Jis pažymi, kad jam žinoma daug tokių dalykų, kurie privėdė Rasputiną prie mirties. Iliodor'as pastebi, kad tame nuždyme lošė rolę taipgi „romanas.“ — Pirmą pasikėsinimą ant Gr. Rasputino gyvasties padarė tula Ch. Guseva, liepos 12 d. 1914 m., bet be pasekmės, kadangi buvęs perlgas kinžalas. Ch. Guseva tapo pataalpinta Tomske į beprotnamį, kur ji ir dabar randasi. Kadangi Ch. Guseva pirmiau gyveno Caricaine (kur radosi Iliodor), tai Rasputin apkaltino Iliodorą, buk jis pasiuntė užmušikę.

Antras pasikėsinimas atsibuvo gale sausio 1916 m., kada (sulyg Iliodor pasakojimo) vidaus dalykų ministeris pasiuntė pas Iliodorą į Christianiją (Norvegijoje) tulį valdininką, kuris pasiulė jam 100,000 rublių su ta išlyga, kad jis pasamdytų penkis žmones delei nuždymo Rasputino. Apie tai Iliodor'as pranešė rusų presai.

„Trečias pasikėsinimas,“ — sako Iliodor'as, — nusisekė. Gr. Rasputin negyvas. Rasputin tapo nužudytas delei politiskių ir romantiskių priežasčių. Kadangi tame užmušime įmaišytas kun. Jusupovo vardas, tai aš tikiu, kad čia, apart politiskos, buvo ir romantiska priežastis. Jusupovo

Sumarokovo-Elstono šeimyna yra turtingesnė už patį carą ir skaiti turtingiausia Rusijoje. Tame romane yra įmaišytos sekančios ypatos: Rasputin, aš, kunig. Feliks Sumarokov, jo žmona — Irina Aleksandraitė, Lachtina ir Marija Golovina... Kunig. Feliks apsiavedė su Irina liepos mėn. 1913 m.

„Marija Golovina ilgą laiką buvo surišta meile su kun. Feliksu. Ji yra artima mano draugė. Ji man, kaippo draugui ir dvasiškiui, apie tai yra plačiai apsakusi. Aš nurodinėjau, kad jeigu kun. Feliks išsirinko sau kitą moterį, tai ji neprivalo kišties į tą dalyką. Šitą Golovina, po vestuvių apeigų, parašė Lachtinai laišką, sakydama: „Aš praradau turta, bet pasitikiu, kad Rasputin pagelbės palengvinti mano kančias.“ Lachtina pridavė tuos laiškus man, prašydama mano nurodymo. Aš stengiausi perkalbėti Golovina kad ji užmirštų kun. Feliksą...

„Rasputin žuvo kaippo politiska pikta dvasia, kuri mėgino pastumėti Rusiją prie užvėrimo atskiros taikos. Tai buvo nedoras ir baisus žmogus.“ — (Sulyg „N. Y. Times.“)

Indomu pastebėti tą, kad Iliodoras beveik didžiausia Rasputino kalčia skaito jo stengimąsi, kad Rusija užvertų atskirą taiką su Vokietija. Galima pažymėti, kad už tokią taiką beveik stovėjo taipgi nužudytas pradžioje karės grafas Vitte. — Dabar gi mes matome, kad caras ir Duma laikosi už karės tęsimą iki pilnos pergalės, bet Rusijos gyventojai reikalauja greitos taikos, kokiomis nebut išlygomis, nors susiartinant su Vokietija. Juk tęsimas karės tik daugiau kankina Rusiją, didesnius užduoda jai smugius, o juk galima manyti, kad galų gale visvien Rusija užvers taiką su Vokietija. Todėl kaiptai „keistai“ skamba Iliodoro šauksmas delei atskiros taikos. Vienas griežtai priešingas kitam.

Iliodor'as atidengia paslaptis žydų dienr. „The Day.“

Pereitame „V. L.“ numeryje buvo nurodyta, kad Iliodor'as yra pasiryžęs paskelbti paslaptis apie Rusijos caro rumus žydų laikraštyje „Warheit“. Reikia pažymėti, kad „Metr. Mag.“ pranešė, jog Iliodor'as neturi tiesos talpinti kitur jam pavestus raštus ir kad \$2,000 Iliodor'as nesugrąžino. Iliodor'as atsakė, kad jis nepardavė (ir nesulė) jokiam žydų laikraščiui tiesų, kurios priklauso „Metr. Mag.“ bet ir „Met. Mag.“ negali prisiasavinti tų tiesų, kurias jis pasiulė žydų laik. ar kam kitam; priegtam Iliodor'as esąs pasiryžęs pajieškoti paneštus nuostolius.

Nuo sausio 2 d. žydų dienraštis „The Day“ pradėjo talpinti Iliodor'o aprašymą net anglų kalboje po antgalv. „Kodel pribuvau Amerikon.“ Telpa po vieną skyrių kasdien. Tai labai indomus psakymas.

Pirmame skyriuje Iliodor'as pažymi, kokios legendariškos kalbos buvo skleidžiamos apie jį Amerikoje ir kitur ir kaip jį paprastai vadindavo „pakvaišėliu vienuoliu“. — „Galop, — sako jis, — aš pribuvau pas jus, idant viska atvirai išpasakoti: kas aš esu, iškur pribuvau, kaip aš gyvenau savo tėvynėje, kokią rolę aš tonai lošiau, kas aš esu dabar ir kaip manyje apsiireikšė permama...“ Jis nurodo, kokią reikšmę jis turėjo Rusijos reakcijoje ir kaip jis artimai-intimiškai laikėsi kunigaikščiais, visa diduomenė ir su reakcijiška Rusijos klike. Toliau Iliodor'as aprašo apie I Dumos atstovo Hercen-

šteino (žydo) užmušimą ir apie jo santikius tame liode.

Antrame skyriuje Iliodor'as aprašo savo kilimą, kaip jis iš prastos kaimo bakužės pateko į caro rumus ir kaip prieš jį lenkėsi Rusijos valdovai, — kaip jį apgin-davo caras, net tada, kuomet rodėsi, jog jis grėsia pačiam šv. Sinodui. — Galima pažymėti, jog Iliodor'as (sulyg jo nurodymo) turi 6 brolius ir tris seseris — seseris yra mokytojomis, tris broliai dvasiškiais, o kiti trys — oficeriais, kurie, anot jo, kariauja už savo tėvynę.

Reikia manyti, kad savo aprašyme Iliodor'as nušvies daug indomųjų dalykų. Įvairių tautų žmonės yra priversti dabar pirkti žydų dienraštį „The Day“, kur kasdien telpa angliškoje kalboje po porą kolumnų Iliodor'o pasakojimo apie Rusijos paslaptis.

J. G.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ.

Nauji nariai: —

1. Ona Bendravičienė, Brooklyn, N. Y. \$50.00
2. K. Dumblienė, Brooklyn, N. Y. 50.00
3. Benedikta J. Schegaus, Brooklyn, N. Y. 50.00
4. Martina Kasparaitis, Racine, Wis. 50.00
5. Kun. F. Augustaitis, Mahanoy City, Pa. ... 100.00
6. Kun. J. Valaitis, Girardville, Pa. 100.00
7. G. Veličko, Gilberton, Pa. 50.00
8. A. Sodeika, Scranton, Pa. 50.00
9. P. P. Medonis, Homestead, Pa. 50.00
10. K. A. Orlauskas, Rochester, N. Y. 100.00
11. Jonas Trakimas, Philadelphia, Pa. 100.00
12. Petras Petronis, Rochester, N. Y. 50.00
13. F. Živaitkauskas, Scranton, Pa. 50.00
14. Simas Puskepalis, Philadelphia, Pa. 100.00
15. Vincas Boreika, Newark, N. J. 100.00
16. K. J. Mekšras, Philadelphia, Pa. 100.00
17. Jonas Maslauskas, Philadelphia, Pa. 100.00
18. Juozapas Maslauskas, Philadelphia, Pa. 100.00

Sykiu ... \$1,350.00

9 d. Sausio, 1917 m. 3 val. po pietų, McAlpin Hotel, New Yorke bus laikytas Bendrovės metinis susirinkimas, kuriame bus išrinkta Lietuvos Atstatymo Bendrovės pastovi valdyba, išdirbti tolesnio veikimo planai ir galutinai sutvarkyti visi Bendrovės reikalai.

Visi nariai, istojusieji į Bendrovę iki 18 d. gruodžio 1916 m. apturėjo pranešimus apie susirinkimą ir gali jame dalyvauti. Negalėdami ypatingai dalyvauti, — lai pasirašo ant pasiųstųjų ingaliojimų ir prisiuočia juos į Bendrovės tuolaikinį ofisą — 2810 Richmond St., Philadelphia, Pa. Romanas Karuža Liet. Atst. B-vės Pirm.

KEASOS DEŽUTE.

„Vargdienio“ narys. — Labai ačiu. Tinka. Prašytumėm tankiau mums rašinėti.

J. Skinderis, Teisybės Mylėtojas, S. Laurinaitis, Lietuvos Paukštėlis, Reporteris. — Nesuspėjome indėti į šį N. Tilps sekančiame. Ačiu.

Politikas. — Jūsų ilgąs politiskas straipsnis netinka. Tamista remiatės visai klaidingais pamatais. Bandote paliesti politiskosios ekonomijos, kurią, matomai, nepažįstate. Kaslink atplaukusio aukso Amerikon, tai nevisiškai teisingai išvadžiojate. Aukšas čionai nepagerins darbus, bet atpenė — jis gali iššaukti krizį, arba bedarbes. Verčiau rašinkite lengvesnėse temose. F. Petronis. — Jūsų giminičio nuo karės pabėgėlio pajieškimas tilps sekančiame Num.

DR. J. ŠLIUPAS.

Žmonijos Atgimimas

(TAŠA).

žėliai, niekėsnė veislė. Šiandienykštė karė atrodis, ar čia yra kiek teisybės. Hohenzollernai nepaiso nė sądarų (tai sako tik „popiergaliai“ esą), nė tautų tiesų, nė žmoniškumo, — viskas pašvenčiama yra valstybės, beje Hohenzollernų, interesams. Kiek svetimos kulties tautos nukentėti turi, parodo gyvenimas Lenkų Poznaniuje, Francuzų Alzatijoje-Lotaringijoje, Danų Šlesvig-Holšteine, na ir Lietuvių Ryt-prusose. Nė mokykloje, nė teisme, nė bažnyčioje, nė administracijoje ne vokiečiai paguodonės nė kiek nesulaukė.

Romėnų laikuose *Britaniją* apgyveno Keltai, susimaišę su senesniais Euskarais (Baskais); Romėnams 5-me ir 6-tame metašimtyje atsitraukus, ėmė atvykti Vokiečiai, potam Danai ir kiti Skandinavai, ypačiai Normanai, kurių vadas Vilimas kovoje pas Hastings, 1066 m., apveikė Britiškis. Laikui bėgant Normanai susiliejo su Anglo-Saksais ir štai atsirado Anglai. Henry II užkariavo Airiją 1171 m., Edvardas I — 1285 m. Valliją ir Škotiją, nors Škotai vėliaus išsiliuosavo.

Veikiai karaliai susikivirėjo su kunigija ir baronais. Henry II, 1170 m., nužudė Thomas a-Becket'ą. Vienok karalius Jonas, 1213 m., pripažino karuną laikas kaip dovaną nuo popiežiaus, o baronams išdavė 1215 m. Magna Chartą, sulyg kurios niekas nebus tiksliai apkaltinamas ir mokesťys nebus uždedamos be pritarimo tautos dūmos. Dar prieš gadybę Henry VII pamatas parlamentarizmo tapo padėtas.

Wickliffe daug prisidėjo, kad šalį atliuosavus nuo svetimsalės dvasinės autoritės ir parlamentas apskelbė Henry VII esant bažnyčios galva. Prie Edvardo VI apskelbta 42 artikulu Anglikonų bažnyčios, 1552 m.

Karaliaujant Marijai reformacijos šalininkai buvo deginami ant laužų ar kalinami. Tik Elžbieta vėl sugražino reformaciją su angliška maldaknyge ir su 39 tikybos artikulais. Škotijos karalienei galvą nukirtus, protestonai ir katalikai bendrai kariavo prieš Armadą 1588 m., ir Anglijos bei Škotijos karunos susivienijo.

Karaliams mėginant be parlamento apsieiti, kilo maištas, ir 1649 m. karalius neteko galvos. Cromwell pateko į protektorius (1658). Charles II nuo Hollandų užkariavo New Yorką ir persekiojo katalikus. 1679 m. apskelbtas tapo aktas Habeas Corpus, apginantis ypatos laisvę. Presbyterionus ir non-konformistus neprileidinėjo prie urėdų; todėl netruko suokablių ir aukų delei jų. James II, po suokablių, kad numetus jį nuo sosto, atšaukė katalikų persekijimą, bet užtai protestonų vyskupus apkaltino maište (1685). Vilimas iš Oranijos išsėdo su kariūmene Anglijoje ir, karaliui pabėgus, užvedė visatiną tolerantią (1702). Prie Onos, 1707 m., unija su Škotija įvyko ir nuo to-šyk Didėji Britanija turi vieną karuną, vieną legislatūrą ir bendrą istoriją.

Prie Jurgio I, Hanoverio elektoriaus, atsižymėjo premjeras Walpole. Prie Jurgio II (1727-1760) imta labiau rupintis Škotais ir jų civilizacija, taip, kad jie susilygino su Anglais. Kilus „7-metinei karėi“ Clive nuo Francuzų atėmė didesnę dalį jų valdnyių Indijoje, o Wolfe užkariavo Kanadą nuo Francuzų. Prie Jurgio III (1760-1820) atsižymėjo Wm. Pitt. Vadovaujant Grenvilliui, pirmu sykiu uždėta mokesťis ant Amerikos naujokynių, „stamp act“ 1765, o vėliaus kitos rinkliavos nuo ivežamos arbatos, stiklo ir dažyvių. Todėl kilo karė (1774-1783), kuri pasibaigė įstėgimu Suvienytų Valstijų. Turtuolių luoma priešinosi reformoms ir todėl apskelbė net karė prieš revoliucijoninę Francuziją (1793-1801). Airių maištai nenusisekė. Kada Bonapartė uždarė Europos uostus prieš Britanijos pardavinių, toji priversta buvo labiau kreiptiesi į savas naujokynes. Tarp darbininkų kilo nepasitenkinimas dėl pirklėbinės depresijos ir „Peterlos skerdynė“ 1819. Prie Jurgio IV (1820-1830) augo kapitalas ir „joint stock“ kompanijos, kurių užnačiomis pirkliauti su tolimomis ša-

limis nepavykus, 1825 m. net 59 Anglijos bankai subirėjo, o darbininkai vargan pagrimzdo. Tat Airių reikalavimas paliuosuoti juos nuo civiliskų negabumų tapo laimingai pervesdintas pastangomis Dan. O'Connello. Prie Vilimo IV (1830-37) pervesdintas tapo „Reformų bilius“ parlamento reprezentacijoje ir panaikinta tapo vergija Britanijos kolonijose (1834) drauge su pagerinimu vargšams įstatymų. Prie Viktorijos Cobden ir Bright skelbia laisvą pirklėybą ir 1847 m. panaikinti javų įstatymai. Įstėgta tapo Laisvoji Škotijos bažnyčia. Čartistų judėjimas eina didyn. Neuzderėjimas bulvių Airijoje pagamino baisų badą. 1854 kilo Krimo karė, o 1857 m. maištas Indijoje, kuris su vargū tapo apmalšintas. 1866 m. Britanija tapo sujungta su Amerika pojuriniu telegrafu ir maištas kilo Fenianų. Prie Disraelio tapo pervesdinti Škotams ir Airiams Reformų biliai; neliko viešų ekzekucijų. 1870 ir 1872 m. išėjo Auklėjimo aktai dėl Anglijos ir Škotijos. Rytų klausimas tapo išrištas Berlio kongrese 1878 m. Prasideda obstrukcija Airių Home Rulerių. Iškiła Gladstone. Po perėjimui priedartos biliaus Airijoje (1881) daugelis Airių atsidurė kalėjime; tat jau Airių Žemės Aktas įvyko su didelėmis privilegijomis randauninkams Airijoje, ir 1883 m. naikinamos buvo slaptos Airijoje draugijos užmušinėjimui nepatinkamų ypatų bei dynamitavimui viešų triobėsių. Vos tik prieš didėję Europos karė težadėta Home Rule ir todėl laike karės jie buvo pakėlė maištą po vada savo šviesių vyrų, ypačiai poetų.

Taip tai bėgyje metašimčių plėtojosi Anglų nacija, kuri vienoms naujokynėms duoda didoką laisvę, kaip Naujai Zelandijai, Australijai, Kanadai, pietinei Afrikai, o kitas kankina ir naikina, ypačiai ekonomiskai, kaip Airiją, Indiją, Aigypą.

Kita švietinė imperija — tai *Rossija*, kurios godumas panėsi į Vokiečių appetitus, tik ką įrankiai yra rupesni. Rusų, kaip ir Vokiečių biurokratijos siekiai ir keliai yra tie patys, tik labiaus obskurantiški ir neįstangūs. Vokietijoje turime prusių militarę biurokratiją kaip gyvą galybę, o *Rossija* vos tepradėjo tolygiais keliais vaikščioti. Dar 17-tame metašimtyje *Rossija* pusru dvokė, dar neatsipeikėjusi buvo nuo Mongolų parbloškimo 13-me metašimtyje, pusiau surytėjusi ir atskirta nuo vakarų trukumų pajurių. Kaip Makedonija rado savo Philipą, taip Maskolija — Petrą Didį; jis davė jai drutą valdžią ir sugaubimą, jis pravėrė langą į Baltijos pajurį, pastatydamas Petrogradą. Carienė Katarina, vokiečių gimimu, atidarė kitas duris į Juodąsias jures, išdygo uostai pajuriais ažuot turkiškų kaimų ir prijaukinus Teutonus — atsidarė žemdirbystei steppuose — tyruose plotai žemės.

19-me metašimtyje biurokratijai nesisekė, ji neprilygo vidūjiniam augimui ir svetur militariniuose apsiėmimuose nelimo. Nevyko nė Krimo karė, nė karė prieš Japoniją. Jos garbumas gavo didelį smugį, o čia tauta prabudo į savižinę ir apreiškė savo butybę galingoje literaturoje, pasemtoje iš gilių šaltinių nacionalės gyvasties. Tik ar ji įstengs valioti drutąją valdžią? Literatizmas, o ne biurokratija kyla augstyn. Tai ženklas ugio, o ne puolimo. Ir *Rossija*, didėjai Europos karėi pasibaigus, negalės akių užmerkti ant civilizacijos reikalų, ir ji ne tik pati surimtės, bet podraug pamintys apie gerovę ir laisvę tautų ir tautelių, kurios tiek prisikentė po meškino letena. Prof. Dragomanov jau senai nurodinėjo ant reikalungumo autonomijos atskirioms skrytims *Rossijos*, apgyventoms tam tikrų, laisvės pageidaujančių tautų ir rodos, ateina laikas, kada teisingumo idealas isiviešpatius. Lietuvos vardas, ištrintas iš oficialių raštų per carą Nikolajų I 1840 m. m., šiandien atgija ne tik Rusų visuomenėje, bet paskilbo Vokietijoje, ir net prezidentas Wilson pripažino butį Lietuvių Dieną rinkimui aukų karėje nukentėjusiems tautiečiams.

Dabar jau siek-tiek prisižiūrėjome į tautų kilimą į puolimą, taip kaip ir į nacijų išsiolėtoją; tai vis mėginome, imdami navyzdžius iš gyvų, bekovojančių už buvį daugiau į valstybes susispietusiu vienučiu. Ir ką-gi matome? kokias išvadas prisiėina padaryti?

TOLIAUS BUS)

Pasaka apie Jonuką kvailiuką ir Gudrųjį karalių

Pas gūdus išgirdęs lietuviškai papasakojo JONAS VILKELIS.

(TAŠA).

— „Pukiai! Vyrs tu man, Uostuti! „Nebeteks, matau, mums žuti. „Tarnavai tu mums gerai, „Tat malonę sau rada! „Šitai tau nuo šios gadybės „Mums paliepiant, grapu stosi, „Ir nuo šios dienos nešiosi „Va šit kryžių ant krutinės.“

Manifestą greit surašė, Po juo Mikė pasirašė. Jį greitį šaukliai netrukę Į visas šalis išdukę, Išnešioj po visą svieta. Mikės buvo taip kalbėta: „Pranešam: nuo šios dienos „Tvirtai žengsim prie šviesos. „Per devynerius metus „Mes begniaužem muzikus. „Bet gana jau neteisybės. — „Duodame visos valstybės „Žmonėms laisvę: mūs tarnus, „Činauninkus, žandarus — „Te mums skundžia atvirai, „Jei tie veik papeiktinai. „Užu tokį pranešimą „Nebebus jau nubaudimo. „Viešpatausime teisingai. „Prizadam tą iškilmingai.“ Ir dar žodžiai prirašyti, — Kad karalius nor pažinti Žmonių buvio vargingumą, Ir kad jiems išrinkti leidžia Atstovus kokius sau geidžia. Kad atsiųstų tuojau juosius Sostapilėn į jo rumą Ir visus tuos išrinktuosius Liepia pavadinti — Duma.

Vos tik žmonės sužinojo Ką jiems Mikė dovanojo, Tuoį visa šalis sujudo Tartum iš nakties pabudo. Vėl suuzė pabirkai Sudundėjo garlaiviai, Traukiniai tik švilpia, kaukia, Į kelionę garsiai šaukia. Duonkepys duonelę kepa, Muzikėliai ratūs tepa. Vėl išvydę laimuzėlę, Žmonės tapo lyg pašėlę: Ant gatvių visi išėjo, Vienas kitą glamonėjo, Nesiliovė akis trynė, — Garsiai skaitė linksmą žinią. Dideliais buriais sustoję, Rėkė Mikei „tegyvuoją.“ Ir tuojau pradėj galvoti, Dumon atstovus jieškoti; Ir išrinko muzikus, Kur pažįsta jų vargus. O mūs pasaka kaip sako, Dumon ir Jonuks pateko.

Dvi-tris savaitės praslinko, Tamsios audros susirinko. Bet už audrą dar baisenis, Už viesulą rustenis, Tarp garsųjų šalies ponų Sėd' garsiausias iš valdonų. Greta jo dvi karalieni, Užjurini dvi carieni. Liudnos judviejų širdelės, Tvinksta ašaroms akelės. Kas karalių taip kankina, Jo ramumą taip gaišina? Kas? Žinok, kad ne niekai! Šaudosi jo kareiviai: Vienas pulkas už jį stoja, Kīts už žmones vėl kovoja. — „Tuoį pašaukti man Uostuti, „Jam senai reikėj čia buti!“ Lygiai griausmas jis suriko. Kuogreičiau tarnai išnyko. Bet Uostutis, lyg žinojęs, Štai prieš Mikę atsistojęs. — „Ak tu, bjaurus — buklus varne, „Netikrasis musų tarne! „Prigavai tu bjauriai mane „Ir šviesiausią karalienę, „Iš užmarių carienę.

TOLIAUS BUS).

K. ŽID'AS.

Apie kooperacijas

Sulietuvino P. N.

(TAŠA).

kepys pasitarnauja vartotojams? Ne, jis tik padeda dar daugiau pagadinti vartotojų skonį. Ot, čionai kooperatiškos draugijos kaip tik ir turėtų perauklėti vartotojus ir vieton labai baltos duonos priratintų vartoti sveiką ir maistingą, nors netaip baltą ir minkštą duoną.

Politiškoji ekonomija pradėjo tardyti pagaminimo įstatymus, tuom dalyku ji ir iki šiandien užsiima. Bet dabar politiška ekonomija jau pradeda pripažinti, kad ji ėjo negeru keliu, kad svarbiausiu dalyku yra ne pagaminimas, bet vartojimas. Kalbama net, kad mokslas apie vartojimą dar laukia didelių žmonių, kurie įneš didelę perversmą toje srityje.

Pagamintojai gana karingi. Jie aštriai kariavo konkurencijos lauke. Vartotojai ramūs sau žmonės — jie ramiai sau gyvena ir jiems priklauso ateitis.

KOOPERACIJOS DVYLIKA PRISAKYMŲ.

Koks tai anglas vieną kartą susiginėjo, kad jis Paryžiuje ant didžiausios gatvės, ant Naujojo tilto, stovės pusę dienos ir stengsis praeiviams inkalbinėti, kad jie jam auksinį liudorą apmainytų ant vieno su (pinigis mažesnės vertės kaip kapeika) ir kad joks praeivis nesutiks to padaryti.

Ir ištikrųjų visi praeiviai, kuriems tik tas anglas auksinį pinigą siulė už mažytį varinį skatiką, tik traukė pečiaus ir kalbėjo: „Nelaikyk mane tokiu kvailiu, kad aš galėčiau apsigauti.“ Nurie net jį grasino suareštuoti kaipo apgaviką. Ir turbūt tas anglas butų išlošęs laizybas, nes jau baigėsi sutarimo laikas. Bet ant jo nelaimės ėjo pro šalį nešiotė su mažu kudikiu. Nešiotė norėjo praeiti pro šalį, kaip ir visi praėjo, tik kudikis užsigrožėjo dailiu auksiniu pinigų anglo rankoje. Nors nešiotė atkalbinėjo kudikį, kad nereikia mesti vieną su (vieną skatiką) ant niekų, bet kad vaikas verkė — tai nuraminimui jo, nupirko už vieną su tą auksinį pinigą, sakydama, kad ta su vėjais išleidžia.

Skaitytojau! Ką tas reiškia? Tas reiškia, kad apmainyti dabartinę negerą ekonomiską organizaciją ant geresnės kooperatiškos organizacijos, vis tiek, kad apmainyti supuvusį varinį skatiką ant gražaus ir brangaus auksinio pinigą. Nuo to publika, tai yra vartotojai ar sunaudotojai, tik išlošia, nes jie nieko nenustoja. Absoliučiai nieko nenustoja, bet daug pelno. Bet bandyk gi tą pasakyti miniai, bandykit jai tą aiškinti ir jus ji paskaitys kvailiais, pavadinis jus išnaudotojais.

Tai labai puikus pavyzdys. Bet jus skaitytojai nebandykite tą anglą pasekti, nesiulykite auksinius pinigus. Jus bukite gudresni, jus pasielgkite taip, kaip tas vaikas pasielgė ir kuris daugiau proto turėjo negu šimtai praeivių. Vaikas patikėjo tam, ką jam kalba, jis rėkė, jis šaukė lig tam laikui, kol neingijo auksinį pinigą. Taip darykite ir jus, — tolei šaukite, tolei stengkitės, iki neapturėsite to, ko jus pageidaujate.

Mes čionai išskaitysime dvyliką prisiškymų, kurių reikia laikyties, kad įvyktų kooperacijos. Jų yra daug daugiau, šimtai, bet mes apsistosime tik ant svarbiausių dvylikos.

PIRMAS PRISAKYMAS.

Stengkis inqyti geresnes gyvenimo aplinkybes.

Šį prisakymą aš pastatau pirmuoju ne dėlto, kad jis butų pats svarbiausias, bet dėlto, kad visupirmiausiai reikia pradėti nuo valgio, nuo gero valgio. Inteligentas arba šiaip koks turtingas žmogus reikalauja gero valgio, bet to gero valgio dar labiau reikalauja paprastas darbininkas, kuriam darbe reikia daug fiziškųjų spēkų. Dar daugiau. Tas darbininkas, kuriam reikalinga daugiausiai fiziškųjų spēkų, tankiausiai priverstas pirkti netikusį valgį

TOLIAUS BUS).

A.L.T.S. REIKALAI

CENTRO VALDYBOS ADRESAI: —
Susinė. Sekretorius — St. Mockus,
194 Athens St., So. Boston, Mass.

ATSTOVAI

Į C. K. šaukiamą susivaižavimą ant 15 ir 16 sausio, Brooklynan, nuo ALTS. nuskirti: J. O. Širvydas, P. Norkus ir A. Rimka.

TAUTIŠKAI SAVAITĖI PRAĖJUS.

Gruodžio 9-17 d. buvo padarytas pirmas mėginimas smarkesnės agitacijos už A. L. T. Sandarą ir vidurinės srovės laikraščius. Laikas pasitaikė iš vienos pusės patogus, nes prieš Kalėdas, adventai ir tt., ir laukti ilgai atrasta neparanku. Bet iš kitos pusės buvo susidėję ir daug nepatogių aplinkybių, k. a. vieni žmonės dar buvo nevisai pabaigę Lietuvos Dienos reikalus, ką tik buvo pasibaigę socialistų ir katalikų panašios savaitės ir tt. Beto, kaikiurims kolonijoms permažai laiko buvo prisirengti.

Bet nežiūrint visų tų nepatogių aplinkybių, nežiūrint nepatirimo ir dar menko susiorganizavimo, tautiškoji savaitė visgi pasisekė pusėtinai: išplatinta nemaža laikraščių, parduota knygu, surasta A. L. T. Sandarai naujų narių ir sutverta naujų kuopų.

Teisybė, viso to padaryta neperdaugiausia: Norwood, Mass, sutverta nauja kuopa iš 8 narių, So. Bostone per dvi savaites prakalbas prisirašė 10 naujų narių, Montello, Mass. per vienas prakalbas prisirašė 6 nauji nariai ir tt. Buvo dar prakalbos (apie pasėkmes nevisai pranešė) Cambridge, New Britain, Waterbury, New Haven, Brooklyn, Newark, Passaic, Philadelphia, Rochester, Detroit, Cleveland, Grand Rapids, Chicago ir kt. Prakalbos buvo rengta, bet neįvyko Haverhill, Lawrence. Iš didesnių kolonijų, kur yra A. L. T. S. kuopų, nieko nesurengta Worcester, vi. taip pat rodos, Baltimore.

Jeigu kur tautiškoji savaitė nepasisekė (neįvyko arba parengtos prakalbos nepavyko, naudos neapnešė), tai čia buvo tam tikros priežastys, kurių keletas jau paaikšėjau.

Svarbiausia nepavykimo priežastis aš pavadinčiau **naturale ir neišvengiama**: A. L. T. Sandara dar jaunutė organizacija ir tai tokia, kurią abidvi jau iš seniau susiorganizavusios srovės laiko sau gana pavojingu konkurentu. Del tos priežasties abiejų tų srovių veikėjai savo kontraagitacijoje jeigu jau pritrūsta kitų argumentų, tai demagogiškai žmonėms inkalbina, buk „visokių“ draugijų pas juos jau užtenka ir „naujų“ nei tverti, nei remti nereikia, nes tai tik bus naujas „spėkų skaldymas“ ir tt. Šitas argumentas, kaip pastebėta, gana plačiai visur abiejų pusių vartojamas ir kol kas gana pasekmingai.

Antra priežastis — tai mūsų nepatyrimas ir... nerangumas. Juk po teisybės, laiko prisirengti buvo ne tiek jau mažai, nes visas mėnesis (oficialūs pranešimas tilpo lapkričio 9 ar 10 d. laikraščiuose). Bet mūsų kolonijų veikėjai išsyk neką tepaisė ir tik paskutinę savaitę organizatoriui ėmė ir telegramas ir „special delivery“ siuntinėti del kalbėtojų ir kt. Žinoma, taip ilgai miegojus — negi daug atliksi. Turiu pasakyti, kad ta nerangumo liga sirgo ir kaikiurie mūsų srovės laikraščiai, kurie nuo savęs arba labai mažai ką teagitavo arba susigrūbo agituoti tik paskutinę savaitę.

Dar buvo viena nepasisekimo priežastis, kurią jau reikia pasmerkti: tai **nesiskaitymas su duotu žodžiu**. Buvo tautiškos savaitės rengėjų, kurie, rašydami organizatoriui, pavadė jo pilnai nuožūrai paskirti prakalbų dieną ir kalbėtoją, bet kuomet organizatorius, tuomi ingaliojimu varduodamos, kalbėtoją ir prakalbų dieną paskirdavo, tai paskui rengėjai praneša, kad jie randa tą dieną nepatogia ir prakalbas rengs kitą dieną... Buvo taip pat ir kalbėtojų, kurie išsyk, be jokių sąlygų, žodį davė, jog važiuos ten ir tas dienas, kur organizatorius paskirs, paskui patįs savo valia apsiėmė kalbėti kitur ir tuo budu suardė jau organizatoriaus išdirbtą planą ir suviliojo prakalbų rengėjus. Buvo ir tokių atsitikimų, kad kalbėtojai pasizadėtu laiku visai nepribuvo ir delto negalėjo parengtos prakalbos įvykti arba paskutinę valandą naujų kalbėtojų reikėjo įieškoti. Iš kaikiurių vietų rengėjai vėl skundžiasi, kad kaikiurie kalbėtojai kalbėjo ir aiškino „apie viską“, išskiriam A. L. T. Sandarą. Jos programa, prigulėjimo sąlygos ir naudingumą...

Visos šitas ir dar kitos priežastys negalėjo neatsiliepti į agitacijos vaisius. Iškeliu jas viešai, kad ateityje, viską aiškiai matant, dabar padarytų klaidų būtų galima išvengti, o klijūtis pasekmingiau pergalėti. Vieną dalyką dar noriu pabrėžti: tai pačių sau klaidingą įsikalbėjimą, buk esame silpni arba kad žmonės neprijaučia. Yra pas mus net tokių „aristokratų“, kurie skaito nepasisekimu ir nevertu daiktu „veikti“ ar „burną aušinti“, jeigu į parengtas prakalbas neatsilanko keli šimtai žmonių, ir jeigu tokie žmonės prieš save pamato tik kelias dešimtis žmonių — tai nuleidžia rankas ir daugiau nieko nenori veikti. Tokiems žmonėms norisi pasakyti: **žiūrėkit į Norwoodą!** Ten lig šiol buvo tik „dvi srovės“ — socialistų ir katalikų-klerikalų. Bet atsirado keli žmonės, prijaučiantis vidurinei srovei ir nutarė surengti prakalbas. Per pirmas prakalbas atsilankė kelesdešimtis žmonių, per antras apie tiek pat (dar mažiau). O ar manot, kad delto norwoodiečiai rankas nuleido? Ne, jie surengė trečias prakalbas į kurias pritraukė jau apie 150 ar daugiau žmonių, išpo šių prakalbų suorganizavo A. L. T. Sandaros kuopą!

Taip reikėtų ir kitur daryti, Netikėkim ir nelaukim, kad mums tik paskelbus žmonių šimtai ir tukstančiai prisirinktų, o į mūsų A. L. T. S. kuopas rašytųsi minios. Tai būtų nenormalūs dalykas. Tegul tik kiekvienoj kolonijoje išsyk susidaro kuopelė iš kelių ar keliolikos žmonių, tegul į jų parengtas prakalbas ar paskaitas pirmaisiais trimis metais susirenka tik po kelesdešimtis žmonių — ir tai bus labai daug padaryta ir didelių vaisių sulaukta. Nereikia tik rankų nuleisti.

A. Rimka.

A. L. T. S. Apšv. Kom. Sekretorius.

PRANEŠIMAS.

Tautiečiai, kurie savo kolonijoje norėtų sutverti A. L. T. Sandaros kuopą, o ant vietos neturėtų žmogaus, kuris nuodugnai A. L. T. Sandaros programą galėtų išaiškinti, gali kreiptis į A. L. T. Sandaros Apšvietos komisiją per jos sekretorių, žemiau pasirašiusį.

Taip pat A. L. T. Sandaros kuopos gali kreiptis tuo pačiu adresu del paskaitų ir kt.

Kuopos ar asmenį, kurie kreipiesi į Apšv. Kom., prašydami kalbėtojų ar prelegentų, turi skai-

tytis su tuo, kad kalbėtojai ar prelegentai reikės apmokėti bent jau kelionės išlaidas ir pragyvenimo lėšas.

A. Rimka.

ALTS. Apš. Kom. Sekretorius.
366 Broadway, So. Boston, Mass.

AM. LIET. TAUTINĖS SANDAROS KUOPOMS.

Jau kelis sykius buvo raginta kuopos, kad prisijustų narių skaičių ir kuopų numerius, taipgi sekretorių antrašus, bet daugelis kuopų dar neatsiliepė. Progiamai jau gali atspausdinti ir reikia išsiuntinėti kuopoms. Taipgi reikia išsiuntinėti čarterių kopijas. Kol nepranešite, kiek turite narių ir kol už juos mokesties neprisiūsitate finansų raštininkui J. O. Širvydui, o kuopų numerius bei sekretorių antrašus sekretoriui, tol negausite nei programų-konstitucijų, nei čarterių.

Stasys Mockus,

A. L. T. S. Sekretorius
194 Athens St., So. Boston, Mass.

ANT SANDAROS LAUKO

Newark, N. J. (Protokolas susirinkimo A. L. T. S. 19 kuopos gruodžio 19 d. 1916 m.).

Į susirinkimą narių atvyko vidutiniškai. Pirmininkas p. Žiugžda kažko neatsilankė, — jo vietoje buvo išrinktas dienos pirmininkas p. Kralikauskas. Iš perskaityto protokolo praėjusio susirinkimo buvo matyti, kad nuo Sandaros 19 kuopos buvo siųsti delegatai į T. M. D. Ją, 41 kuopa su įnešimu, ar negeriau būtų susijungus tom abiem draugijom darbavimuisi į vieną TMD., priėmė tą sumanymą ir sutiko sykiu rengti vakarus, prakalbas, paskaitas ir t. p.; tik susirinkimus daryti skyriumi.

Bendru darbu abiejų draugijų buvo surengta apšvietos savaitė. Tris dienas: 9, 11 ir 12 gruodžio buvo parengtos prakalbos. Pirmą dieną kalbėjo p. Lintkauskas iš Brooklyn. Antrą dieną p. M. Šaltis, o trečią — p. Karuža. P. V. Podziunas rodė uždyką krutančius paveikslus; tarpe to buvo nemažai parduota knygu ir laikraščių. Prie to buvo leistas laimėjimui paukštelis papuga („palė“), kurį paaukavo p. Žiugžda. Tas paukštis kalba keturiomis kalbomis ir yra vertės 20 dolarių. Surinkti pinigai skiriam: pusė nukentėjusiems nuo karės ir pusė Antonomijos Fondan.

P. Truska įnešė, kad sutverti mums savas choras ir teatrališkas ratelis. Visi pilnai pritarė ir stengsis, kaip greičiau, tą sumanymą įvykinti.

Susirinkimas nutarė, kad mums būtina reikia turėti savas knygynas iš kur jaunuomenė galėtų semti žinias, kaip medžiagą del apšvietos. Į knygyną knygos tilps visokio turinio ir taip pat laikraščiai visokių pakraipų.

Ant galo buvo įnešimas, kad tuojuos po Naujų Metų, surengti koncertą su prakalbomis. Koncerto dalyje patalpinti gerus šmotelius, o prakalbos pakviesti gerą kalbėtoją, kuris galėtų padaryti gerą įspūdį ant klausytojų. Bus naudinga rimtiems ir geras pasilinksminimas jaunuomenei.

Sekretorius.

T. M. D. REIKALAI

T. M. D. VIRŠININKŲ ADRESAI:
Sekretorius. — P. Norkus,
33 Burgess Place, Passaic, N. J.

ATSISAUKIMAS Į PENN. IR OHIO KUOPAS

9-tos kuopos T. M. D. Pittsburgh, Pa. ir 20 kuopos TMD. Cleveland, Ohio viršinininkai —

9-tos kuopos — pirmininkas Jonas A. Katkus ir 20-tos kuopos — sekretorius Vincentas Jankauskas, — Mes sumanėm atsišaukti į visų kuopų viršinininkus ir narius TMD. valstijose Pennsylvanijos ir Ohio, kaip laikysit ateinantį susirinkimą, lai kuopos apsvarsto, ar nebutų geriaus susitverti į apskritį Pennsylvanijos ir Ohio valstijose TMD. kuopoms?

Jeį mes visas TMD. kuopas minėtų valstijų susiorganizotumėm į apskritį, tai tada galėtumėm išrinkti apskrieiui viršinininkus iš gabesnių mūsų draugų, kurie užsimtų prakalbomis, organizavimu ir tvėrimu naujų kuopų, kuriose tik vietoje yra lietuvių ir dar neturi TMD. kuopos. Arba, važinėdami po kasyklų apygardes ir kitas vietas, galėtų pavienius narius prirašinėti ir galėtų užvesti kuopoms formaliskai knygas: mokesčių, antrašų ir protokolų. Mes patartumėm, kad žėdana TMD. kuopa po savo susirinkimo duotų pranešimą per organą „Vienybė Lietuvninkų“ su savo antrašu. Tat mes galėtumėm susivaižavimą nutarti išrinktais nuo kuopų atstovais.

9-ta kuopa TMD. Pittsburgh, Pa. turi 112 narių ir 20 kuopa TMD. Cleveland, Ohio, turi 137 narius.

Malonėsit, draugai, šį atsišaukimą nepraleisti veltui, apsvarstykite, o gal kas iš jusų geriaus sumanysit, tai malonėsit į organą pagarsinti.

Jonas Katkus,

2204 Forbes St., Pittsburgh, Pa.

Vincas Jankauskas

1329 St. Clair Av., Cleveland, O.

P. S. — Malonėsit kiti laikraščiai perspausdinti šį atsišaukimą.

IS KUOPŲ GYVENIMO.

Wilkes Barre, Pa. (TMD. 70 kp nuveiktį darbai per 1916 metus).

1) Nieko naujo nenuveikė, bet ir nuo kitų neatsiliko, nors ir turi po šonu konkurentą 35 kp., kurios nariai yra ne nauji, bet tie patįs buvę nariai iš 70 kp. ir kiti iš Kingston, Pa., o dar treči net iš Wanames. 1. 70-ta kp. prirašė vieną naują narį. 2. Visi nariai yra S. V. piliečiai. 3. Pusė kuopos narių skaito organą „V. L.“ 4. Pasidarbavo „Lietuvių Dienoje“ lygiai su visais. Rinko ankas 5 ypatos ir surinko apie \$100.00. Tai vis-gi darbas buvo. 5. Viena ypata atstovavo 70 kp. komitete vietiniame. 6. Visi nariai yra beveik profesionalai, kurie prisirašė organizacijon su tikslu, kad esą lietuviais ir kad prisidėjus su savo centais prie organizacijos taip kaip ir kiti. 7. Viena tik yra bėda, tai ant susirinkimų tai jau neina, negali priprašyti nei keturis kartus į metus.

70-tos kp. pirm. J. J. Nienius

70 kp. TMD. laikys savo metinį susirinkimą sausio 14 d., 10 val. iš ryto Jono V. Stankevičiaus šapoje, 300 Hazle Avė. J. J. N.

ATSIŠAUKIMAS.

Gerbiamas p. P. Norkus. Per Jus kreipiuosi į Amerikos lietuvius, ir jų organizacijas, susimildami sušelpkite mane. Jusų rankose yra mano gyvybė, sveikata ar mirtis. Esu vokiečių nelaisvėje nuo rudenio 1914 metų, neturiu jokių žinių iš niekur. Baisiai kritiškas mano padėjimas Giminės ir pažįstami atsiliepkite. Aš Dominikas Žilė, paeinu iš Šiaurės pavieta, Vieksnių valsčiaus, kaimo Buknaičių. Siųskite duonos, biskvity, siųskite greičiau!

Dominikas Žilė (No. 17,592)

Kriegsgefangenenlager

Henberg, Baden,

Germany

LIETUVA TIKISI GAUTI LAISVĘ
Lietuviai bus laisvi, todėl jie turi žinoti kas ta Lietuva ir kas tie Lietuviai. Kiekvieno lietuviu yra šventa pareiga pažinti *Lietuvių Tautos Praeiti, dabartį, ir kad žinoti, ingijus Laisvą Lietuvą, kaip tvarkyties.*

Butinai kiekvienas turi perskaityti

LIETUVIU TAUTA SENOVĖJE IR ŠIADIEN.

DVEJOSE TOMOSE

Parašė Dr. J. Šl.

Tomas I. — Čia istoriškai ir gana plačiai aprašyta, kaip lietuvių pratėviai gyvenno Azijoje, kokius kaimynus turėjo, kokias kares vedė, dar toli pirm Kristaus gimimo.

Kaip vėliaus persikėlė gyventi ant Dunojaus krantų, ką jie davė Europai, kokie buvo jų papročiai, tikyba ir tt.

Tomas II. — Tai žingėidžiausias *Lietuvių tautos* gyvenimo periodas. Šis periodas prasideda 13 šimtmečiu ir baigiasi 16-tu šimtmečiu. Susidurimai su lenkais, kares, pagaliaus krikščionybės priėmimas. Šis laikmetis, tai augšėiausias Lietuvos pakilimo laikas. Tik ši Lietuvos istorijos periodą žinodami galime orientuoties, kas mes lietuvių ir kas mus priešai ar draugai. Kiekvienas pasaulyje žino savo *Tautos istoriją*, tai lietuvis irgi turi žinoti savo gilią praeiti.

Abu tomai kainuoja — puikiai apdaryti \$4.25. Pinigus siųskite Money Orderiu arba registruotame laiške Adresuojant:

J. J. PAUKŠTIS & CO.

120 GRAND STR., BROOKLYN, N. Y.

P. S. — Antrąjį tomą parduodame ir paskirai, kainuoja \$2.25. Pirmasis tomas neparsiduoda paskirai, reikia imti abu kartu.

!!!NEATSIKAYK NUSIPIRKT ŠIĄ KNINGĄ!!!

ŽEMIŲDULKĖS

Parašyta garsios apysakų rašėjos M. Rardzevičiūtės. Kningoje *Žemių Dulkės* telpa daug puikių užimančių apysakėlių, geriau sakant gyvų vaizdelių iš Lietuvos gyvenimo.

Intalpai: Du atsitikimu-abu nelukėtu. Antras: Po tėvų pastogės. Štoji apysakaitė tai lietuvių gyvenimo veidrodis, kuri mušviečia Lietuvos gyventojų šiaudinę bakuželę, kaip lietuvis nors vargą nesėdamas, bet budamas sveikas-linksamas vaikštinėdamas Dubisos, Nemuno ir Šešupės pakrantėms po sunkaus darbo uždainuoja: tik klausykite:

Valio, mano dalgeli,

Valio, Valio ir tt.

toliau dar smarkiau ir linksmaiau uždainuoja:

Mergyte mano,

Tekėk už manęs,

Tai tu nežysi,

Varge nebusi. ir tt.

Trečioji: *Naktibilda*. Šiame vaizdelyje aiškiai nupiešiama kaip Lietuvos vaikinai praleidžia daugelį naktų — slankiodami pas Mylietasias.

Ketvirtoji: *Vakaruškos svetainėje*. Gyvas vaizdelis Lietuvos vaugusių ir jaunų žmonių, kada susirenka į burelį ir linksminasi šini gyvumo ir malonumo, mergelės viliodamos uždainuoja:

Eik šian merguželė,

Eik šian lelijėle. ir tt.

Penktoji: *Slapta pasiuntinėstė*. Puikus anekdotas piršlio nufjus pas merginą su vaikinu. Tarp pašnekų į merginą uždainuoja:

Vai gieda paukštelė,

Čia tavo mergelė,

Švairi, verpėjelė,

Daili, audėjelė ir tt.

Visoje kningutėje perdėm aprašomas Lietuvos žmonių gyvenimas. Kiekviename apsakymelyje indėta po keletą dainelių. *Žemių Dulkės* būtina pareiga perskaityti, prakalbininkui, rašėjui, korespondentui — žodžiu sakant kiekvienam. *Žemių Dulkės* tai geriausia lietuvių kalboje apysaka. Neatidėliok, bet nusipirk šiandien. Prekė šios daug reiškančios kningos labai žema — vos 50 centų.

Pinigus siųskite stampomis.

Reikalaudami adresuokite:

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ“ ADMINISTRACIJA.

120 GRAND STREET,

BROOKLYN, NEW YORK.

DELEI PROTESTO.

Kunigai Bartuška ir Augustaitis protestuoja, kam C. K. šaukia susivažiavimą be pritarimo Am. L. Tarybos. Bet tie kunigai turėtų žinoti, kad jų balsais (vienbalsiai) nutarta šaukti susivažiavimą prieš 15 sausio. Jei tas nebutų C. K. raštinės išpildyta, dar daugiau galima būtų protestuoti.

Jei jau norima pinklių, jei norima šunį mušti, tai per menką lazda pasimama.

AUDINYČIOS IR VERPYNIOČIOS.

Visiems yra žinoma, kad Naujojoje Anglijoje, kaip va: Lawrence, Manchester ir daugelyje kitų vietų yra gana daug verpimo ir audimo dirbtuvių. Tose dirbtuvėse dirba gana didelis skaičius ir lietuvių. Kiek man žinoma, tenai yra nemažiau 100 tukstančių žmonių lietuvių, kurie visiškai savistoviai galėtų tą darbą atlikti. Visa bėda tik tai tame, kad niekas nenori pradėti organizavimo darbą. Jei tenai kas pradėtų organizuoti audėjus ir verpėjus, tai pilnai įsitikinęs esu, kad susiorganizuotų gana didelis skaičius lietuvių, kurie taipgi nemažai, nors gal ir nepakaktinai sudėtų kapitalo, kad įsisteigtų nuosavią audimo ir verpimo dirbtuvę.

Jeigu Naujoje Anglijoje tik lietuviai pradėtų toje šakoje organizuotis, atsirastų ir kitoki amatninkai, kurie reikalingi audimo ir verpimo dirbtuvėse, kaip tai mechanikai, mašinistai ir tt. Gal truktų pažįstančių dažymo amatą, bet jei tikta susiorganizuotų, tai būtų galima leisti vieną-kitą pasimokyti dažymo chemijos ar net įsteigti tam tikrą mokyklą, kurioje būtų mokinama viskas, kas reikalinga prie verpimo ir audimo.

Kaip jau minėjau, kiek kebliau būtų su piniginiu klausimu. Aš manyčiau, kad visgi šiuomi tarp darbams neblogai einant, lietuviai visgi turi susitaupinę ir manyčiau pilnai visi galėtų susidėti po kokius 200-300 dolarių. Čion Amerikoje, kur išstatytos didžiosios dirbtuvės, nedaug ką su tokiais pinigais galima būtų nuveikti, bet Lietuvoje, kur dirbtuvių labai mažai, su tokiais pinigais jau galima pradėti darbas. Čionai Amerikoje tikta reikėtų susiorganizuoti, pramokti gerai amato, o kare pasibaigus tuojaus važiuoti Lietuvon ir tenai uždėti dirbtuves.

Pakartojau, kad tikta pradžia yra labai sunki. Žinokime gi, kad ir didžiausios kompanijos, dabar milijonais žarstančios, pradėjo savo reikalą menkais pinigais. Priežiūrkime Amerikos milijonieriams, kaip va Rockefelleriui ir pamatysime, kad jie savo kompanijas tvėrė turėdami kišeniuje net nei ne šimtus dolarių, bet dešėkus, vienok jų įstaigos šiandien išaugo į miliardines įstaigas.

Taigi ar nebutų tukstantį kartų geriau gyventi Lietuvoje, dirbti savo sakykime kooperatyviškoje, ar korporatyviškoje dirbtuvėje, buti savininku ir iš savo darbo imti sau pelną? Tas jau ne taip sunku padaryti, tikta reikia organizacijos.

Daugelis vėl bijo, kad po karės nebus galima sugrįžti Lietuvon. To visiškai nėra ko bijotis, Lietuva po šios baisios karės nebus tokiose sąlygose, kokios buvo pirm karės. Tą galima tikrai tvirtinti. Po kare bus galima sugrįžti į Lietuvą.

Klausimą, kur parduoti išdirbinius, rodo visiškai ir nereikėtų

statyti. Ne tik Lietuvoje, bet ir apskritai visoje Europoje visko stokuos, niekas nespės pagaminti tiek, kiek bus reikalavimų, o pagaliau ir bus mažai žmonių, kurie galėtų gaminti.

Taigi Naujosios Anglijos audėjai ir verpėjai pradėkite organizuotis nieko nelaukdami. Bukite tvėrėjais savo likimo. Laikas brangus. Rikiškite tą klausimą.

A. M. Martus.

GRĮŽTANT Į LIETUVĄ.

Dabar mūsų laikraščiuose, kuomet tik skaitai kokį straipsnį apie dabartinius Lietuvos vargus ir jos ateitį, visur randi minimą po karės busimą abelną platų veikimą. Taip visi ir suprantam, bet ar daug norės lietuvių grįžti, tai reikia abejoti, ypač dabar gerai dirbant. Jei užėitų bedarbė! Aš kaip pasirengęs po karės tuoj grįžti į Lietuvą, kur tik pasifikus ir išsikalbėjus apie Lietuvą, tuoj klausiu ar mano po karės grįžti į Lietuvą ir iš to patyriau tarpe lietuvių esama trijų nuomonių. Vieni yra pasirengę tuoj po karės grįžti, antri sako grįžtumėme, kad žemės turėtumėme, arba daugiau pinigų.

o su mažai ką pradėsi. O tretisako, ko grįši į Lietuvą, ar Amerike alaus pritruko. Kad tu žmonių protavimas tik prie alaus stiklo, tai apie juos neverta nei kalbėti. Kalbėsime apie tuos, kurie mano grįžti, o nedaug pinigų turi. Kadangi mes lietuviai esame suvažiavę į Ameriką daugumastik prasti darbininkai, užtai mums prisieina dirbtuvės sunkieji kas iščiulps ir per duris lauk išstumas kaip sau nenaudingą sūtvėrimą. Antram spēkas baigia činlpti ir tą tas pats likimas laukia. Užtai mums dirbtuvė ir dašiedė ligi gryno kaulo. O mūsų protai neišlavinti, tai mes ir negalim nuo dirbtuvės vergijos pasiliuosuoti. Mums vienas kelias: nuo dirbtuvės vergijos pasiliuosavimo — griebties prie žemės, nes jeigu prie žemės savo spēkas ir padėsimė, tai žemė mus nuo savęs neatstums, taip kaip dirbtuvė kad atstumė, tai yra senatvėje duonos pluta sau turėsime. Užtai geriausia mums proga po karės grįžti į Lietuvą, nes ten žemė bus iki valėi del visų. O kad daug pinigų neturim, tai turim savo protu vaduotis, turim susiorganizuoti į grupas, kuopas ir grupo tas grįžti į Lietuvą, bet ne po vieną šeimyną. Daleiskim, kad mes į grįžtančią grupą susiruošime 10 šeimynų ir visi sykiu grįžtam į Lietuvą ir ten sugrįžę apimam gero dvaro laukus. Kokiu budu ten bus galima gyventi, ar pirkti, ar kaip kitaip. Turim apsigyventi, kaip vienas organizuotaskunas. Neuzmirškim ir to, kad dvarai juk geriausius laukus užėmė turi. Dešimtis šeimynų budami lengvai galėsime padaryti, tai yra apipirkti. O pavieniai to niekuomet galėtume padaryti.

Turime atminti ir tai, kad šiandien be mašinų negalima atsakandčiai ukę vesti ir žemę gerai išdirbti. O neišdirbus žemę negalima nei vaisių laukti. Kad visokias mašinas supirkti, reikia išduoti arti porą tukstančių rublių. Del vieno ukininko yra tai didelė suma pinigų, o mes 10 ukininkų budami susirišę dėsimė kožas tik po 200 rublių ir turėsime visokias mašinas — kuliamas, pjuojamas, sėjamas, naudosisimė visi pervien, žinoma, su tam tikra rokunda. O mažesnes mašinas kiekvienas sau. Mašinoms

esant, ne tik žemė yra geriau išdirbama ir vaisius geresnius atneša ukininkui, bet ir sunkieji darbai persikeičia į lengvus; pavijovimas rugių, vasarojaus, dobilų, šieno tai yra sunkus darbai. O su mašina vienas žmogus su pora arklų, sėdėdamas ant mašinos, per dieną tiek daug nupjaus, ką ir aštuoni pjuovėjai. Iš to mes matome, kaip su mašinos pagalba darbas persikeičia iš sunkaus į lengvą ir greitai atliekamas, dar ukininkui tas tik ir reikalinga. Turim atminti ir tą, kad ukininkas du bernu užlaiko ne delto, kad jam būtų reikalingi visuomet, bet delto, kad turėti darbininką prie sunkiųjų darbų.

Mašinas turint su darbininku nebus bėdos — vietoj dviejų darbininkų užteks vieno. Samdant vieną darbininką per metus jo užlaikymas, drapanai, valgis ir apmokėjimas prekioja į 500 rublių. Mašinoms gi esant tas lieka ukininko kišenėj ir mašina pati išsimoka.

Toks mūsų susirišimas visame mūsų gyvenime turėtų didelę svarbą, nes mes galėtume ant syk del visų kas yra reikalinga pirkti ir parduoti. Tokiu budu pirklys su mumis turėtų kitaip rokuoties, negu su pavieniais. Kitai sakant, mes rokuosimė ne su perkupėiu, bet su tiesioginiu pirkliu. Toks mūsų susirišimas loš svarbią rolę visame mūsų gyvenime. Laikui bėgant prieisime prie to, kad ne pudais, bet vagonais viską pirsime ir parduosime. O tą visi suprantam, kad daug ant syk perkant pigiau nupirksi. O daugiau sykiu parduodamas daugiau gausi. O tame, juk, ir yra tik svarbumas. Nesakau, kad mes 10 budami viską padarysime, mes dešimtis susirišę budami busime kaip fundamentas del gerų darbų inkunijimo: ar tai paskolos kasai inkunytai, ar kokiai draugijai įsteigti, arba ją paremti. Mes dešimtis budami kitą dešimtį lengvai pritrauksime. Vienu žodžiu, mes busim organizuotas kunas ir veiksime visi iš vien, o kur vienybė, ten ir galybė. Taip susiorganizuavę į vieną kuną, mes ir su mažais pinigais daug atsieksime.

Ziurint iš visų atžvilgių, toks ryšys del mūsų būtų naudingas. Daleiskim, kad mums reikėtų apsigyventi visiems po vieną pastogę. Tai ir nebutų nusiminimas, nes tai mes spēka: penki vyrai galėtume griebties maista gaminti, tai yra arti ir sėti, o kiti penki kitiems pastoges statyti. Tai yra spēka, kuri daug ką galėtų nuveikti.

Tarpe New Haven'o lietuvių yra susitvėrus jau toki grįžtančių kuopelė iš penkių ypatų. Butu malonu, kad daugiau kas atsišauktų ant žemiau paduoto adreso. Tarpe mūsų yra vienas, kuris chinuose budamas patyrė, kad chinuose ir už pinigą negalima gauti medžio pirkti, tai chiniečiai išmokė iš labai pigios medžiagos stubas statyti, kurios yra sausos, sveikos ir gražios. Tas žmogus yra pasirišęs Lietuvoj platinti tą pigų budą stubų statymo.

Jeigu šitas straipsnelis pasirodytų naudingas — butų geistina, kad ir kiti laikraščiai perspausdintų.

J. Butkus,

262 Wallace St., N. Haven, Conn.

Redakcijos prierasas. — Augščiau tilpės straipsnelis kooperacijų teorijoje nieko naujo neduoda, bet jis labai brangus žiurint praktiškuoju žvilgsniu. Jis parodo, kad lietuviai, niekieno neragunami, stveriasi darbo, organizuojasi. Jis brangesnis dar ir tuomi, kad išėina iš-po rankos ne kokio teoretiko, kuris ėia pa-

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“ galima nusipirkti kas savaitė šiose vietose

- WORCESTER, MASS.
- M. Poltanavičius, 15 Millbury St. MONTELLO, MASS.
- P. Miškinis, 35 Arthur Str. LAWRENCE, MASS.
- A. Ramanauskas, 101 Oak Str. ATHOL, MASS.
- J. Galiunas „The Lithuanian Store.“ CAMBRIDGE, MASS.
- P. Bartkevičius, 877 Cambridge St. K. A. Galinauskas, 719 Main Str. BOSTON, MASS.
- J. B. Reinerz, 84 Salem Str. WESTFIELD, MASS.
- Kansler Bros., 18 Hanover Str. NORWOOD, MASS.
- J. Pašakarnis, 1152 Washington St. GARDNER, MASS.
- M. Stakėnas, 267 Pleasant Str. BROOKLYN, N. Y.
- Mrs. Jankauskienė, 65 Hudson Av. J. J. Šlikas, 31 Hudson Ave. Struminski krautuvėj ant Grand Str. Juozapaičio krautuvėj ant Berry Str. Balauskis krautuvėje ant Grand Str. MASPETH, L. I., N. Y.
- Iz. Bartkus, 159 Perry Ave. AMSTERDAM, N. Y.
- Dzidick and Karpaitis, 127 Main Str. PATERSON, N. J.
- A. Atkind, 273 River Str. KEARNY, N. J.
- J. Spurga, 87 Schuyler Av. NEWARK, N. J.
- P. Lukšis, 314 Walnut Str. VI. A. Lesčinskas, 315 Walnut St. BRIDGEPORT, CONN.
- J. L. Dulbis, 595 Main Str. WATERBURY, CONN.
- K. Ch. Kazemėkas, 785 Bank Str. M. Alyta, 23 Congress Av. NEW HAVEN, CONN.
- K. Makarevičius, 255 Wallace Str. UNION CITY, CONN.
- S. Pranaitis, 67 Crown Str. HARTFORD, CONN.
- Sarapas ir Tamošius, 23 Sheldon St. E. J. Mažeika, 52 Sheldon St. NAUGATUCK, CONN.
- J. J. Ynomaitis, 168 N. Main St. CLEVELAND, OHIO.
- „Dirva“ 2004 St. Clair Ave. M. A. Rusiackas, 2318 Oregon St. NEW PHILADELPHIA, PA.
- St. Bulota (krautuvė) PITTSBURG, PA.
- J. A. Ignatas, 46 So. 22nd Str. SHENANDOAH, PA.
- F. P. Krizanauskas, 102 Centre St. BALTIMORE, MD.
- J. Filipovich, 437 So. Paea St. E. ST. LOUIS, ILL.
- J. N. Zičkus, 457 Collinsville Av. CHICAGO, ILL.
- Mat. A. Wabal, 1700 N. Ashland Av. M. J. Damijonaitis, 901 W. 33rd St.

duoda tikta savo mintis, bet ne išskaitytas iš knygų. Geistina tikta, kad daugiau tokių kooperatyviškų organizacijėlių tvėrtusi visose kolonijose.

PAPEIKIMAS „LAISVEI“

Streikierių spaudos komisija pa peikia „Laisvė“ už nepatalpinimą žinių. Mes prisiuočiam visiems laikraščiams sykiu ir visi talpina laikta viena „Laisvė“ netalpina mūsų pranešimų. Tikta mes tada „Laisvei“ esame gerais, kuomet ji parengia koncertą ir mes remiame juos, bet kada streikuojame, tai mūsų „Laisvė“ neatjaučia.

Presos komisija.

Lietuviškas Advokatas Baltrus S. Yankaus

Pranešu, kad kitokių provų neimu, kaip tik už koliestvą ir užmušimą prieš kasyklas, fabrikus, gelžkelius, laivus ir tt.

Skundžiu United States Kortuose ir gerai suprantu punktus provų už koliestvą.

B. S. YANKAUS

154 Nassau St., New York, N. Y.

Nauja Knyga su paveikslais. LIETUVA KARĖS METU. Parašė A. M. MARTUS.

Šioje knygoje telpa daug žingeidžių aprašymų: — Pradžia karės Lietuvoje. Lietuvos vargai laike karės. Keturių mėnesių kelionė kartu su karės pabėgėliais iš Lietuvos — Rusijos gilumon. Apkasai, Stuikos, Šnipai Lietuvoje, kariumenė po miestus ir kaimus. Vagystės. Šiaulių apielinkėje mušiai, Suvalkijoje ir Minske. Kelionė į Smolenską.

Šią knygą vertėtų perskaiyti kiekvienam lietuviui, kad pažint visas karės baisenybes.

Knyga prekioja..... 50c.

Pinigus siųskite stampomis adresuodami: —

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“

120 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Kurie užsirašys naujai „Vienybė Lietuvninkų“ ir užsimokės \$2.00, gaus dovanų šią knygą.

Lietuvišku Draugijų ir Biznierių Žiniai!!!

„Vienybė Lietuvninkų“

spausdina visokius spaudos darbus; kaip tai: paskelbimus, vizitines korčiukes, konstitucijas, kningas, antgalvius ant laišku, bilas, tikietus ir tt.

„Vienybės Lietuvninkų“ yra seniausia lietuviška spaustuvė Amerikoje. „Vien. Liet.“ atlieka kiekvieną spaudos darbą labai gražiai-artistiškai-greitai ir už prieinamą prekę. Užsakymus priimame iš visų Amerikos vietų. Reikale adresuokite:

„V. L.“ ADMINISTRACIJA.

120 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

PAŽINK Lietuvą ir visą Pasaulį GEOGRAFIJOS VADOVĖLIS

Parašė J. G.

„Geografijos Vadovėlis“ tai yra pirmutinė knyga lietuvių kalboje, kurioje trumpai, aiškiai paduoda vaizdingą susipažinimą su Lietuva ir visu pasauliu. „Geografijos Vadovėlis“ butinai turėtų rasti kiekvieno lietuvių knygynėlyje ir kiekvienas privalo turėti šią knygą.

„Geografijos vadovėlis“ užveria sekančius kiekvienam žinotinus dalykus: —

DALIS I.

Pirmosios žinios apie žemę

1. Žemė ir jos vieta pasaulyje.
2. Žemės judėjimai.
3. Žemlapių braižymas.
4. Žemės ypatybės.
5. Žemės gyventojai.

DALIS II.

Pirmosios žinios apie pasaulio dalis.

1. Europa
2. Azija
3. Afrika
4. Amerika
5. Australija.

DALIS III.

Pirmosios žinios apie Lietuvą.

1. Fiziškoji geografija.
2. Lietuvos paviršis.
3. Vandens.
4. Gubernijos, apskrčiai, miestai.
5. Ekonomiškoji geografija.
6. Gyventojai ir valdžia.

„Geografijos Vadovėlyje“ telpa 60 įvairių paveikslų ir braižinių. „Geografijos Vadovėlyje“ puošia puikus aštuoni spalvuoti žemlapiai.

„Geografijos Vadovėlis“ yra apdaryta knyga, puikiai atspausdinta ir ant geros popieros. Prekė labai žema — vos 75c. Pinigus siųskite stampomis, arba „Money Orderiu“, adresuojant:

„VIEN. LIET.“ ADMINISTRACIJA

120 GRAND STR., BROOKLYN, N. Y.

JUOKŲ SKYRIUS

Taisosi.
— Na, Mariute, ar ponis jau taisosi?

— Taip, taisosi. Vakar aš jai padaviau sriubos lekštę, tai ji sriubą išvalgė, o lekštę sumušė į pono galvą.

Teisme.
— Liudininke, ko jūs atgal daitrotės? — Sakykite ką žinote!

— Aš nežinau, kad skundikas nepabėgtų. Po teismo jis žadėjo „užpundyti.“

— Pereitą kartą jūs reikalas taika pasibaigė?
— Ne! Buvo nauja peštynė.

20-tame metašimtyje.

1-mas vagis. — Ko tu įsigilins į laikraštį?

2-ras vagis. — Skaitau recenziją apie vakarykščią mano vagystę.

Apsimainė.

Vienas agentas buvo nusamdytas lošikės laike jos lošimo pliauškyti rankomis, o kitas agentas lošikės prieš buvo nusamdytas švilpti tai pačiai lošikei. Jiedu sėdėjo greta.

Nusibodo pirmajam pliauškyti — rankos pradėjo tinti, pailso ir antrasis bešvilpdamas. Pagaliaus pirmasis tarė į antrąjį:

— Musų interesai bus taip lygiai atsiiekti, jei mes pasimainysime ročėmis. Dabar tu pliauškyk, o aš švilpsiu.

Ištikro jų rolių pakeitimas nepakenkė apskritam dalykui.

Draugės.

— Maryte, kokia kvaila išveizda turi tavo jaunikas.

— Ką-gi daryti, kad tai paskutinė Paryžiaus mada.

Praktiškumas.

Jis. — Aš negaliu pasakyti mano miela, ką aš jaučiu. Tikrai, meilė visuomet nebylė.

Ji. — O ne, mano mielasai, ji visuomet kalba su mano mama.

Vaikų logika.

Tėvas į mamą. — Aš jau gavau činą, tai jau netoli iki žvaigždės.

Vaikas. — Papa, o ar tu toli nuo mėnulio?

Teisybė iš dugno.

Na, tai tau; „Naujienos“ sako kad galima vadintis vienas kitą draugu, bet buti visai nedraugiškiu.

Taip, taip, vyručiai. Galima vadintis socialistu, bet visai nebūti socialistišku.

Norime vienybės.

Tegul socialistai su tautiečiais prisideda prie mūsų, senai jau jie turi mūsų programą. Mes jiems dviems duosime biskį mažiau vietų negu mes vieni turime.

Taip rašo „Darbin.“ Mes gi šventakuprių partija duosime daugiau. Tegul tik katalikai prisideda prie mūsų mes duosime prie vieno šventakuprio 7 ir pusę katalikus. Jei jie ant mūsų propozicijos taip geros nepristos, žinoms, kad jie nenori vienybės ir kad jie nemylti savo tautą.

Geras branduolis.

Ir tie tautiečiai su socialistais nežino, kad mes socialistai tautos branduolis ir nenori prisidėti prie mūsų.

Gražus branduolis, kad ką tik nepalaidojo Lietuvą.

DIDELIS SUVALKIJS ZEMPLAPIS (Mapa)

Sutaisė B. K. Balutis

Didumas 28 per 22 coliu. Penkiose spalvose (kolioruose). Parodo lietuvių kalboje visus miestus, bažnytkaimius, kaimus, pačtas, telegrafus, mokyklas, kelius, geležinkelius, ežerus, upes, rubežių tarp lenkų ir lietuvių ir daugelį kitų dalykų.

„Geriausias žemėlapis lietuvių kalboje. — Persistato labai puikiai.“ — Taip atsiliepė apie jį visi laikraščiai.

Kaina VIENAS DOLIARIS su prisiuntimu į namus.

Reikalaukit pas J. J. Paukszis & Co. 120 Grand St. Brooklyn, N. Y.

Menkniekis.

— Ko tamista tenai po stalu jieškai,

— Nupuolė pirago šmotelis.

— Tai menkniekis, paskui išsluos kambarį.

— Bet ant nelaimės tame pirage yra mano dantys.

REALIZUOKITE PRIEŽASTĮ!

Gerai žinoma latiniška patarlė sako: „Kada priežastis pašalinata, tada efektas irgi pašalinata.“ Jeigu jūs sergate nuo constipacijos, galvos skaudėjimo, nerviško, pilvo skaudėjimo surišta su gyvenimo permainos, arba priemai, ir tt. jūs turit realizuoti priežastį: nešvarumą pilvo. Pralaukite priežastį, išsystykite pilvą, su pagalba Trinerio Amerikoniško Kartaus Vyno Eliksiro, o jūsų nesmagumai prasišalins. Trinerio vaistas įgyystys ir sustiprins. Jis atnaujins apetitą, pagelbės sužlebėjimą, sustiprins nervus ir visą kūną. Bet nedasileiskit jokio pigaus pamėgdžiojimo. Tikrai Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Eliksiro duos jums reikalingą pagalbą. Prekė \$1.00. Aptiekose. Bašios oro permainos yra labai kenksmingos dėl žmonių sveikatos. Dėl reumatizmo, neuralgijos, šalčio ir tt. vartokit Trinerio Linimentą. Dėl šalčių, kosėjimo, gerklės skaudėjimo ir bronchitės, imkit Trinerio Cough Sedative. Prekė šių puikių vaistų yra ta pati: 25 ir 50c. aptiekose, per pačią 35 ir 60c. Jos. Triner, Išdirbėjas-chemikas, 1333-1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Jei norite Trinerio auksinį kolendorių, prisiųskite 10c. dėl uždengimo pačto.

REKALAUJAME

jaunų merginų išsimokyti ant Embroidering masinos, mes mokam, mokinanties. Gera proga išmokyti šitą amatą su gera užmokesčia. Atsiųskite bilė kada

ZUCKER EMBROIDERY WORKS 16-20 W. 19th St. New York, N. Y. (Tarpe 5-tos ir 6-tos Ave.)

PAJIESKAU

Magdės Jurgelionienės (našlė buvo — dabar gal ženota) po tėvais čibirkiute. Suvalkų gub., Marjampolės pavieto, Gmino Gudelių, Skriaudžių parapijos, Pašiekštupio kaimo. Taipgi pajieskau Agotos Čelkienės po tėvais Jankauskiūtė, parapijos Skriaudžių, kaimo Subačiškių. Tegul atsiųskite adresu:

ANDRIUS ZUKAUSKAS Box 105, Williamstown, Pa.

PAJIESKAU GIMINIŲ

ir pažįstamų iš Lietuvos Amerikoje gyvenančių. Esu aš iš Lietuvos sodžiaus Vilkaviškio, pav. Vaitkabių, valst. kaimo Vidgirių Vincas Lutkevičius, prašau atsiųskite ant adreso:

Mr. WILLIAM LUTKEVICH 208 C. Str., So. Boston, Mass.

DYKAI del mūsų skaitytojų!!!

Puikus Kalendorius.

(Ekstra gražus ir spausdintas keliose spalvose) dabar jau išėjo iš po spaudos. Jis turėtų pagražinti sienas kiekvienos stubos. Galima gauti rašdami pas: Russian-American Line office, 117 N. Dearbon Street, Chicago, Ill.

VLADO LEŠCINSKO

Aptiekoj Drugstoreyje galima gauti „Vienybė Lietuvniukų“ pavieniais numeriais, arba užsiprenu meruoti ir duoti apgarsinimus.

Eureka Red Cross Pharmacy 315 Walnut Str., Newark, N. J.

SEVERA'S BALSAM FOR LUNGS

(SEVEROS BALSAMAS PLAUCIAMS)

Tuoju gydymo būdu gali naudoties ne tik suaugusieji, bet ir vaikai. Net mažiausias kudikis gali apturėti palengvinimą. Taigi vartok tuos vaistus nuo kosulio, persišaldymo, užkimimo, nediferinės gerklės skaudėjimo, kosulio, gimusio iš pažandžių uždegimo ir nuo influentinio kosulio.

Kaina: 25 ir 50c.

Prašoma aptiekose reikalauti tikrai Severos Gydulio, saugoties dirbtinųjų arba falsifikacijų ir vistomet pasakyti firmos vardą: „Severa“ prie kiekvieno pirkimo. Jei vietos aptiekoj negalima gauti, užsakius tuoj bus pasiųsta.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

MUZIKOS ŽODYNELIS

parašė Mikas Petrauskas Kaina — 25c.

Kiekvienas muzikos mylėtojas tegul pasistengia gauti reikalingą dalyką. Adresuokite: Lithuanian Conservatory of Music. 395 Broadway, So. Boston, Mass.

PAJIESKAU

savo vyro Jono Rumino. Paeina iš Vilniaus gub., Trakų pavieto, atgal tris metai gyvena New Yorke. Jisai, ar kas kitas malonėkit pranešti, atsiųskite po antrašų: LEONORA RUMINIENE. 49 Spring Str., Union City, Conn. (3)

Parsiduoda puiki grosernė lietuvišiais apgyventoje vietoje. Biznis gerai išdirbtas. Yra proga norinčiam biznį įsigyti. Parsiduoda pigiai. Platesnių informacijų norėdami kreipkitės:

J. W. Lutkauskas 120 Grand St., Brooklyn, N. Y. (4)

SALIUNAS ANT PARDAVIMO.

Iš priežasties nesveikatos savininko parsiduoda salionas, biznis indirtbas per virš 20 metų, gerai žinoma Lietuvos. Arba gali ineiti į pusininkus. Del platesnių informacijų atsikreipkite į „Vienybės Lietuvniukų“ ofisą 120 Grand St., Brooklyn, N. Y. ((4))

REKALAUJAME

jaunų merginų išsimokyti ant Embroidering masinos, mes mokam, mokinanties. Gera proga išmokyti šitą amatą su gera užmokesčia. Atsiųskite bilė kada

ZUCKER EMBROIDERY WORKS 16-20 W. 19th St. New York, N. Y. (Tarpe 5-tos ir 6-tos Ave.)

PAJIESKAU

Magdės Jurgelionienės (našlė buvo — dabar gal ženota) po tėvais čibirkiute. Suvalkų gub., Marjampolės pavieto, Gmino Gudelių, Skriaudžių parapijos, Pašiekštupio kaimo. Taipgi pajieskau Agotos Čelkienės po tėvais Jankauskiūtė, parapijos Skriaudžių, kaimo Subačiškių. Tegul atsiųskite adresu:

ANDRIUS ZUKAUSKAS Box 105, Williamstown, Pa.

PAJIESKAU GIMINIŲ

ir pažįstamų iš Lietuvos Amerikoje gyvenančių. Esu aš iš Lietuvos sodžiaus Vilkaviškio, pav. Vaitkabių, valst. kaimo Vidgirių Vincas Lutkevičius, prašau atsiųskite ant adreso:

Mr. WILLIAM LUTKEVICH 208 C. Str., So. Boston, Mass.

DYKAI del mūsų skaitytojų!!!

Puikus Kalendorius.

(Ekstra gražus ir spausdintas keliose spalvose) dabar jau išėjo iš po spaudos. Jis turėtų pagražinti sienas kiekvienos stubos. Galima gauti rašdami pas: Russian-American Line office, 117 N. Dearbon Street, Chicago, Ill.

VLADO LEŠCINSKO

Aptiekoj Drugstoreyje galima gauti „Vienybė Lietuvniukų“ pavieniais numeriais, arba užsiprenu meruoti ir duoti apgarsinimus.

Eureka Red Cross Pharmacy 315 Walnut Str., Newark, N. J.

Galva Skauda?

Ar žinai, kad 90 nuošimtis žmonių turi galvos skaudėjimą ir nerviškumą iš priežasties silpnų ir nerviškų akių. Vienintelė pagalba, tai moksliskai pritaikyti akiniai.

Kreipkitės pas

Dr. H. A. Medoff

Akių ir akinių specialistą, o jis duos Tamstai patarimą dykai.

Ofisai yra jo aptiekoje. 500 Grand Street, (Corn. Union Av.) Brooklyn, N. Y.

P. S. — Sumušti stiklai duodasi be egzaminavimo. Tik reikia priduoti šmotiukai.

Dr. J. WALUKAS

VALANDOS: nuo 8 iki 10 iš ryto „ 1 „ 3 po pietų „ 6 „ 8 vakare Nedėliomis pagal sutarimą.

69 SO. 3rd ST., BROOKLYN, N. Y.

Dr. J. S. Message (Misevičia)

270 BERRY STREET Brooklyn, N. Y. Tel. 595 Greenpoint

Specialistas širdies ir plaučių ligų

OFFICE HOURS: 8—10 A. M. 12—2 P. M. 6—8 P. M.

DAKTARAS A. BACEVYČE

GYVENA ELIZABETH PORTER, N. J. 161 Franklin St., ir kampo Second St.

Ligonius prima: po pietų nuo 1—2:30 ir vakare nuo 6—8 Telephone 1587 R. Elizabeth.

DR. LOUIS H. HANSEN, (Suc.)

Dr. LOUISE C. BALL

Chirurgas Dantis. 281 Grand St. Brooklyn, N. Y. Kampo Roeblin Str.

Taiso ir ištraukia dantis be skausmo. Nesvelkus pripildo auksu, platina ir cemento. Įdeda naujus: uždeda keparaites iš auksu arba porcelino. OFISO VALANDOS: Nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. VISOKIS DARBAS GVARANTUOTAS. Seniai įsteigtas biznis 25 met.

Daktaras

JONAS J. KAŠKIAUCIUS

VALANDOS: 8—11 ryte, 1—3 po pietų, 7—9 vak. Seredomis 8—11 ryte

341 Walnut str., prie parko. NEWARK, N. J.

ADVOKATAS

KAZIS KRAUCUNAS.

Burgs 9 metus Skyriaus Viršūninku, Inspektorium Suvienytų Valstijų Imigracijos: turi visas tiesas kaip Attorney, Advocate, Proctor, Solicitor ir Counselor-at-Law. Veda visokias bylas (provas) visuose teismuose ir departamentų skyriuose. Gavimui patarimų, kreipkitės laiškais, įdedami krasos ženklei ataskymui. Vedimui svarbių bylių ir reikalų, pribuna ypatingai į visas Valstijas ir miestus sulyz pareikalavimo. Adressas: KAZIS KRAUCUNAS, Attorney-at-Law 403 Lyon Building, Seattle, Wash.

KIRPIMO MOKYKLA!!!

Mokinkitės kirpimo vyrišku drabužių. Duodu kirpimo, braižymo ir proporcijų lekcijas ypatingai ir per laiškus pagal „Dvidešimto šimtmečio sistemą.“ Pristatau petrinas į visus miestus Suvienytų Valstijų ir Kanados. Dėl platesnių informacijų kreipkitės šiuo antrašu: L. G. KAZIUNAS. 96 Maujer Str., Brooklyn, N. Y.

Centais Užėdijama Desėtkus

Bereikalingai daugelis važiuoja New Yorko pažiūrėti. Kadangi puikiai galima pamatyti tik už 25c.

Labai puiki ssiuva 112 pukių paveikslų New Yorko gatvių, stočių elevatorių, požeminių gelžkelių, muzėjų, knygynų, hotelių, parkų, tiltų, teatrų ir didžiausių namų su paaiškinimais po kiekvieną paveikslu.

Ta ssiuva kiekvienam malonu turėt.

Reikalauk „V. L.“ administracijoje 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y. prisiunčiant pinigų stampomis.

LIETUVISKAS

Fotografistas ir Maliorius

Geras Darbas ir visiems Prietnama Prekė

J. STOKIS 177 Nassau Str., kamps Bridge Str., Brooklyn, N. Y.

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvaniaijos Universitetą), užsiima vartymu provy visuose teismuose.

Offisas rumose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENNA.

Office Phone Peoples 87 Bell 47 Residence Peoples 1100

Petras Naujokas,

— CIGARAI —

Visados klauskite P. Naujoko Cigaretų kokiame nebuk šore arba salione, ir gausite gerą cigarą, o ne kopuštų lapų. Mano dirbtuvė: 359 Broadway, corn. Keap Str. Brooklyn, N. Y.

DANTISTAS.

Kiekvienas užganėdintas geru pataisymu! Gvarantuotas ant 20 metu!

Uždėjimas keparaitės 22 k. \$5.00
Užplombavimas 50c. ir augščiau. Išvalymas 50c.
Užplombavimas auksu \$1.00. Skandantį dantį duok ištraukt ryte, o vakare duok apžiūrēt.

SANITARY DENTAL PARLOR

307 BEDFORD AVE. TARPE 1-mos ir 2-ros gatvių. Brooklyn, N. Y. Susikalba lietuviškai, lenkiškai ir angliškai.

ATIDAI!

Draugystėms, Klubams ir Kuopoms. Mes išdirbam viską kas tik reikalinga dėl draugijų. Visokius ženklus, guzikučius, kukardas (badges), šarpus, Vėliavas ir antspaudas. Guzikučių (buttons) prekė nuo \$25.00 už šimtą ir augščiau. Tankiamus vientautiai kreipiasi pas žydėlius, kurie nepažindami lietuvių Tautos istorijos, atlieka augščiau minėtus darbus netinkamai. Mes pranešame savo tautiečiams, kad darbą atliekame atskančiai. Del platesnių žinių kreipkitės pas:

STRUPAS & CO. 123 FERRY STREET, NEWARK, N. J.

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanoja Dviem Medaliais ant Kosciuskos Parodos už rupestingą ir artistiską išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAŽŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreikšti guodotiniems Kunigams ir guodotinioms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiau paminėtus daigtus PI-GIAUSIAI, TEISINGIAIS IR GERIAUSIAI, nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais igijau geriausių praktikų ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai. Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

Kiekvienai MOTEREI žinotina Specialistas Moteriškų Ligu. **JOSEPH LIPMAN, M. D.** 314 E. 50th St., New York. OFISO VALANDOS: iki 10 val. ryte; nuo 1 iki 2 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 vakare. Nedėliomis pagal sutartį. Egzaminavimas DYKAI. Mes istiriame ir pasakome visas ligas ir pagelbstime. Iš kitur atvažiuosiuoms ligoniams paruparin vietą, kol gydos. Reikalui esant, kreipkitės, mes apžiurėsime ir duosime prieteliškų rodą. Patarnavimas visai pigus. Neužmirškite mano antrašo. **DR. J. LIPMAN,** 314 E. 50th St. NEW YORK. Arti 2nd Avenue. — Kalbame lietuviškai. —

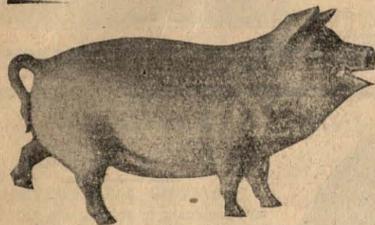
Visada busi pilnai užganėdintas, jei pirksi **FORNISIUS** pas Maliauską ir Vidziuną

Mūsų prekės daug žemesnės, negu kur kitur. Duodam ant lengvų išmokescių po \$1.00 ant savaitės

M&V FURNITURE CO 687 3rd Ave. C7C9 688 5th Ave. COR. 21ST ST. NEAR 13TH ST. BROOKLYN, N. Y.

M. Mierzwinkas

Užlaiko Dvi Didelias BUCERNIAS,

kuriose galima gauti visokios MĖSOS užlaikomos pagal krajavą madą, kaip tai: Skilandžių, visokių Dešrų ir visai padarytos Rūkintos Mėsos, Jaunų Paršiukų, Kumpių, Krajavų Tankinių ir Kudų Lašinių.

VISADOS ŠVIEŽIA MĖSA ir ČYSTAI UŽLAIKOMA.

M. Mierzwinkas

75 Grand Street 41 Avenue A
Kampas Wythe Ave. -BUČERNĖS- Kampas 3-rd Street
BROOKLYN, N. Y. NEW YORK, N. Y.
Tel. 3359 Greenpoint Tel. 2174 Orchard

REUMATIZMAS! REUMATIZMAS!

Kodėl kentėti taip didelį skandėjimą REUMATIZMĄ? Visi juokiasi iš Reumatizmo, kurie tikrai vartojo aptiekoriaus F. A. URBONO MILTELIUS (proškus powder) ir LINIMENTĄ, tie šandien yra sveiki. Taigi ir Jūs galite lengvai pasveikti ir sykiu juoktis su sveikaisiais iš reumatiškų skaudėjimų.

REUMATIZMO MILTELIUS ir LINIMENTĄ galite gauti per pačią tiktai už \$1.25.

Visi kreipkitės adresuodami:

F. A. URBONAS, Aptiekorius,
151 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.
(KAMPAS BERRY STREET) Telephone Greenpoint 1411

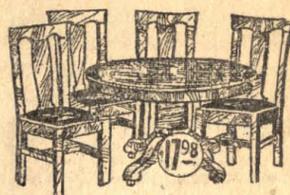
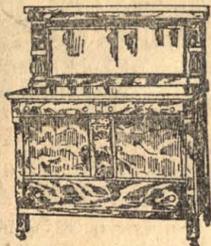
Wm. SHEDLOW'S ir KARL. LATUKAS CAFE

VIENTINĖ SVETAINĖ
Galima užsisakyti Baliams, Mitingams ir Veseiloms, (vestuvėms)
734-736-3rd Ave. SO. BROOKLYN, N. Y.
Telephone 1295 South.

Macys & Marcin Furniture Co. DIDŽIAUSIAS NAMAS,

Kur galima gaut visokių naminių papuošalų ant lengviausių išlygų

\$1.00 į sanvaitę

Pristatom į visas apielinkias: Jersey, New York, Maspeth. Atvažiuokit kad ir iš toliaus, karai užsimokės.

Mūsų adresas

MACYS & MARCIN Furniture Co.
198-200 Grand Str. Rooklyn, N. Y.
Tarpe Bedford ir Driggs Ave. Šale Comedy Teatro.

Kada turi taisyti dantis, eik pas seną dentistą ant kurio gali pasiremti, kuris jau 10 metų šioje apielinkėje tarnauja, ir kurį visi rekomenduoja. Tas parodo, kad jis užganėdina visus. Speciališkas patarnavimas lietuviams. Galima susikalbėti lietuviškai ir lenkiškai.

Dr. SALETAN & POSNER
SURGEON DENTIST
313 BEDFORD AVE.
KAMPAS SO. 2nd STREET, BROOKLYN, N. Y.
10 metų toj pačioj vietoj.

Insteigtas 1866

Telefonas 1576 Greenpoint

Edward J. Widness & Co. Užlaiko Krautuve Stubinių Daiktų

Puody, Stiklinių Daiktų, Pečių, Linoleum, Staltiesių, Langdangių, Geležinių Blekinių Daigtų, Peilių ir t. t.

SPECIJALIŠKI DAIKTAI BARAMS ir HOTELIAMS

99 Grand Street,

Brooklyn, N. N.

NOTARIJUS (REJENTAS) JUOZ. O. SIRVYDAS

120 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Kokie tik legališki popieriai ir dokumentai reikia užtvirtinti ir padaryti—čia yra padaroma: Devionostys, pirkimo bilos, liudijimai, certifikatai, vekseliai, etc. etc.

Telephone 3076 Stagg.

HERMAN APELER SALIUNAS

Alus, Vynas, Likierai ir geri Cigarai
398 Grand Street
Kampas Rodney st. Brooklyn, N. Y.

Vietinė DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA

KRAUTUVĖ

Muzikališku Instrumentų

Visokio skyriaus

Pranešu visiems, jog aš užlaikau tikrai lietuvišką krautuve, kurioj galite gauti laikrodžių, laikrodėlių, Žiedų, Spilkių, Kolčikų, Kompassų, Kryžių, Bronzalių ir įvairių kitokių daiktų. Taipgi rekordų visokiose kalbose su puikiausiomis dainomis ir šokiais. Įvairiausio išdarbio Armonikų, Smuikų, (Skripkių), Klarinetų, Triubių ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Taipgi užlaikau Maldakningių ir visokių gražių Popierių laikams rašyti su įvairiais aprašymais. Visokių magiškių Monų daiktų ir knygų su pagalba kurių galima padaryti įvairias štuksas

Taipgi taisome visokius auksinius daiktus: laikrodėlius, žiedus, branzalietus ir muzikaliskus instrumentus; armonikus, smuikus, klarinetus, triubus, pianus, vargonus. Darbą atliekam gerai ir pigiai. Užsakymus išsiunčiam greitai ir visas dalis Amerikos ir Kanados. Visi daiktai pirkti mano krautuvej yra gvarantuoti. Vieną kartą pirkęs pas mus, pasiilikti ant visados mūsų kostumeriu. Taipgi pirkdami daug tavoro ant syk gauname pigiau ir galime parduot pigiau. Pardudome agentams. Užlaikome įvairaus tavoro „in stock“. Padarome visokius instrumentus ant užsakymo.

Reikalaudami kokio nors tavoro adersukite:

J. Girdes

103 Grand St. Brooklyn, N. Y.

Telephone 4659 Greenpoint

LIETUVIŠKA RESTAURACIJA

Švariai užlaikoma, greitis ir prie lankus patarnavimas. Atvažiuavę svečiai iš kitų miestų ir vietinaiatsilankykite, o gausite puikius valgius kokių tik kas pareikalausite. Priektam užlaikau pulkius kambarius nakvyneis, kaip vietiniams taip ir atkelevsiems iš kitų miestų. Kreipkitės po šiuo adresu: A. DIRZULAITIS 0 2 Grand Str. BROOKLYN, N. Y.

VERGIJOS

dienos jau praėjo. Bet vis dar tarpe mūsų yra daug vergų, kurie yra atstumiami nuo savo darbo besirdės verg-mistrės-LIGOS. Yra labai lengva išvengti mažų kliučių išaugant į didelę, jeigu umai atida ant to atkreipiama. Ir tas yra jusų pareiga link paties savęs ir savo šeimynos tai vis atlikti. Nuo skaudėjimo pilvo ir žarnų, kaip plovimas skaudžiančios gerkles intraukimui ir save apmaldinimui dusulio, nuo galvos ir ausų skaudėjimo; ect.

SOROL

apsireiškia esąs iš geriausių naminių gyduolių, esančių ant pardavimo—25c. už bankute. Nuo Reumatizmo, Padagos, Neuritijos, Peršalimo, Apšalimo, Dantų-Skaudėjimo, Dieglių ir Skaudėjimo Krutinėje, kaip ir nuo visokių kitu reumatiškų ligų, naudoti

PAIN-EXPELLER,

kaipo seną ir užtikėtiną draugą šeimynai per pusę šimtmecio. Tik 25c. ir 50c. bankute; galima gauti visose aptiekose arba pas patį fabrikantą— F. AD. RICHTER & CO. 74-80 Washington Street, New York.

Mūsų sesers

Lietuvoje

vargą kenčia

Aukaukime

joms

kuri kiek galite.

DAUNOROS
TREJOS DEVYNERIOS arba TREJANKA
Sutaisyta su degtine arba virintu vandeniu yra geriausias vaistas arba karciai vynu del skaidrio.
Gydo visokias skilvio ligas, nemalimą, gumbą, dispepsiją, išputimą, riemeni, dieglius šonuose, krutinėje ir nugaroje, patrukimą, sunkumą ant krutinės ir visokias kitas skilvio ligas. Geriausiai pataiso apetitą.
VARTOJIMAS: Viena pakelė šitų gydančių augmenų užmerkti į vieną kvortą cisto spirito ir tiek pat vandens, arba išvirti cistame vandenyje ir po 24 valandų gerti po pusę stiklelio arba mažiau.
VINCAS J. DAUNORA, Aptiekorius
229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
Kampas North 4-tos gatvės.

„Trejos Devynerios“ („Trejanka“) — tai ištikimiausias lietuvių draugas—gydytojas įvairiose negalėse bei ligose. Tačiau reiklia žinoti, kad tik Daunoros „Trejos Devynerios“ yra tikrai lietuviškos. Jų, tai ir reikalaukite aptiekose, bet jei norasite, tai rašykite žemiau paduotu adresu, pristatiant 35 centus, o tuojiaus apsiursite.

JONAS MATHUS (MATUZEVIČIUS)

Didžiausias ir Puikiausias visame South Bostone Lietuviškas SALIUNAS SVEIKIAUSI ir geriausi visokios rūšies gėrimai ir kvėpenti Cigarai. Puikius užkandžiai, prielankus patarnavimas. JONAS MATHUS (Lietuvis Savininkas) 342-344 W. Broadway, SOUTH BOSTON, MASS. (Arti Lietuviško Labdarybės Draugijos namo.)

PAMĖGINKIT SKAITYT Savaitinį Laikraštį

„LIETUVA“
Didelis 8 puslapių laikraštis su paveikslais, einas 24-tus metus. „LIETUVA“ yra politikos, literatūros ir mokslo laikraštis, paduodantis daugiausiai žingeidžių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir viso pasaulio. Laikraščio kaina Už visą metą tik \$2.00 Už pusę metų tik \$1.00
Vieną numerį gausite uždyką, jei pareikalausit, adresuodami: „LIETUVA“ 3252 SO. HALSTED STREET CHICAGO, ILL.

Geriausia dovana draugams Lietuvoje yra lietuvių katalikų savaitinis laikraštis

„DRAUGAS“
„DRAUGAS“ paduoda žinių iš viso pasaulio, nušviečia Amerikos lietuvių gyvenimą, suteikia daug skaitymo iš visuomenės, politikos, literatūros, gyvenimo, ir yra geriausias draugas, kaip lietuviams darbininkams Amerikoje, taip ir Lietuvoje. Rusų cenzura „DRAUGA“ Lietuva Inleldžia „DRAUGAS“ atsielna met. \$2, pusel m. \$1; Užstenuose metams \$3, pusel metų \$1.50
DRAUGAS PUB. CO. 1800 W. 46th St., Chicago, Ill. Telephone Drover 6114

Ismokę tas lekcijas jau mokėsi Kalbėti ir Rašyti Angliškai

Jei netiki šitam pranešimui, tai perskaityk pirmą lekciją, o persitiksini ar teisybę. Prisiški 10 centų, o tuojiaus gausi lekciją. MONTELLO CORRESPONDENCE SCHOOL, MONTELLO, MASS.
Bile kas gali išmokyti Barzdaskutystę, Plaukų taisymo (hairdressing), Manieuring, ir tt. į labai trumpą laiką; mažai išlaidų. Mes mokiname moteris ir vyrus. Atsišaukite del platesnių informacijų. NOSSOKOFF'S BARBER SCHOOL 1202 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Vietinės Žinios

Įsisteigė Liet. Dramos Dailės draugija. — Pereitą ketvergą buvo susirinkimas, kuriame galutinai įsisteigė Dramos Dailės Draugija. Ji statys scenon veikalą „Setoną.“ Jau mokinas. Sekantis susirinkimas atsibus šią sėdės vakarą, 73 rand St. Ateikite jau prisirašyti.

Genevaitė scenoje. — Pereitą subatą Karalienės Aniolių choras statė scenoje „Genevaitė“ McCad din svetainėje. Žmonių buvo pilna svetainė. Pavyko gana gerai. Kitame N. bus plačiau.

Tautiško namo korporacijos susirinkimas. — Tos korporacijos susirinkimas atsibus Sausio 15 d. 1917 m. 7:30 v. vakare Tautiškame Name, 101-103 Grand Str. Kviečiami susirinkti visi akcionieriai ir draugysčių delegatai. Yra apsvaistymui daug reikalų. Tikimės, kad draugysčių delegatai ir akcionieriai nepamirš atsilankyti į tą susirinkimą.

Kviečia komitetas:
Pirm. B. Schegauckas
Sekr. K. Barkauskas.

Brooklyno Lietuvių ukės klubo metinis susirinkimas įvyko 6 d. sausio. Buvo rinkta valdyba. Pirmininku išrinkta p. Setvytis, o vadovu (lyderiu) J. Bučinskas, vietoje A. Kundroto, kuris išbuvo toje vietoje 9 metus. A. Kundrota yra daug klubui pasidarbavęs. Finansų sekretorium pasiliko tas pats V. Lapinskas. Laikraščius užsiprenumeravo „V. L.“ ir „Darbininką“, vietoje „Keleivio“. Šiame klausime buvo suiručių.

Teatras. — Pereitą nedėdienį lietuviai preseriai statė scenon veikalą „Vagis“ Tautiškame Name. Žmonių daug buvo. Lošimas pavyko vidutiniškai.

New Yorko L. Ukės klubo susirinkimas įvyko pereitą nedėdienį. Vieton atsakiusio J. M. Danieliaus išrinkta pirmininku Pėtrikis. Nutarta neprisidėti prie steigiamo namo Brooklyne ir prie mokyklos.

SLA. apskričio suvažiavimas. — Įvyko pereitą nedėdienį. Buvo suvažiavę 21 delegatas. Daug ginčų buvo dėl paduotų konkursų už prirašinėjimą narių. Taipgi Patersono kuopos delegatai pakėlė labai svarbų ir gilų klausimą link „Tėvynės“ bėpartiviškumo, bet jis likosi nesvarstytas. Sekantis susivažiavimas įvyks Newark, N. J.

Gavo leidimą vesti: — Pranas Šalavejus, 341 So. 1st Str., su Emilija Jenkevičiute, 456 Grand Str.

Alfonas Šaltinis 87 Hudson Av., su Ona Urnaičiute, 41 Hudson Ave.

Juozas Mičiulis, su Mare Keturakiene, 379 Grand Str.

Vincas Benevičius, 63 So. 2nd Str., su Mare Starkauskiute, 35 So. 3rd Str.

Robert H. Amelm, 16 Beach 97th Str. Rockaway Beach su Mare Ambroziute, 963 Wyoming Ave., Pittston, Pa.

Antanas Stalgis, 146 John Str., su Marcele Mileriute, iš ten-pat. Kazys Gaudutis, 256 Wythe av. su Agnieška Jokšaitė iš ten pat.

Petras Dumblis, 303 Water St., su Ona Januškaičiute, 310 Water Str.

Gabrielius Nobaras, 19 Scholes

Str., su Rožė Baltuškoniete, 106 North 3rd Str.
Antanas Jočupis, 72 Hudson Ave., su Magdalena Jurkuniute, 70 Hudson Ave.

Antanas Navikas, 377 So. 3rd St., su Marcele Kazakevičiute, 40 Maujer Str.

Jonas Lusbilas, 195 No. 5th St., su Ona Medeliute, 119 Lynch St.

Jonas Marcinkevičius, 37 Park Ave., Passaic, N. J. su Ona Šupiene, 62 Grand Str.

Jonas Bendoravičius, 418 Lorimer Str., su Barbora Masiulioniu- te, 51 Ten Eyck Str.

Antanas Minkevičius, 81 Gold St., su Teofila Balčiukoniute, 194 John Str.

Andres Martinez, 120 Prospect Str., su Mare Murauskiute, iš ten-pat.

PRIE SIUVĖJŲ STREIKO UŽBAIGOS.

A. C. W. of A. unijos Centralinė Valdyba sutiko su firmų susivienijimu, už 48 val. ir \$1.00 į savaitę.

Sausio 3 d. per Lietuvių Unijos 54-58 ir merginų susirinkimą. Unijos delegatas J. Bekampis išdavė raportą, kad A. C. W. of A. centralinė Valdyba ir taikos komisija priėmė nuo firmų susitakymo pasiūlymą eiti dirbti už 48 val. ir \$1.00 daugiau užmokesčio į savaitę. Bet laimėjimas bus pildomas nuo 22 sausio 1917 m.

Vėliaus Centralinės Valdybos advokatas agitavo, kad darbininkai priimtų tokią propoziciją.

Unijos susirinkimas su pasiūly- jimu 48 val. ir \$1.00 sutinka, bet griežtai nesutinka laukti iki 22 d. sausio.

Vėliaus nutarė išrinkti komisiją iš dviejų ypatų, kuri perstatys centralinei valdybai neužsiganėdini- mą.

Matomai upas pas darbininkus lietuvius neužganėdintas iš centralinės valdybos perdidelio nusileidimo.

Kadangi centralinė valdyba pati agituoja, kad priimtų darbininkai tokį nusileidimą grįžti į darbą dvi savaites ant senų išlygų, o tik už dviejų savaičių bus išpildomas laimėjimas. Lietu- viai tam griežtai priešingi.

POLICIJOS ŽIAURUMAS.

Sausio 2 d. pikietininkai vaikš- čiodami ant Hope St., prie Pahl- Hoyt dirbtuvės sutiko policijos žiaurumą, kuri pradėjo vaikyti pikietininkus ir lazdomis mušti. Nukentėjo ir praeiviai: K. Pupkis tapo sumuštas nuo policijos ir „bomų“, reikėjo su vežimu par- vežti namon.

Areštavo šiuos pikietininkus: P. Pestininką, M. Menderį, J. Putiną, O. Jančauskienę ir M. Jančauskienę. Paleisti po \$1,500 kaucijos.

Sulyg policijos žiaurumo, un- jos susirinkimas išnešė protesto rezoliuciją į miesto majorą, kad sušvelnintų policiją.

Sapudos komisija:

- P. Montvila,
- Iz. Jakimavičienė.
- A. Sirgidas.
- A. Sedekerskiutė.

NAUDINGA KNYGA
LITHUANIA IN RETRO- SPECT AND PROSPECT.
parašyta Dr. Jono Šliupo. Pirmutinė knyga anglų kal- boje apie Lietuvą ir lietuvius. Įteikite ją svetimtaučiams. Knyga didelio formato ir gražiai atspausa, prekė tik 50c. P pinigų siųskite stam- pomis, adresuojant šiaip: „Vien. Liet.“ Administr. 120 Grand st., B'klyn, N. Y.

Tel. 2320 Greenpoint Telephone 7867 Main
GRABORIUS
JUOZAS GARŠVA
Mano firma gerai atlieka sekancius darbus: išbalsmuoju ir laidoju mirusius ant visokių kapinių. Pagrabus paruo- šiu nuo papras- čiausių iki prak- linausių. Par- samsdau karie- tas laidojūvėms, veselijoms, krik- štynoms ir ki- tiems pasivažinė- įjimams.
Viršut minėtai reikalais kreipkitės pas mane, o busit užganėdinti.
144 NORTH 5th STR. OFFISAI: 264 FRONT STR. BROOKLYN, NEW YORK.

New Plaza Hall
Dvi **PUIKUS**
DIDELĖS SALES **KAMBARIAI**
DEL **MITINGAMS**
BALIŲ, **ARBA ŠIAIP**
BENKIETU, **VESEILIU**
YPATINGAI **IR LINKSMU** **SUSIRINKIMAMS**
VAKARELIU **IR T. T.**
A. Miller, Savininkas
121-31 Havemeyer Str., 265-267 So. 1st Str., 318-324 Grand Street
BROOKLYN, N. Y. Telephone 4457 Stagg

Telephone 885 Greenpoint **PUIKIAUSIA UŽEIGA**
Kada tik nueisi, visada sveteliu pilna pas
Alex Shrupski
SVEIKIAUSI IR GERIAUSI VISOKIOS RUŠIES GERI- MAI IR KVEPIANTI CIGARAI.
Alex Shrupski, Savininkas
61 South 2nd Street, Brooklyn, N. Y.

NEPAMIRŠKIT
Tautiško Namą,
Extra, parankiausia Salė veselioms, Baliams, Teatrams ir mitingams. Skanus alus, gardi degtinė, visoki likierai, puikūs Cigarai. Skanus užkandžiai ir nakvynė.
A. RAZUTIS
101-103 Grand Str. Brooklyn, N. Y. Telephone 1470 Greenpoint

NORĖDAMAS GAUTI GERUS CEVERYKUS
eik visada pirkti pas **Simaną Pociuną** Cia gausi Čeverkykus gerų išdir- bysių, kaip **W.L. DOUGLAS EMERSON** ir kitų. Reikalau damas užteik.
S. POCIUNAS
127 Grand St., kampas Berry St., Brooklyn, N. Y.

TĖSIASI PRIĖMIMAS PRENUMERATOS ANT RUSIŠKO DIDELIO DIENRAŠČIO
"RUSSKAYA ZEMLYA"
kuris išeina kas dien ir kuriame telpa straipsniai, žinios, karikatūros ir paveikslai dienos klausime.
K A I N A:
Suvien. Valstijose, metams \$3.50;
pusei metų 1.80;
trims mėnesiams 1.00.
New Yorke ir užsienin metams 6.50;
pusmečiui 3.50
Užsirašydami adresuokite:
"RUSSKAYA ZEMLYA"
231 E. 17th St. New York, N. Y.

Puikiausia ir smagiausia
lietuviams užeiga pas
Jokuba Kancieriu
Skanus Alus, Arielka, visoki Vynai, Elius ir Havanos Cigara. Lietuviai vietiniai ir atvažiaję iš kitur nepamirškite šios puikios vietos.
253 Wythe Ave.
Kampas North 1-st Str.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. 5311 Greenpoint.

Teisingiausia
Lietuvizka Agentura
PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Lai- vy. keleviai visados bus užga- nėdintais.
SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kno-greičiau- siai ir pagal pinigų kursą. (Sto- vių po kauciją \$30.000.)
Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėti dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.
PIRMOS KLASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gė- rimai, per tai visados svečių pil- na, kiekvieną draugiškai ir maloni- ai visados pavaišina
P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8-R)

THE LACKAWANNA
Parankiausiai geležinkelio Europo- keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebran- giai perdavineja bagažų ir perveža pasażierius
The Road of Anthracite
(Kietųjų anglinių kelias).
Trumpiausias kelias į Buffalo. Tiesiai į Scrantoną ir Anglijų Strit. Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, Chicago ir Va- karų keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
Tarpe visų vietinių Punktu nuola- tinis ir parankus susinešimas.
Artymesnių informacijų apie ka- laus, traukinių begiojimą, etc., kre- ipkitės pas savo vie- tinį agentą arba ra- šykite pas:
George A. Cullen,
Passenger Traffic Man
90 West Street, N. Y.

JONAS KULBOKA CAFE
291 Wythe Ave.
Kampas So. 1-st Str.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. 279 Greenpoint.

DU-KARTI NEDĖLINIS LAIKRAČIŠ
Paužiausias lietuviškas laikraštis visose pasaulėje.
DIRINA kas UTARNINKĄ ir PĖTNYCLĄ
Prenumerata kaštuoja:
Amerikoj Ant viso meto \$2.50
Ant pusės meto \$1.25
EURO- POJE Rosijoje ir Lietuvoje \$5.50
Anglijoj ir Skotlandijoj 15 sb.
Prasose 15 markų.

PIRMAS LIETUVISKAS
Fotografistas ir Maliorius
Geras darbas. Vidutiniška členia
G. BENSON,
328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Prick tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.
Adresavokite:
W. D. Boczkowski & Co
609-622 W. South St.
MAHANOY CITY, PA

Bell Phone, Dickinson 3995 M.
Dr. Ignotas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Physician and Surgeon (lietuvis gydy- tojas ir chirurgas pabaiges Indianos Universiteta) Gydo visokias ligas vy- ru, moteriu ir vaiku. Daro operacijas. Ofiso valandos: 9-11 rito, 2-4 po piet. 7-9 vakaro. Nedėloms: 9-11 rito 1-4 po piet.

Telephone 3674 Stagg
Robertas Gabrecht's CAFE
KASDIEN
Štutinti Kliamsai ir Kliamsu Sriuba
Puikiausia užeiga del visų. Skanus Alus ir visoki Likierai, kvepianti CIGARAI. Visoki užkandžiai dovanai.
355 GRAND STREET, Brooklyn, N. Y.
KAMPAS MARCY AVE.